

Els cardenals de París i Milà responen sobre el significat de la fe

Com creure avui en Déu?

Dos bells textos de la literatura cristiana actual, un del cardenal Lustiger, arquebisbe de París, i un altre del cardenal Martini, arquebisbe de Milà, ens parlen de l'autèntica fe en Déu. Dos textos que poden ajudar el lector a reflexionar, en el que encara queda d'estiu, sobre un tema sempre nou i, enmig d'un ambient de major secularització de la nostra societat, cada vegada més decisiu.

Es pot creure després d'Auschwitz? Aquesta és una qüestió que s'han plantejat a fons alguns dels teòlegs i pensadors més importants del nostre temps. Déu no pot ser utilitzat simplement com a tapaforats de tot allò que per a nosaltres no té explicació. Com diu el cardenal Lustiger: «La Revelació consisteix precisament que Déu es manifesta com a absolutament diferent de qualsevol ideal que l'home pugui formar-se d'Ell.» No podem, doncs, confondre les nostres representacions mentals sobre Déu amb Déu mateix. Només Crist és la imatge que el Pare ens ha regalat perquè accedim a Ell des d'una fe humil.

Com diu molt bé el cardenal Martini: «En el fons, tots els homes busquen la fe, el contacte amb Aquell que no té nom perquè està sobre tot home. Per tant hem de demanar amb humilitat la fe, compromentent-nos, al mateix temps, a desprendre'ns dels ídols.»

Textos a pàg. 5

ESPECIAL VILAFRANCA DEL PENEDÈS

150 ANIVERSARI DEL NAIXEMENT DEL DR. TORRAS I BAGES

Calendari d'actes parroquials de la Festa Major

26 d'agost:

20.45 h: novena de sant Fèlix, presidida pel bisbe Joan-Enric Vives.

Inauguració i benedicció a la plaça de l'Oli d'un baix relleu commemoratiu de Torras i Bages.

Entrega de la reedició de la carta pastoral *De la ciutat de Déu i l'Evangeli de la Pau*, primera que va lliurar com a bisbe de Vic.

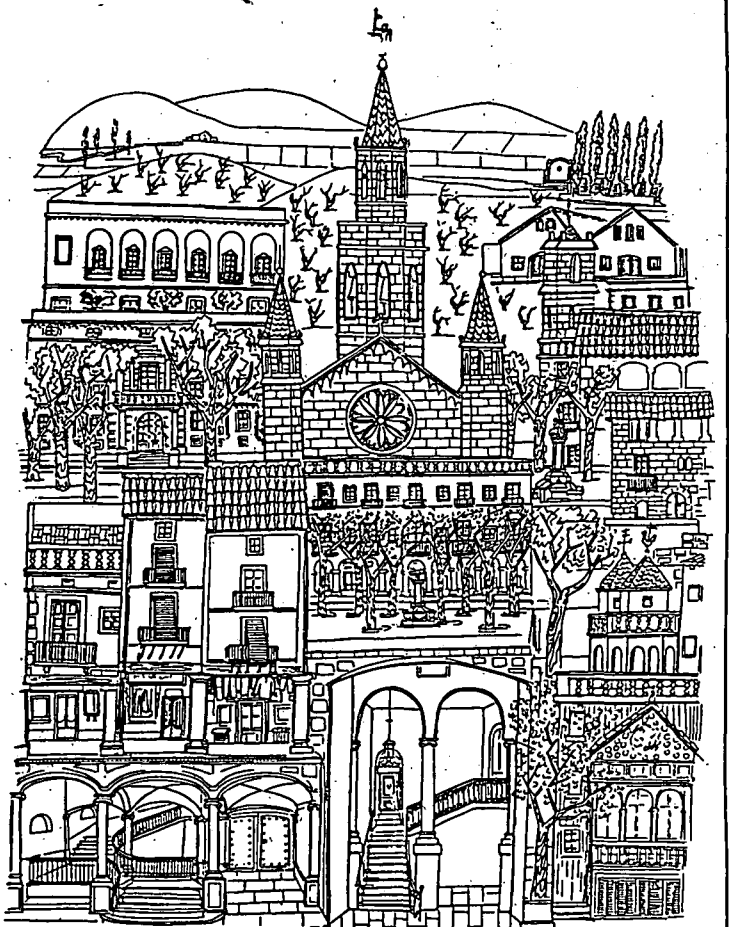
Conferència del bisbe Joan-Enric Vives, a l'auditori del Museu, sobre Torras i Bages.

Breu concert de piano a càrrec d'un jove de 16 anys, Juli Estrada i Torra, alumne avançat del Conservatori de Música del Liceu.

30 d'agost:

10.00 h: ofici solemne de sant Fèlix, presidit pel bisbe de Vic, Dr. Josep M. Guix, i pel bisbe auxiliar de Barcelona, Dr. Joan-Enric Vives, i concelebrada per un bon grup de preveres de la comarca del Penedès i fills de la vila.

Exhibició castellera a la plaça de la vila. Hi assistiran, entre d'altres personalitats civils i eclesiàstiques, el president del Parlament de Catalunya i els bisbes Josep M. Guix i Joan-Enric Vives.

Dibuix: Pau Boada

Editorial

Suport a l'escola cristiana

La polèmica sobre l'ensenyament religiós a l'escola pública, de la qual el nostre setmanari s'ha fet ressò repetidament, no ha de fer-nos oblidar una altra qüestió important que tenim més a mà: l'educació catòlica que és l'objectiu de l'escola cristiana. Seria una incoherència difícil d'explicar que, mentre reivindicuem la presència de la religió o de la cultura religiosa a la xarxa escolar estatal, els centres d'ensenyament de l'Església afeblissin la seva identitat.

A Catalunya és alt el percentatge d'alumnes que acudeixen a l'escola privada i, dins d'aquesta, l'escola cristiana té una importància ben remarcable, quantitativament i qualitativament. D'altra banda, la consolidació del règim de concert econòmic amb l'administració li va donant un caràcter social que la situa lluny de connotacions elitistes. Podem molt ben dir, en aquest sentit, que estem assistint, en els últims anys, al naixement d'un tipus d'escola que, en combinar la iniciativa social i, per tant, l'arrelament a la

societat i la capacitat creativa, amb el seu finançament bàsic per l'Estat, no és ni pública ni ben bé privada, sinó que recull característiques positives d'ambdues formes i obre, així, noves perspectives. La capacitat, per exemple, d'adaptació a la reforma escolar que està demostrant és una prova més de l'eficàcia d'aquesta fórmula fins a un cert punt mixta.

La pregunta, però, de més difícil resposta és precisament la que fa referència a l'objectiu essencial de l'escola cristiana. ¿Aconsegueix, de debò, promocionar un model de vida humana fonamentat en la persona de Jesucrist? No parlem d'adoctrinament ni d'un simple ensenyament magisterial basat sobretot en la memòria. Ens referim a un procés educatiu que tingui en compte la valoració de les realitats actuals, la capacitat de reflexió de l'alumne, la seva llibertat, la seva reflexió personal. És ben cert que un gran nombre de mestres i de titulars d'escoles cristianes es mouen amb dedicació i amb encert en aquesta direcció. Existeixen, tanmateix, alguns obstacles que fan difícil la tasca.

En primer lloc, l'actitud de molts pares que opten per l'escola cristiana més per la seva qualitat docent i educativa general que per la seva identitat cristiana. Per un costat es tracta d'un prestigi que honora les nostres escoles. Per l'altre, ens trobem davant d'un punt de partida ambigu que pot falsejar el plantejament de fons. En segon lloc, la pressió de l'ambient secular no deixa d'incidir en els educadors cristians. Algunes escoles potser no impulsa amb prou vigor ni amb prou nitidesa el sentit catòlic de l'educació que defineix el seu caràcter propi... En alguns instituts religiosos, el carisma de l'educació escolar perd punts i se cerquen altres alternatives...

Recordem que «el Concili Provincial Tarragonense demana que les nostres diòcesis donin suport i potenciïn a fons l'escola catòlica, ja que és un espai d'educació i de formació d'infants, d'adolescents i de joves i un lloc important d'evangelització no sols de cara als alumnes, sinó també de cara a les seves famílies» (Resolució 8).

Tribuna

Homenatge a Mons. Pierre Claverie

La vida esdevé gran quan hom la dóna

Marie-Christine Ray

Periodista de La Croix

«Quan hom ha fet una opció en la seva vida, ha fet aquesta opció. Caldrà donar-la. Hi ha potser alguna cosa més important que conservar la vida. El sentit de la vida, és donar-la. La vida esdevé gran quan hom la dóna. Hom no està pas fet per tancar-se, per conservar la seva vida.» Mons. Pierre Claverie sabia que la seva opció de fraternitat amb els seus germans algerians podia portar-lo a donar la seva vida. També ho havia dit recentment amb motiu de la seva conferència a París per la publicació del seu llibre, l'endemà del segrest dels monjos de l'Atlas. Però encara esperava resistir a la violència el temps més llarg possible per estar amb el poble algerià sofrent. Per ell, la crisi algeriana era un debat violent entre musulmans, de la qual la majoria del poble algerià n'és víctima.

És per això que, l'endemà de la mort dels monjos, va renovar el seu compromís de

quedar-se. «Quedeu-vos amb nosaltres», li deien els seus amics algerians. «Els cristians d'Algèria no representem res», deia senzillament. Cap poder. Nosaltres som un bri de pols cristiana. Però estem en relació d'aliança amb el poble. Vivim moments forts de caliu humà en la vida quotidiana. Aquesta relació d'aliança s'ha de viure en els moments més difícils.» No es podia desertar. Sobretot quan els amics algerians viuen amb coratge i dignitat la vida de cada dia. Mons. Claverie no dissimulava la seva admiració per aquests professors i els seus alumnes que s'aplegaven a l'escola, al liceu, a la universitat, tot i les amenaces dels islamistes. S'inquietava per la seguretat de les seves petites comunitats cristianes disperses pels llogarrets. Respectava la seva decisió de quedar-se. Un alcalde li havia dit: «Si se'n van (les religioses), és que veritablement no hi ha més esperança per a nosaltres.» Per Mons. Claverie hi havia sempre esperança, allí on hi ha fraternitat.

Havia optat quedar-se allí per dir amb

força i lucidesa allò que els seus amics algerians no podien dir públicament, el seu rebuig de l'odi i de la violència en nom de Déu. Per això ha mort.

La seva mort encara fa més necessari el seu testimoniatge d'esperança: «Hi ha un futur. Algèria és rica humanament. Algèria no s'ha deixat esclafar per la violència. Tots nosaltres pertanyem a aquest Magreb.» No era un idealista, sinó un realista. Sabia que la seva esperança es fonamentava en els actes de coratge repetits quotidianament per milions d'algerians i un grapat de cristians. La seva esperança tenia una font: «Jo crec», deia, «que Jesús ha vingut al món per relleugar allò que ningú no ha pogut unir.» I a nosaltres, francesos, ens adreçava un missatge urgent: «No us tanqueu en vosaltres mateixos, França té vocació d'obertura i d'integració.»

Aquest compromís al servei del diàleg entre cristians i musulmans no és pas d'ahir. Els cooperadors francesos desitjosos de servir útilment a la reconstrucció de l'Algèria

independent han freqüentat el camí de les Glycines, a les altures d'Alger, el Centre d'estudis diocesà que dirigia Pierre Claverie durant els anys 70, abans de ser nomenat bisbe d'Oran, l'any 1981. Els preveres i les religioses hi feien cursos d'àrab algerià, petits grups de cristians i de musulmans s'hi trobaven, amb mutu respecte, per reflectir la seva fe en el futur d'Algèria. Pierre Claverie tenia l'encert d'acollir conferenciant el denominador comú dels quals era el compromís de servei pel desenvolupament del país i les justes relacions entre algerians i cooperadors de totes les nacionalitats. Els estudiants hi trobaven un ambient serè per treballar. Aquest lloc de trobada i d'aprofundiment intel·lectual no enganyava els algerians que el freqüentaven, ja que hi trobaven un gran respecte per la cultura i la independència algeriana. Molestava a aquells que començaven a promoure un islam tancat en si mateix i integrista. El centre de les Glycines ha marcat profundament els que hi han passat.

CATALUNYA
CRISTIANA

Director: Mn. Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Paune

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Marta Puyol, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragones, Jordi Bassas, Pilarin Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justó López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado i Minguez

Publicitat: Magda Revetllat i Barba

Promoció: Jordi Baig i Juncosa

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggarí 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88, Fax 490 20 35

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30, 08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tel. 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,

Gibraltar i Portugal: 9.880 Ptes.

Resta d'Europa: 20.384 Ptes.

Amèrica i Àfrica: 25.584 Ptes.

Àsia i Oceania: 36.504 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Górdó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbò, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrubias i Codina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP
MEMBRE DE L'APPEC

ITALIA

En el 18è aniversari de la seva mort

Joan Pau II evoca la figura del papa Montini

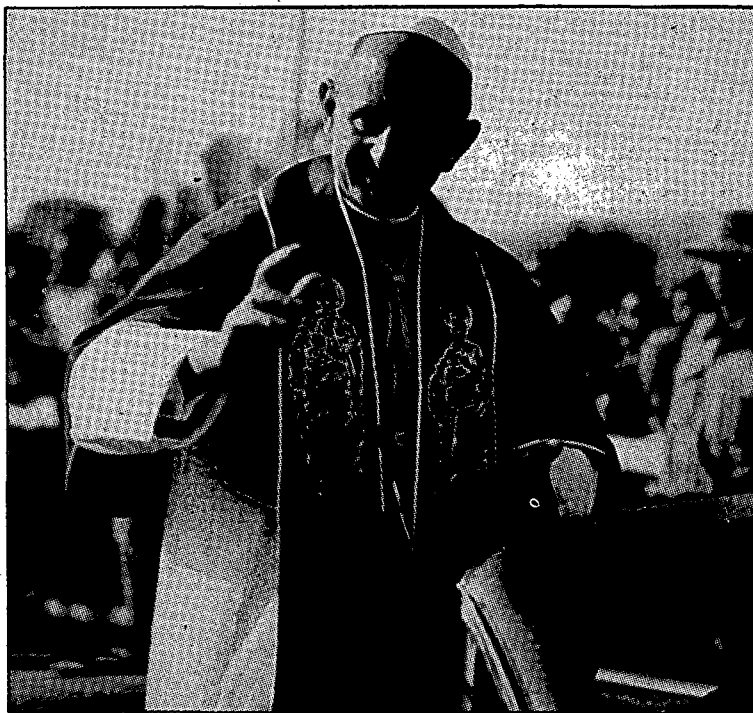
CASTELGANDOLFO.— «Testimoni creïble de les realitats futures, que va viure un camí difícil i dens de greus responsabilitats.» Joan Pau II recordà així Pau VI en el 18è aniversari del seu traspàs. El papa Wojtyła va celebrar el mes d'agost passat, al jardí de la seva residència estiuenca de Castelgandolfo, una missa de sufragi pel seu inoblidable predecessor. Una mort, la de Montini, com va dir el Papa, esdevinguda el 6 d'agost de 1978, «en singular coincidència amb la festa de la Transfiguració del Senyor.»

En delinear el camí humà i pastoral de Giovanni Battista Montini, Joan Pau II va subratllar l'intens compromís espiritual que l'acompanyà sempre, fins i tot en els moments difícils i turmentats del seu pontificat. «Un camí —afegí— que va viure en el reconeixement i en l'expectació, ardent i vigilant, de l'encontre amb el Pare del cel.»

Joan Pau II va recórrer després la missió de cap de l'Església viscuda pel papa Montini amb «generosa donació de si mateix a Crist» pel bé del seu poble. I fou

justament aquesta «trobad amb el Senyor que li va fer assolir el sentit veritable de les coses».

La seva vida va ser no sols lliurada en la fe sinó també emprada en la recerca, tal vegada anguniada però sense concessions, de l'encontre amb la cultura contemporània, per oferir a cadascú, en l'evangelí, perspectives de salvació i d'alliberament de la torbació i la desesperació.» Fou, en efecte, el papa Montini el que va posar de manifest per primera vegada en l'exhortació apostòlica *Evangelii nuntiandi* de l'any 1975 la fractura

El papa Montini va impulsar que l'Església sortís de si mateixa per trobar-se amb els homes

produïda entre la fe i la cultura moderna. I en aquest sentit, l'evangelització del món contemporani va ser el tema central del pensament del papa Montini.

Per a Pau VI, en efecte, com

recordava el 6 d'agost *L'Osservatore Romano*, el Concili Vaticà II representà no només el punt de trobada de l'Església amb ella mateixa, sinó també amb el món. En el missatge transmès el Nadal

de 1965, poques setmanes després de la cloenda del Concili Vaticà II, el papa Montini declarà que «en un cert sentit l'Església ha sortit de si mateixa per trobar-se amb els homes del nostre temps, amb les novetats enormes i sorprenents del món modern i amb les creixents necessitats de gran part de la població mundial».

Joan Pau II, que en nombroses ocasions ha parlat de la veneració que té pel seu predecessor, va concloure l'homília de la missa recordant el gran testimoni de fe i caritat pastoral que es palesà amb particular força en el papa Montini justament davant de la presència del misteri de la mort i de l'encontre suprem amb Déu.

En la litúrgia celebrada en memòria de Pau VI, hi participaren més de 500 persones, moltes d'elles lligades profundament a Pau VI, la memòria del qual és encara molt viva en els que el van conèixer. Entre els assistents hi havia el secretari d'Estat del Vaticà, el cardenal Angelo Sodano, els arquebisbes Jean Louis Tauran, Jorge Mejía i Pasquale Macchi, antic secretari particular de Pau VI i actualment arquebisbe delegat pontifici per al santuari de Loreto, que va ser al costat de Montini durant molts anys. (C.C.)

Han estat aplegats en un sol volum

Els «discursos» al Concili de Joan XXIII i Pau VI

ROMA.— «El catècisme del nostre temps», així és com Pau VI va definir el Concili. Un catècisme al qual Montini donà un impuls decisiu, guiant el Vaticà II fins a la cloenda, després de recollir la torxa de Joan XXIII. En una selecció molt suggestiva ara han estat publicats els *Discursos al Concili* dels dos papes (Edicions Paulines). L'edició, a cura de qui fou secretari particu-

lar de Pau VI, Mons. Pasquale Macchi, conté una introducció del cardenal Vincenzo Fagiolo i una presentació de Mons. Loris Capovila, que també fou durant molts anys secretari de Roncalli. Aquest recorda alguns pensaments del Papa bo: «L'Església catòlica no és un museu d'arqueologia. És la font antiga del poble que ofereix aigua a les generacions d'avui igual com a les del passat.» (C.C.)

BRASIL

70.000 capellans secularitzats disposats a reprendre el ministeri

Cloenda del Congrés mundial de capellans casats

BRASÍLIA.— Els 300 delegats del sisè Congrés mundial de capellans catòlics casats van clausurar els treballs a finals de juliol a la capital brasilera demanant a les més altes autoritats eclesials la readmissió a un nou ministeri sacerdotal com a capellans casats i l'accés de les dones al sacerdoti.

Segons Julio Pérez Pinillo, d'Argentina, president de l'organització mundial de capellans casats sense funció, l'Església es podria descompondre en comunitats escampades i sense sacerdots. Roma ha rebutjat sempre fins ara el ministeri de capellans casats, és a dir, de sacerdots que van abandonar el ministeri i van obtenir

la secularització, i tot i així hi ha alguns sectors catòlics que sostenen amb insistència la necessitat d'un canvi de postura. Leonardo Boff, teòleg brasiler avui secularitzat, va exhortar també que el congrés reforçés el seu suport a les anomenades comunitats eclesials de base.

Les estadístiques de l'organització mundial de capellans casats diuen que hi ha arreu del món prop de 100.000 capellans catòlics casats, dels quals uns 70.000 estarien disposats, a condició de poder conservar el seu actual estat de vida, a reprendre el ministeri sacerdotal. (APIC).

El PCF condemna la política avortista dels Estats Units

ROMA.— En un enèrgic document a favor de la vida i la família, titulat *Per la Vida i la Família: una crida a les Amèriques*, el Pontifici Consell per a la Família, que presideix el cardenal Alfonso López Trujillo, va condemnar l'avortament com un dels principals mals que afecten la societat, i va assenyalar que en aquesta matèria els Estats Units «ha arribat a noves profunditats de depravació.»

El document aprovat per l'important dicasteri vaticà és la conclusió a la qual van arribar fa un temps més de 100 persones —entre dirigents polítics, autoritats eclesials i líders d'opinió— reunides a ciutat de Mèxic.

Els firmants del document van acordar que «les polítiques econòmiques i socials han de servir i protegir la família, base de la societat.» Igualment, van condemnar «la ideologia neomalthusiana, fundada en una errònia interpretació de la informació demogràfica i que agressivament promou la contracepció, l'esterilització i l'avortament i, en aquest procés, degrada la dignitat de la vida en família.»

El document fou especialment enfàtic a l'hora de condemnar «la pràctica inhumana» de l'avortament per naixement parcial, la prohibició del qual va ser vetada fa poc pel president nord-americà, Bill Clinton, així com els intents de legalitzar l'avortament a l'Amèrica llatina, «convertint el crim en un dret.»

En la part dedicada a la condemna de l'avortament, els Estats Units van ser l'única nació explícitament esmentada.

La llista de firmants de l'enèrgic text inclou bisbes de Bolívia, Xile, Colòmbia i Veneçuela; ministres d'Argentina, Mèxic, Nicaragua i Bolívia; diputats del Canadà, Colòmbia, Paraguai, Perú, Uruguai i Panamà. També hi van participar el premi Nobel d'economia Gary Becker i l'excandidat presidencial nord-americà Alan Keyes. (SELAT).

ARTESANIA DE LA FAMÍLIA MONÀSTICA DE BETLEM

Imatges en dolomia —pedra del Pirineu—
reconstruïda i amb acabat policromat, o bé en
marfilina (blanques), fetes a mà per les Monges
Betlemites als seus tallers artesanals.

**UN BON OBSEQUI DE NOCES, DE PRIMERA
COMUNIO, DE...**

BUTLETA DE COMANDA

EN DOLOMIA:

☐ Benaurada (MdD)	22.900.-
☐ St. Josep pessebre	22.000.-
☐ MdD a Natzaret	20.900.-
☐ Anunciació	22.900.-
☐ St. Josep i Nen	15.500.-
☐ St. Francesc	15.000.-

EN MARFILINA:

☐ Díptic MdD/Salvador	8.800.-
☐ Calvari	8.530.-
☐ Santcrist	6.845.-

nom i cognoms

adreça

població

codi postal

telèfon

Demano les imatges assenyalades al marge,
per un valor de +575.-* = ... Pts.

* (són les despeses d'embalatge i fransa)

☐ Adjunto xec barrat, a nom d'Amics de
Catalunya Cristiana.

☐ Ho pagaré contra reemborsament.

Signatura:

..... de de 1996

AVÍS IMPORTANT

Durant el mes d'agost les
nostres oficines romandran
obertes només de 10 a 1
del matí

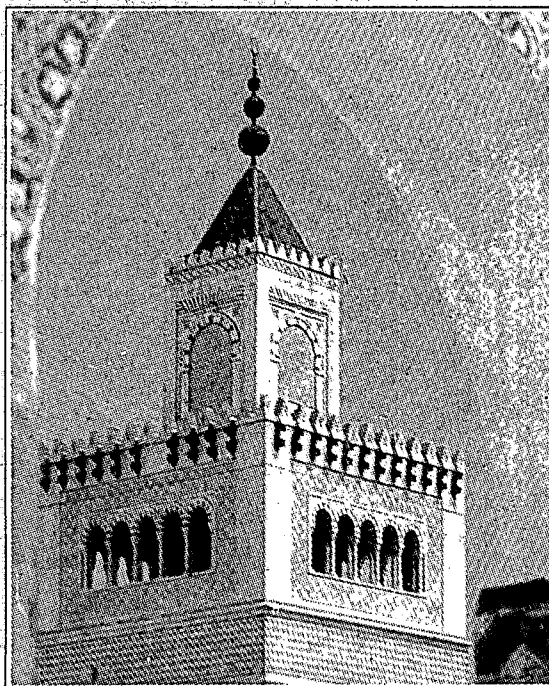
**L'ASSOCIACIÓ D'AMICS
DE CATALUNYA CRISTIANA
us desitja que passeu un
bon estiu**

Pelegrinatges i viatges

*Els Amics de Catalunya Cristiana
us proposen d'anar a:*

Del 4 al 14 d'octubre

TUNÍSIA

- Tertul·lià, santa Perpètua, els bisbes Cebrià i Agustí, Lluís de França, Anselm Turmeda... noms i èpoques d'una molt llarga història
- De Cartago, al golf de Tunis, fins al desert del Sàhara i a l'illa de Gerba, a l'altre extrem del «Pont de la mar blava»

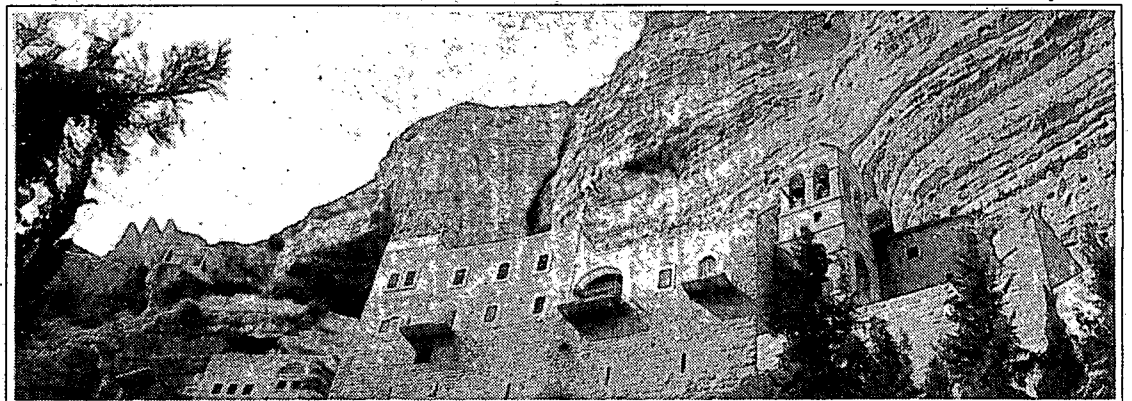
AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

Del 20 al 27 d'octubre

PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Feu-vos «Pelegrins de la Paraula» venint a la Terra de Jesús com
a Amics de Catalunya Cristiana.

Després, en llegir l'Evangeli o escoltar la Paraula de Déu,
sembla talment una Bíblia il·lustrada.

VENIU A CONÈIXER MÓN I A FER-HO CRISTIANAMENT I EN CATALÀ

DEMANEU INFORMACIÓ

Per telèfon, per correu o bé personalment a l'Associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
Plaça Urquinaona, 11, 3r. 3a. A 08010 BARCELONA
Telèfon: 301 37 18 - Fax: 302 32 64

Els arquebisbes de París i Milà responen sobre el significat de la fe

Internacional

Com creure avui en Déu?

Amb motiu de la malaltia de François Mitterrand que, sens dubte, passarà a la història del país veí, es van manifestar també importants trets de la seva persona, entre els quals el d'un esperit inquiet per la qüestió religiosa i que ell definia com a «místic» en l'última entrevista concedida a un mitjà de comunicació: «Diguem que tinc una ànima mística i un cervell racionalista i, com Montaigne, sóc incapaç d'elegir. No sé si crec en Déu, però tot sovint em sento temptat a creure-hi». Aquesta inquietud pot ser que sigui també la situació de molts dels nostres contemporanis.

A ells i a nosaltres ens aniran bé uns bells textos de la literatura cristiana

C.C.

CARDENAL LUSTIGER

Com creure avui en Déu? Exactament com en el seu temps va creure Abraham, el nostre pare en la fe! El problema no ha canviat: es planteja en els mateixos termes. És una afirmació evidentment provocadora, que fa la impressió que es menyspreen els elements nous que constitueixen la riquesa del nostre temps i la glòria de la nostra generació. Però m'explicaré...

El problema de la fe en Déu no resideix, en primer lloc, a saber si existeix un objecte desconegut al qui per consens se'l pot anomenar Déu i l'existència del qual probable o certa es pot demostrar amb major o menor seguretat. Déu no és un «objecte no identificat», o no identificable, sobre el qual es podria establir un càlcul de probabilitats. El problema de la fe és acceptar que l'home, per descobrir Déu, està obligat a adoptar una actitud diferent sobre si mateix, pel que fa al món i, per tant, d'aquell a qui no coneix...

La Revelació consisteix precisament que Déu mateix es manifesta com absolutament diferent respecte de qualsevol ideal que l'home pugui formar-se d'Ell. Perquè Déu es revela a l'home permetent-li a aquest rebre's de mans de Déu i permetent-li així mateix rebre Déu com a diferent de l'home. Per tant creure en Déu és per a l'home obrir el seu cor i la seva intel·ligència a una purificació que l'obliga a acceptar que no es amo d'Aquell que va al seu encontre ni tampoc de si mateix.

Descobrir Déu és entrar en un camí de fe que mesura a l'home per relació a un altre que, sempre present, està en la font del seu ésser. L'home ja no existeix com a absent del món, com algú que tot ho jutja; l'home està al món per acceptar-se de mans de Déu i per descobrir Déu a través d'un llarg camí, que exigeix que la mateixa naturalesa humana sigui alliberada. La raó pot descobrir Déu si s'allibera a si mateixa. L'home pot conèixer Déu si accepta reconèixer-lo i ser reconegut per Ell. L'home pot descobrir Déu si Déu descobreix l'home, el despulla en la seva veritat, perquè l'home es torni així «capaç de Déu», ja que Déu l'ha creat a la seva imatge i semblan-

ça. Dit d'una altra manera, la soledat de l'home ha de ser penetrada per la presència creadora i amorosa de Déu, que està en l'arrel de la comunió dels homes entre si i del do que del món fa Déu als homes. L'acte de fe, de recerca de Déu es presenta necessàriament, per tant, com itinerari en el qual la raó sortirà més triomfant si s'accepta, més sense renunciar a si mateixa,

Cardenal Martini

a sometre's a aquell que pot alliberar-la. O, dit d'una altra forma: la llum li serà donada a l'home en la mesura que reconegui la seva pròpia foscor... Lògicament, arribem a un llindar on la raó, per assegurar la seva sobirania, ha d'acceptar la necessitat de reconèixer un altre sobirà. El problema és el mateix per Abraham que per a nosaltres: reconeixent Déu, Abraham es converteix a Déu.

CARDENAL MARTINI

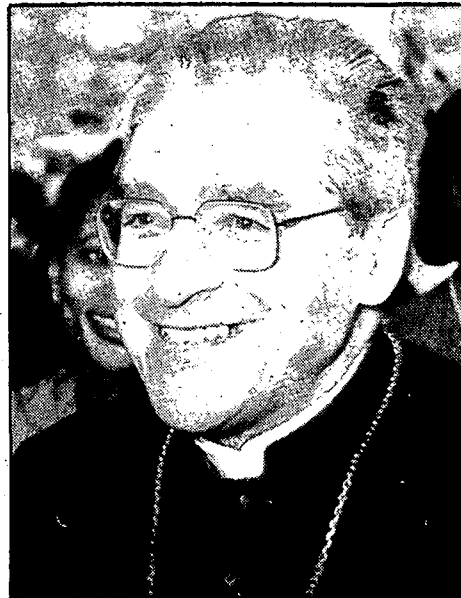
—Com ens acostem a la fe? És possible viure sense Déu durant molt de temps i després trobar-lo?

—Sempre és possible trobar Déu, perquè és Déu el que busca l'home o sobretot és Ell, si així es pot dir, el que no pot viure sense nosaltres. Per tot això ens busca incansablement... Déu busca l'home, la seva dignitat i vol fer íntimament seva la profunda bellesa de l'ànima humana, creada per Ell mateix. Déu vol entaular amistat amb l'home i per tant qualsevol pot trobar-lo, fins i tot, en els últims dies de la seva vida.

actual que parlen de l'autèntica fe en Déu i que reproduïm per als nostres lectors. El primer és precisament del cardenal francès d'origen jueu, Jean-Marie Lustiger, i correspon a una conferència pronunciada per l'arquebisbe de París, reproduïda en el llibre que, sota el títol *Atrévete a vivir la fe*, està publicat per la BAC. L'altre text és el d'una entrevista que el periodista nord-americà Alain Elkann va fer al cardenal Carlo M. Martini, arquebisbe de Milà, i que va aparèixer publicada en el llibre *Cambiar el corazón*, de l'editorial Narcea. Són per a l'esperit —mai més ben dit— «Bocata di cardinale!»

—Per què servei la fe?

—Preguntar per què serveix la fe és una mica com preguntar per què serveix una flor o per què serveix un fruit. La planta ha nascut per florir i donar fruit i quan fa això és plenament ella mateixa, s'ha expressat en la veritable mesura de la seva potencialitat. De la mateixa manera, la fe és el florir de l'home en la seva autenticitat de

Cardenal Lustiger

relació amb l'Absolut, amb l'Etern, amb Aquell del que hem rebut tot i per al qui hem estat fets. Per això no m'agrada dir que la fe «serveix» per alguna cosa, perquè significaria convertir la fe en un instrument dels designis humans. La fe que estimo és el cim de l'experiència humana; tota la resta és inferior, supeditada a aquesta actitud fonamental en la qual l'home assoleix el punt més alt de la seva realitza-

ció. Quan es viu la fe per ella mateixa i només per Déu, no per algun avantatge, llavors s'experimenta que unifica la vida fent-nos percebre les seves prioritats. (...) La fe certament és un do, no una conquesta, perquè Déu no el veiem. Aquest do de Déu que vol alliberar el cor de l'home i fer atenta la seva mirada cap a les realitats invisibles. Per altra banda... en el fons, tots els homes busquen la fe, el contacte confiat en Aquell que no té nom perquè està sobre tot home. Per tant hem de demanar amb humilitat el do de la fe, comproment-nos, al mateix temps, a desprendre'ns de les coses que ens preocupen, que ens inquieten, del desig desmesurat del diner, de l'èxit, del poder, per trobar alguna cosa maravillosa que va més enllà i que Déu vol regalar-nos.

—Quin suggeriment donaria a qui desitja el do de la fe?

—En primer lloc li aconsellaria reservar-se uns moments de silenci, en els quals llegir, per exemple, algunes paraules dels salms o de l'Evangeli, preguntant-nos després què diuen, de quina manera el qüestionen. Els Salms són fantàstics perquè inclouen l'experiència humana i religiosa del poble d'Israel, i els homes de tots els temps, en llegir-los i resar-los, es reconeixen en els esdeveniments, en les alegries, en les tristesses, en les esperances, en les angoixes i en les expectatives del salmista. Per la seva part, les pàgines de l'Evangeli inclouen la Bona Nova; Déu és Pare, ens estima, sempre està al nostre costat, ens perdona i ens crida a convertir-nos, en Jesús i amb Jesús, en fills seus. Ningú no està exclòs del perdó i de l'amor de Déu.

Cantoral

UNA VEU EXULTANT

Cassette

UNA VEU EXULTANT

UNA VEU EXULTANT
(Lo mismo en cassette llano.)
UNA VOZ JUBILOSA
CD NOVELAT

UNA VEU EXULTANT 4.a

Cantoral amb 275 cançons. Hi ha dues edicions: una amb solfa i lletra i una altra solament amb la lletra.

Repertori, a l'abast dels fidels, per a participar en les celebracions litúrgiques.

Totes les cançons les trobareu enregistrades en 17 CD o cassettes.

Venda a les llibreries religioses.

Dedicarà una atenció especial a l'àrea educativa

Barcelona

El pare Antoni Domènech, nou conseller general de pastoral juvenil dels salesians

Josep Mascaró i Manasanch
Salesià

El P. Antoni Domènech i Corominas, fins fa pocs dies provincial dels salesians de Catalunya, Balears, Andorra i Osca ha estat elegit conseller general de pastoral juvenil de la congregació salesiana.

Nascut a Barcelona l'any 1943, és llicenciat en Teologia. Ha estat professor del centre salesià Martí Codolar i de la Facultat de Teologia de Catalunya i ha animat experiències pastorals de marginació al barri de la Mina. També ha participat en el Concili Provincial Tarraconense.

Des de fa més d'un mes resideix a Roma com a encarregat de la pastoral juvenil de la congregació salesiana. Aprofitant el seu pas per Barcelona, on s'ha acomiadat dels germans i amics i ha donat el relleu al nou provincial, P. Domènec Valls, li hem demanat algunes paraules per a *Catalunya Cristiana*.

—En què consisteix la nova tasca que se li encomana?

—Fonamentalment consisteix a col·laborar amb el superior general en l'animació de la pastoral juvenil, segons l'estil educatiu de Don Bosco.

—Es marca algunes prioritats en aquest camp?

—Fa poc hem acabat un Capítol General i s'ha elegit el nou equip del Consell General. Per això ara estem dibuixant en comú el programa que la congregació ens proposa. I cada dicasteri va prenent nota i concretant tot el que fa referència al seu camp específic.

Diria que la prioritat més bàsica en el camp que m'han assignat consisteix en que no hem de créixer en quantitat sinó en qualitat pastoral. De forma molt esquemàtica ho concreto en alguns aspectes: hem de respondre amb més qualitat, amb més profunditat als nous reptes que ens presenta el món jove. Cal també una atenció prioritària a l'àrea educativa. No saltres, els salesians, som bàsicament educadors: no podem perdre el contacte amb els joves, amb el món de la cultura, amb aquests nous *areòpags* que estan naixent, com ara la comunicació social.

També destacaria una opció especial pels *joves-grans*, sense descuidar els adolescents i els preadolescents. Avui l'etapa juvenil s'allarga i aquests joves mereixen una atenció cultural i pastoral més específica, de manera especial els més pobres i marginats, els més allunyats, aquells que tenen menys contacte amb nosaltres.

—Com a conseller general de pastoral juvenil, veu amb esperança el treball pastoral entre els joves?

—El veig i el visc amb molta esperança. Durant aquest mes i mig que fa que sóc a Roma he constatat que en el camp juvenil hi ha arreu del món realitats i experiències molt fermes i riques. També pel que fa a la formació i animació de col·laboradors laics compromesos. Constato contínuament que la figura i l'estil educatiu de Don Bosco tenen encara una gran incidència en molta gent. I això m'anima a mi mateix, perquè es tracta d'ajudar a coordinar aquesta vida, d'animar-la, d'aprofitar al màxim possible totes les energies per al bé dels joves.

—Des d'aquest nou servei conviu més estretament amb el nou superior general Juan Edmundo Vecchi. Com és ell? Què en destacaria?

—Juan Edmundo és un home que d'entrada sembla poc expressiu, però convivint amb ell el veig molt proper, que s'interessa per la persona. És un home amb una gran capacitat de treball i sobretot, de treball en equip. Dóna gust treballar-hi.

És també un home d'una gran cultura i d'una gran profunditat. Llegeix molt. Ha tingut una formació bàsicament filosòfica. El

ral de tota la congregació salesiana. Quin tema han tractat?

—El tema era *Salesians laics, en comunió, compartint l'estil i la missió de Don Bosco*. És a dir: la relació entre salesians i laics.

Durant el Capítol General la congregació salesiana ha constatat la gran quantitat de laics que es veuen atrets per la figura i per la

en aquests tres punts:

La urgència d'una formació conjunta entre salesians i laics: Si hem de compartir una corresponsabilitat conjunta, també hem de fer junts un camí per posar-nos al dia, dinamitzar-nos, aprofundir la nostra identitat, la nostra missió.

Una segona línia, i pensant específicament en els salesians, és

unitat vertebradora d'un camí de fe juvenil.

Un dels reptes de la pastoral juvenil d'arreu del món és trobar itineraris, camins que facin possible generar en els joves un procés de camí de fe. Sovint fem moltes experiències, moltes activitats, però no genèrem un procés que demana temps, sistematització en les actuacions, una convergència d'elements i l'acompanyament proper de l'educador, element en el qual s'insisteix molt dins de l'itinerari.

—Vostè va ser un dels participants en el Concili Provincial Tarraconense. Es donen coincidències entre el Concili i el Capítol General salesià?

—En un any i mig de provincial he tingut la sort de participar en dues profundes experiències, una d'Església i l'altra de congregació. La participació en el Concili l'he viscuda com una gràcia. He palpat amb les mans l'Església viva. He vist l'enorme riquesa del laicat que tenim. També he constatat les dificultats que hi ha per crear realment comunió entre persones, grups i tendències tan diverses. Però hem fet un camí junts, malgrat les diferències. D'aquesta mateixa manera el Capítol ha estat una trobada i convivència amb gent molt diferent, de cultura diversa i hem estat capaços de fer un camí junts: hem descobert els elements de comunió. Per això dic que són dues experiències que tenen molts elements en comú.

—Vostè té un altre germà salesià, missioner al Perú, també encarregat de pastoral juvenil, i una germana salesiana a Barcelona que també hi treballa... Tot això vol dir alguna cosa?

—Alguns em diuen que és una manifestació clara de nepotisme...! Però, deixada la broma, penso que és una d'aquestes experiències on es manifesta que la família crea tot un caliu on va sorgint i es va experimentant la crida de Déu i la resposta a aquesta crida.

Crec que la vivència religiosa familiar és avui un dels reptes més importants que té plantejada la pastoral juvenil. Si la família viu en profunditat el dinamisme cristià estic segur que els joves trobaran resposta a moltes aspiracions profundes que cerquen.

El P. Antoni Domènech recollint un present en el seu comiat de provincial

missió de Don Bosco en les diverses cultures i en diferents països. I volen col·laborar, volen posar-se al servei d'aquesta missió. Això és un gran do que rebem del Senyor i que nosaltres hem de saber coordinar i aprofundir perquè esdevingui una gran força al servei

la revitalització de la comunitat salesiana com a nucli animador de tot aquest gran moviment d'energies al voltant de la figura de Don Bosco.

La tercera gran línia, diria que és treballar per donar cada vegada més significació i profunditat a l'acció pastoral que anem fent. És a dir, no es tracta de fer més coses, sinó de fer-les cada vegada millor.

—Des del centre nacional de pastoral juvenil vostè ha col·laborat activament en un «itinerari d'educació de la fe». Què li sembla lla feina feta i les expectatives que ofereix?

—Aquest itinerari no és una feina feta des d'un despatx. És fruit de la revisió d'un pla pastoral juvenil anterior en línia catecumenal i de la reflexió d'experiències concretes. El que hem fet ara és reestructurar l'itinerari i donar-li un esquema interior que suposi

« UN DELS REPTES DE LA PASTORAL JUVENIL ÉS TROBAR ITINERARIS QUE FACIN GENERAR EN ELS JOVES UN PROCÉS DE CAMÍ DE FE »

tema cultural el domina perfectament; està al dia. I com a home de fe i pastor, impregna aquest immens camp de la cultura amb una gran profunditat religiosa, cristiana i teològica.

—El seu nomenament s'ha fet en el context d'un capítol gene-

del món jove, de l'Església i de la societat.

—Quines són les línies programàtiques més bàsiques de cara al futur sobre aquest tema?

—El Capítol General ha elaborat una sèrie de deliberacions que bàsicament es podrien sintetitzar

BARCELONA

• INSTITUT DE TEOLOGIA DE BARCELONA — El dia **2 de setembre** es torna a obrir el servei d'informació per al curs 1996-97 a totes les persones interessades per una sòlida formació religiosa, adreçada sobretot a fidels, que duen a terme tasques d'evangelització. Classes vesperlines adaptades als continguts seleccionats. Secretaria: c/ Diputació, 231 (edifici del Seminari), 08007-Barcelona; tel. 454 19 63 (de dilluns a dijous, i de 17 a 20 h.).

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitaris i humà. Estades per sempre i per convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

• **AUXILIA** - Associació de voluntaris per a la integració social de discapacitats i malalts. — Es necessiten *voluntaris*, per dedicar els dijous-tarda i una estona setmanal a casa d'un afectat. *Qua-*

• **XXI CURSET DE CATE-
QUESI** — Del 13 al 15 de setem-
bre de 1996, al Seminari Diocesà
de Tortosa. Comença el dia 13 a
les 18,30 h i acaba el dia 15 a les

• PRIMERA TROBADA DE

«COSSOS DE PORTANTS DEL SANT CRIST» DE TOT CATALUNYA A MONTSERAT.- *Dia 29 de setembre de 1996.* Organitzada pel «*Còs de Portants del Sant Crist*» de la Parròquia de la Pietat, Pl. de la Pietat, 5, Vic, Tel./Fax, 886 1902 (de 6 a 10 de la tarda), on us facilitaran informació i podeu formular la inscripció.

UNA REALITAT QUE NO TROBARÀS ALS DIARIS

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

NOMÉS 340 MISSIONERS REBEN CATALUNYA CRISTIANA A TOT EL MÓN. LA RESTA, ESPEREN UN PADRÍ.

☐ RAMONA MINGUELL GASULL
JOAQUÍN RUALES, 885
APDO. 625 - CHILLOGALLO
QUITO (ECUADOR) 25.584 ptes.

(Marqueu amb una "x" el missioner que desitgeu apadrinar)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P. Tel.

L'import el faré efectiu mitjançant: ☐ xec que adjunto ☐ gir postal

☐ Domiciliació segons la següent autorització:

Banc / Caixa Oficina

[illegible]

Sever distates l'opera suscitata: « non è un libro, è un'illusione, un'illusione che si può vivere, ma che non si può leggere ».

Senyor director, li prego que atengui, amb carrec al meu compte / a la meua llibreta, els rebuts que li presentarà
«CATALUNYA CRISTIANA»

Signature:

CATALUNYA + CRISTIANA c/ Puiggari, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88 - Fax: 490 20 35

Cinema

Heat

Director i guionista: Michael Mann. **Intèrprets:** Robert De Niro, Al Pacino, Val Kilmer, Jon Voight.

J.M. Aresté
(Acepresa)

Una banda de lladres fa un robatori de gran gosadia. Neil (Robert De Niro), el seu capítol, és un home intel·ligent, que prefereix evitar crueltats innecessàries. Per estar lliure de lligams, evita implicar-se massa en les seves relacions. El cop de mà l'investiga Vincent (Al Pacino), un consciencios policia a qui la seva excessiva dedicació al treball causa greus problemes afectius.

Michael Mann escriu i dirigeix un film complex, tant d'estructura com de producció i realització. Ja havia mostrat la seva capacitat per conjugar espectacle i interès humà a *El último mohicano*. Aquí repeteix la fórmula, però amb un més gran encert. No tan sols és capaç de coreografiar els robatoris i persecucions amb la mateixa efectivitat que qualsevol *jungla de cristal*, sinó que sap dosificar-los en una història d'entitat, en la qual es dibuixen un lladre i un policia que tenen més d'un punt en comú. Sens dubte, la presència de dos actors de gran talla, De Niro i Pacino, contribueix a elevar la qualitat del film.

Tot i que alguns personatges estan poc dibuixats, la pel·lícula funciona molt bé. Hi ha violència, però no delectació en ella, i un tractament gairebé sempre contingut del que és morbós. Diverses subtrames

desenvolupen amb encert el desig de dur una vida familiar normal per part de policies i delinqüents. Però es tracta de personatges amb sentiments contradictoris. Una feina per servir la societat pot no omplir la vida pròpia i la dels que són al voltant... El desig de deixar un determinat estil de vida no és fàcil... Al final sempre arriba el moment d'optar, i quan a Neil se li presenta, no sap què fer.

La fotografia de Dante Spinotti ofereix una atractiva visió nocturna de Los Angeles, il·luminada com un enorme arbre de Nadal. També resulta molt important la seva funció en la seqüència crucial, que transcorre en un aeroport, i en el que la constant encesa i tancada dels llums per a l'envol i aterratge d'avions esdevé una bona metàfora del món de llums i ombres en què es mouen els protagonistes.

Crònica televisiva

Energies del pensament

Miquel Àngel Codina

Després de la recent i afortunada renovació de l'acord de col·laboració entre TVE i la cadena estatal francoalemanya, la setmana passada va retornar a La 2 un dels programes que ha aconseguit un prestigi més gran en la programació televisiva actual: els monogràfics de *La noche temática*. Els àngels van ser els protagonistes d'aquesta edició. En primer lloc, es va emetre la pel·lícula argentina *Un señor muy viejo con unas alas enormes* (1988), dirigida per Fernando Birri i interpretada per Daisy Granados, Asdrúbal Meléndez i Silvia Manas, basada en el conte homònim de l'escriptor colombià Gabriel García Márquez, el qual també va participar en el guió del film. Tot seguit, els telespectadors vam veure l'interessant documental *Ángeles: mito o realidad*.

«Mite o realitat. Tant se val! Mentre hi hagi un infant existiran els àngels perquè, com els infants, tan sols apropant-nos amb els ulls del cor podrem comprendre un fenomen que va néixer fa més de 4.000 anys i que continua vivint en el nostre inconscient col·lectiu». Amb aquestes paraules introductòries va començar el reportatge elaborat per l'equip de Televisió Espanyola dedicat a la figura dels àngels, presents al llarg de la història i avui dia objecte d'un gran auge arreu d'Occident. S'hi definiren els àngels com «energies o intel·ligències pures, virtuts de Déu que poden adquirir l'aparença humana». De tota manera, cal fer esment d'una qüestió fonamental: no es pot separar l'àngel del seu testimoni, si els àngels existeixen és perquè algú els ha vist i en dona testimoni.

A partir de Moisès, la presència d'aquests esperits celestials augmenta en l'Antic Testament. Apareixen a les grans religions occidentals: el cristianisme, el judaisme i l'islam. Al II Concili de Nicea, celebrat al segle VIII i reconegut per les Esglésies d'Orient i Occident, es va permetre la representació dels àngels en pintures i escultures. «La mística —afirmava Alberto, un rabí, en el documental— explica que els àngels són les ànimes dels estels; més aviat, esdevenen la manera en què es manifesten les ànimes dels estels sobre l'ésser humà. Els àngels són energies viatgeres que van més de pressa que la velocitat de la llum perquè són energies del pensament». Unes energies assimilades per tots nosaltres.

Veus d'Església

TELEVISIÓ

TV2

Diumenge 11.00 *La Missa*: Amb la participació de la Coral Maré de Déu del Portal dels Prats de Rei (Anoia, bisbat de Vic), sota la direcció de Mercè Carbonell i amb Jaume Casamitjana com a sotsdirector (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

11.50 *Esglésies de Catalunya*.

TV3

Dissabte 08.10 *Signes dels Temps*: no hi ha programa fins al setembre.

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Creure avui: no hi ha programa fins al setembre.

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit europeu Eutelsat II-16° E. 37V. freq. 11.575 GHz, 6.60 italià, 7.50 anglès.

Diumenge 12.00-12.30 *Angelus*. (Directe)
Dimecres 11.00-12.30 *Audiència general*. (Directe)
De dilluns a divendres 18.10-18.25 *Informació*.
Dissabte 18.10-18.25 *Speciale Lumen 2000*.

RÀDIO

FUNDACIÓ MISSATGE HUMÀ I CRISTIÀ

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:

de 05.00 a 23.00h.: Cada quart d'hora, butlletins d'informació: general, serveis, d'Església i cultura. Comentaris, cada mitja hora, després de la informació general i d'Església. Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i 21.30.

De dilluns a diumenge:

01.30 *Dietari de música i músics.*
01.35 *Espurma d'Alba.*
01.40 *Música sense paraules.*

Dilluns.

23.00 *Magazine.*
00.00 *Gent de Casa.*
00.30 *Esports*
01.00 *Cova de Clàssics.*

Dimarts

23.00 *Magazine*
00.03 *Versió original.*
00.30 *Perfil.*
01.00 *Cova de Clàssics.*

Dimecres

23.00 *Magazine*
00.00 *Cantautors.*
01.00 *Cova de Clàssics.*

Dijous

23.00 *Magazine*
00.00 *En Família.*
01.00 *Cova de Clàssics.*

Divendres

23.00 *Magazine*
00.00 *Set dies a l'Església.*
00.30 *Diàleg d'Església.*
01.00 *Cova de Clàssics.*

Dissabte

22.55 *A cor obert.*
23.00 *Cova de Jazz.*
00.00 *Amb molt de gust.*
00.30 *Blue Velvet.*
01.00 *Negra Nit.*

Diumenge

19.00 *Eucaristia Catedral.*
22.55 *Raons per viure.*
23.00 *La Terrassa de la Cultura.*
00.00 *La Gran Via.*
00.30 *Mosaic.*

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge

09.00 *Músiques místiques:* Salve Regina, de D. Scarlatti; Salve Regina, de Monteverdi; Salve Regina, Hob. XXIIb.2, de Haydn; Salve Regina, de Gazzaniga; Salve Regina, de Bellini; Salve Regina, de Medina; Salve Regina, de Vivaldi; Salve Regina, de Gutierrez de Padilla; Salve Regina, de Campa.
11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05 *Paraules de vida:* conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Oriol Llop).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal.*

De dilluns a dijous

21.00 *El Espejo.*

Divendres

21.00 *La linterna de la Iglesia.*

Diumenge

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós.
10.30 *Iglesia es noticia:* informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Divendres

17.38 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7).

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home:* programà de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista (1) amb: Julio Manegat, periodista, escriptor-novelist, ex-director de l'Escola de Periodisme de Barcelona i redactor de *El Noticiero Universal*; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 94.4)

Diumenge

08.45 *Vida i esperit.*

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7)

Divendres

De 20.00 a 20.30h. *La punta:* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins:* programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia:* entrevista de caràcter humanístico-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)

PROGRAMES PER A MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes. L'emeten: **Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Radio**, i també:

Alforja Ràdio (FM 104.3) diumenge 09.00h. **Calafell Ràdio** (FM 107.7) diumenge 09.20h. **Cadena Cope-Reus** (OM 1143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»). L'emeten:

Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també: **Calafell Ràdio** (FM 107.7) dissabte 12h. **Ràdio La Canonja** (FM 102.3) divendres 20h. **L'Espluga FM Ràdio** (FM 107.4) dissabte. **Ràdio Falset** (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h. **Ràdio El Morell** (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h. **Ràdio Montblanc** (107.0) diumenge, a partir de les 11 h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (FM 107.5) dissabte 13h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h. **Ràdio La Vilella Alta** (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: **Cadena Cope-Reus** (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;
Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *A la ribera del Jordà* (narracions de reflexió escrites per Mn. Miquel Àngel Ferrés amb la veu de Joan Canals), *L'estiu és jove* (comentaris estiuencs realitzats per Jordi Pujol i Campistol), *Un got d'aigua fresca* (homenatge a Mn. Josep Maria Pont, tot recopilant els millors comentaris que va realitzar per aquest programa durant els mesos d'estiu al llarg de dos anys), *El significat de l'evangeli* (a càrrec de Mn. Salvador Gras i Mn. Rafael Felipe). Tots aquests nous apartats estaran fins a finals de setembre. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cope Costa Brava (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) diumenge 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104 FM) dissabte 20.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h*. **Ràdio Arenys de Munt** (107 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio l'Escala** (107.6 FM) dissabte 14.00h. **Ràdio la Vall** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (106.1 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 8.00h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.7 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Santa Coloma de Farners** (103.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom Palau Sacosta** (106.6 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) diumenge 10.00h. **Top Gironès-Cassà de La Selva** (92.8 FM) dissabte 19.30h.

* (Inclòs dins el programa parroquial local).

MÚSIQUES I CANTS: no hi ha programa fins a l'octubre.

EL CAFÈ INTERNACIONAL: no hi ha programa fins a l'octubre

Diumenge

09.30 *Reflexió:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL (OM 882)

Diumenge

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

RÀDIO SALUD (FM 89.1)

Dissabte

De 07.00 a 09.00h. *Rosari:* meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, herois del segle XX, etc.

Diumenge

De 07.00 a 09.00h. Presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marià, etc.

RÀDIO SANTA COLOMA DE FARNERS (FM 103.6)

Dimecres

De 23.00 a 24.00h. *SOS pregària:* una hora de pregària des de casa vostra, units per una mateixa sintonia.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona).

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

20.40 *Rosari:* en llatí des del Vaticà.

22.10 *Noticiari.*

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Cafè i pastes:* informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

LA PARAULA DEL BISBE: no hi ha programa fins al setembre.

PUNT DE TROBADA: no hi ha programa fins a l'octubre.

TARDA DE TOTS: magazine d'**Onda Rambla Girona** (89.9 FM) que inclou cada divendres a les 17.05 una secció d'actualitat cristiana i de notícies de l'església de Girona.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA: no hi ha programa fins a l'octubre.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten:

Catalunya Música (96.7 FM) Girona- (101.5 FM) Maresme: diumenge 11.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Cope Figueres** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Ona Jove de Riudellots de la Selva** (104 FM) dissabte 20.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Shalom de Palau Sacosta** (106.6 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio 1 de Ràdio Nacional** (738 AM-93.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès de Cassà de la Selva** (92.8 FM) dissabte 20.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»). L'emeten: **Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars**, i també: **Ràdio Súria** (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»). L'emeten:

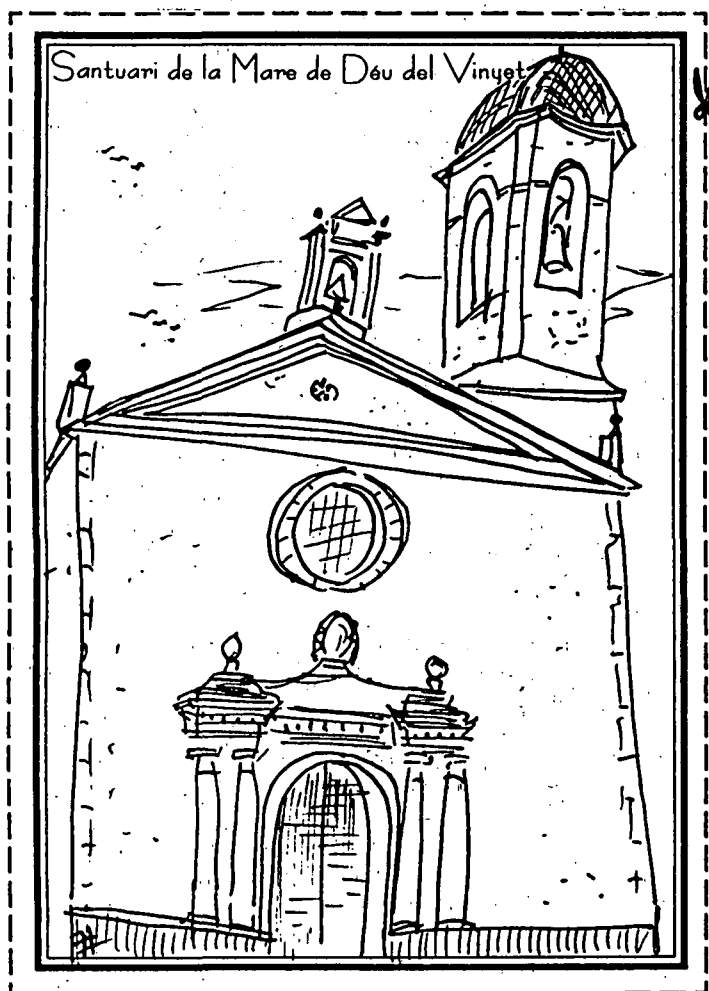
Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h. **Ràdio La Cala** (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h. **Ràdio Deltebre** (FM 107.6) dissabte de 9.00h. **Ràdio Flix** (FM 102) dissabte de 9.30h. **Ràdio Gandesa** (FM 107.9) dissabte de 13.00h. **Ràdio Infant** (l'Hospitalet FM107.9) dissabte 10.00h. **Ràdio Joventut de Masdenverge** (FM 100.7) diumenge 10.00h. **Ràdio Mora d'Ebre** (FM 87.6) divendres 10.00h. **Ràdio Nueva Vinaròs** (FM 98.2) dissabte 22.30h. **Ràdio Onda Cero** (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h. **Ràdio els Ports** (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h. **Ràdio Ràpita** (FM 107.9) diumenge 12.00h. **Ràdio Ulldacona** (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSO: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans. L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM89.8) diumenge 09.30h. **Ràdio Seu** (FM 107.2) diumenge 9.00h. **Ràdio Valira** (FM 98.1) dissabte 13.00h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïem la recepció de controls d'emissió.

Mare de Déu del Vinyet

Sitges. El Garraf

Bisbat de Barcelona

La història de la troballa de la imatge de la Mare de Déu s'assembla a la d'altres de Catalunya. Segueix l'esquema clàssic que una persona troba la imatge, se l'emporta a casa o al poble i en voler mostrar-la ha desaparegut. Es repeteix diferents vegades la mateixa situació fins que decideixen bastir una capella al lloc on l'han trobada.

La diferència és que aquí el que la troba és un esclau moro, que treballa la vinya del senyor del castell. L'esclau es converteix i esdevé l'ermità de la capella de la Mare de Déu. Segons la mateixa tradició, l'estada de la Verge a la vinya dona una dolçor especial als raïms que allí es cultiven.

Una altra tradició vincula la imatge amb la gent del mar. Uns pescadors de Sitges en perill de morir ofegats per un fort temporal, invocaren a la Mare de Déu. Fetà amb fe la súplica, veieren al mig del mar una llumeta que s'anava acostant i al mateix temps calmava el temporal per on passava. Arribada a tocar la barca veieren que era una imatge de la Mare de Déu. L'agafaren i en tornar a terra li dedicaren un santuari prop de la platja.

La Mare de Déu del Vinyet protegeix de manera especial les persones que treballen al mar. En són testimoni els ex-vots del temple.

—Diumenge anirem a la platja com havíeu demanat. Ho prepararem tot per passar-hi el dia. He pensat que podríem anar a Sitges. Els nens encara no hi han estat i és un poble molt bonic. No ens oblidem la màquina de fotografiar.

—I de passada també podrem anar a missa al Santuari del Vinyet.

—Un santuari a la platja? - diu sorprès l'Oriol.

—Sí, Oriol. Ja sé que quan parlem de santuaris i ermites pensem sempre en llocs de muntanya, però recorda que ja vam dir que també n'hi ha a les ciutats i, ja veus, prop de les platges.

—Ja veureu que és bonic, no és gaire gran, però molt acollidor i amb una preciosa imatge de la Mare de Déu.

—Ho veieu? Anem on anem podem trobar testimonis de la devoció dels nostres avantpassats.

Si està prop del mar deu ser la patrona dels mariners, oi? - diu amb tota lògica la Laia.

—Laia, ho has endevinat. Els mariners tenen molta devoció a la Mare de Déu; moltes vegades es troben en perill per temporals sobtats, i això els fa entendre que hi ha moments que només podem rebre ajuda del cel. El mar és preciós, un do de Déu, però també és un símbol de les dificultats de la vida.

—Sabeu? Quan els mariners tornaven a terra feien pintar un quadre amb l'escena de la tempesta i la imatge de la Mare de Déu donant-los socors. Després portaven el quadre a l'església perquè tothom sabés que la Verge els havia ajudat.

Altres vegades hi portaven la seva gorra de mariner o la reproducció en cera de la part del cos que s'havia curat per intercessió de la Mare de Déu.

—I també precioses reproduccions en miniatura de vaixells, que penjaven del sostre. De tots aquests objectes en deien ex-vots, perquè eren fruit del vot o promesa que havien fet en els moments de dificultat.

—A mí m'agrada més el mar que les piscines - contesta la Laia

—A mí també, la seva immensitat ens parla del poder i la saviesa de Déu.

—I què més farem? - diu l'Oriol, que mai en té prou.

—Doncs passejar pels carrers i anar a veure algun dels museus que hi ha a Sitges. Ja veureu com no tindrem gens de temps per avorrir-nos.

Goigs a la Mare de Déu del Vinyet

Vós que en alta jerarquia
triomfeu amb goig perfet,
socorreu-nos nit i dia,
Verge santa del Vinyet.

La sarment en Vós plantada
—humana i divinal—
de Vós Verge Immaculada
nasqué sens dolor ni mal.
Infanteu amb alegria,
Jesús Déu i home perfet.
Socorreu-nos...

Quan l'infinita bondat,
ordenà vostra partida,
vostra ànima al cos unida,
contenta, al cel ha pujat.
Des d'allí, Vós de bon grat,
sacieu la nostra set.
Socorreu-nos...

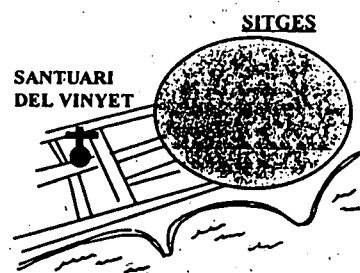
Els mariners socorreu,
quan perillen dins la mar.
En la tempesta cruel,
les onades feu parar...
Vós en sou la llum i el guia
junt amb el vostre Fillet.
Socorreu-nos...

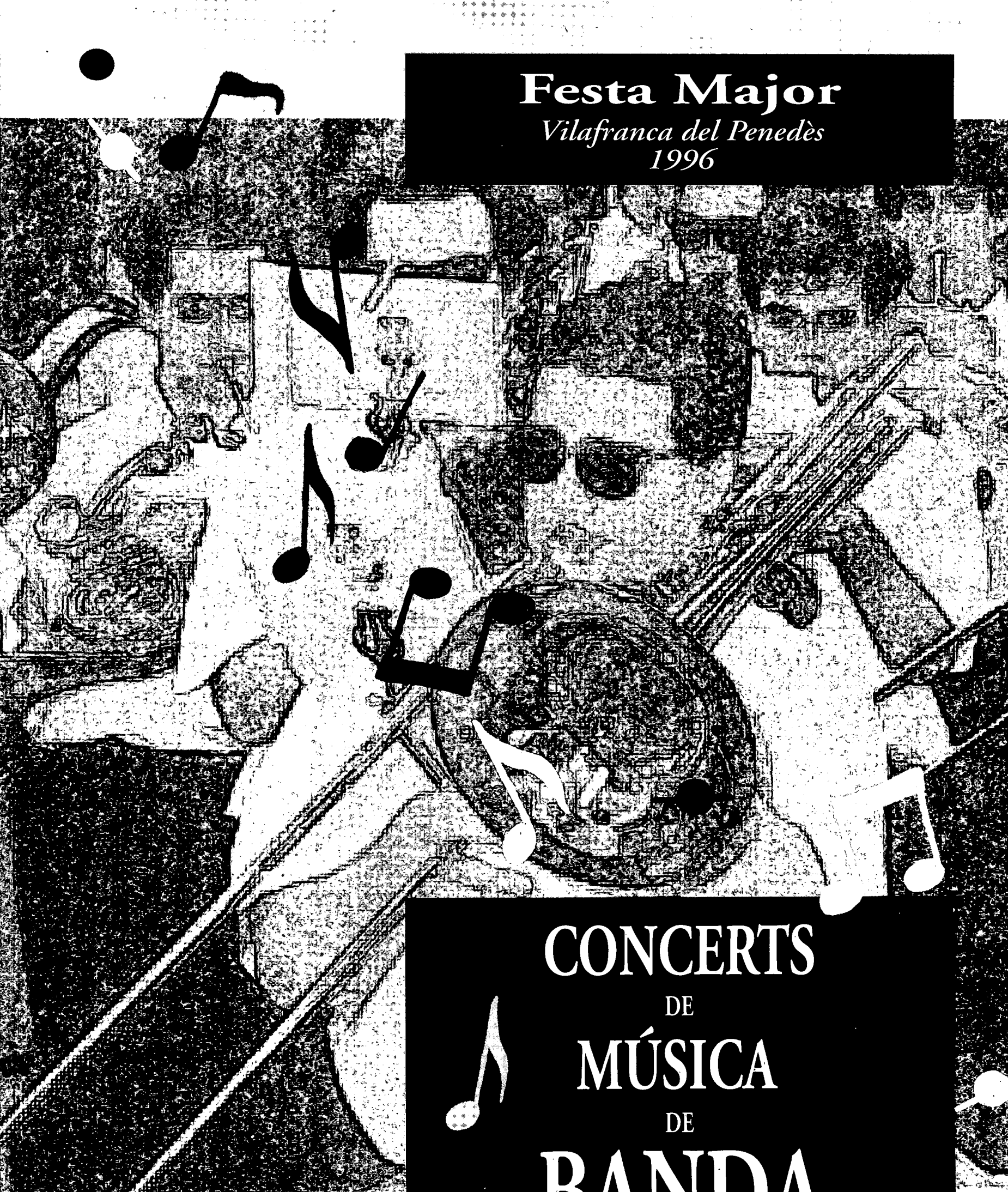

Puig a vostra Senyoria
tot bon devot es sotmet,
procureu-nos milloria
Verge Santa del Vinyet.

Ho sabies?

- * Sitges pertany a la comarca del Garraf. La capital d'aquesta comarca és Vilanova i la Geltrú.
- * Segons la tradició, més d'una vegada la imatge ha aparegut amb el mantell mullat d'aigua del mar per haver auxiliat una barca en perill.
- * Els romans coneixien aquesta població amb el nom de Subur.
- * A Sitges hi ha museus ben destacats com el Cau Ferrat, Mar i Cel i el Romàntic.

Festa Major

Vilafranca del Penedès
1996

CONCERTS

DE

MÚSICA

DE

BANDA

Centre Artístic Musical de Bétera (València)

29, 30 i 31 d'agost de 1996

Amb el patrocini de:

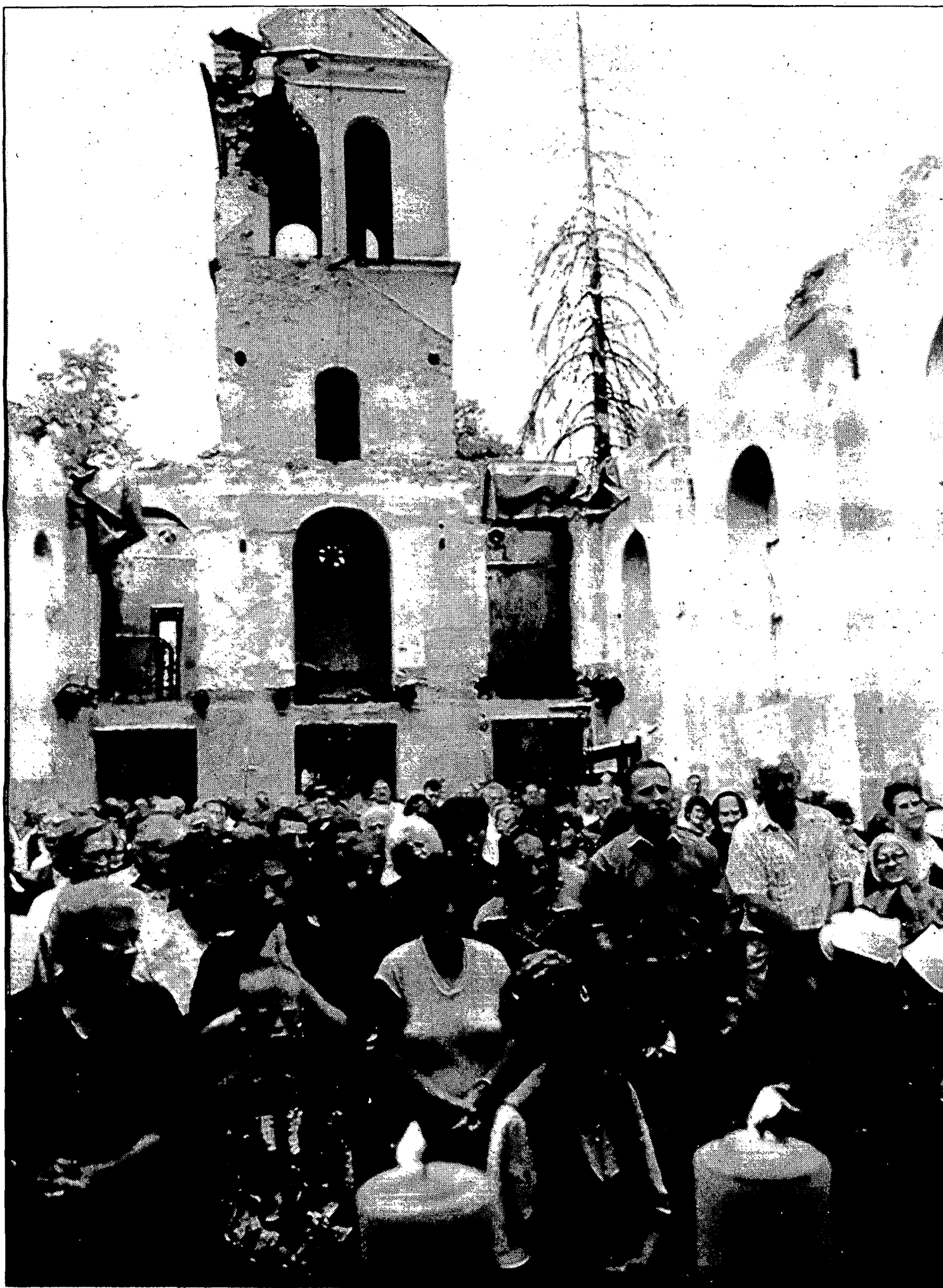
Caixa Penedès

22-agost-96

CATALUNYA CRISTIANA

afinant

Zoom

Catòlics bosnians s'apleguen per pregar entre les quatre parets que resten d'un vell temple. d'un suburbi de Sarajevo, víctima també de la guerra... Preguen per la pau, pels morts en la lluita, per saber perdonar, per oblidar fins on sigui possible les ferides que l'odi i la venjança han obert... Preguen per sobreposar-se a les diferències culturals o ètniques i saber viure agermanats en la diversitat. Així sigui!

Ara mateix

J. Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Gent de missa (4)

El punt de suport on abocar el meu jo...

Aquesta senzilla remarca conciliar «les celebracions litúrgiques no són actes privats, sinó celebracions de l'Església» (*Sacrosanctum Concilium*, 26) resulta cabdal per a una correcta valoració de la missa i dels altres sagraments.

Per això m'agrada preguntar als nois i noies de les catequesis de confirmació quina diferència veuen entre la pregària que podem fer —i cal que fem— en privat, a casa nostra o a qualsevol lloc, i la celebració de l'Eucaristia i dels altres sagraments. De vegades els costa d'adonar-se del canvi qualitatiu que comporta que sigui el mateix Crist i no les nostres persones qui actua en les celebracions sacramentals.

No passa el mateix quan jo faig un acte de bona voluntat que quan és Ell qui prega, lloa, s'ofereix en sacrifici, guareix, perdona, salva. A mesura que això es va entenent, es produeix una certa relativització del que fem nosaltres en relació al que fa Ell. «En aquestes comunitats d'altar, ni que sovint siguin minses i pobres, o visquin escampades, és present Crist, per la virtut del qual és aplegada l'Església una, santa, catòlica i apostòlica» (*Lumen gentium*, 26). I d'aquesta relativització, entesa, no cal dir-ho, en el seu punt just, en deriva un alliberament de l'excés de tensió que produeix pensar que tot depèn de les disposicions subjectives. La missa se'ns apareix aleshores no tant com l'espai on ratificar i proclamar allò que ja tinc —fe vibrant, coratge, disposició al compromís— sinó, sobretot, com el punt

«En aquestes comunitats d'altar, ni que sovint siguin minses i pobres, o visquin escampades, és present Crist, per la virtut del qual és aplegada l'Església una, santa, catòlica i apostòlica»

de suport on abocar el meu jo en qualsevol circumstància, també quan em sento distret, o escèptic, o fred, o temorenc...

Hi ha dues expressions característiques que denoten una comprensió incorrecta de la realitat sacramental a favor de la prioritització dels elements subjectius. Algunes persones creients diuen, com a justificació de la seva falta d'assistència a missa: «Però jo reso.» Des d'un punt de vista genèric; això és un valor religiós important, obert a l'evangelització. Però des del punt de vista de l'educació de la fe catòlica, demostra una mancança greu, la del sentit del sagrament i, al capdavant, del sentit d'Església. Una cosa semblant podríem dir d'una altra dita, potser encara més repetida, aquesta referida al sagrament de la reconciliació: «Jo ja em confesso amb Déu.»

Aquestes dues expressions són antigues. Volen dir, per tant, que el mal ens ve de lluny. Però, d'alguna manera, enllacen amb la tendència d'algunes catequesis actuals que, per altres raons, incideixen també en un voluntarisme exagerat. En continuarem parlant.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

La sogra de Simó Pere, una posta de sol a Galilea, una albada i la missió

Lc 4, 38-44. Jesús cura la sogra de Simó. Escena simpàtica. Perquè les sogres solen tenir mala fama. Possiblement s'endinsa en la pregonesa dels inicis de la humanitat. Les relacions entre sogres i nores moltes vegades no són fàcils. La Bíblia ens mostra, en la figura de Ruth, el cas d'una nora exemplar. Ruth, la sogra de la qual era Noemi, és model de fidelitat familiar. No vol deixar, un cop viuda, la seva sogra. Ho diu amb aquestes belles paraules: «No m'obliguis a abandonar-te i allunyar-me del teu costat; on vagis tu, hi aniré jo; viuré on visquis tu; el teu poble serà el meu poble i el teu Déu serà el meu Déu. On moris tu, moriré jo». Una actitud que ha d'il·luminar les relacions familiars entre nores i sogres. L'atenció de Jesús a la sogra de Pere aporta una llum evangelitzadora d'aquestes relacions.

L'escena evangèlica ens mostra encara com Jesús en la bella posta de sol de Galilea, guareix els malalts que li porten. Signe salvífic. Car els dimonis sortits d'alguns malalts confessen la veritat clara: «Ets el Fill de Déu».

Tothom pot adonar-se que la salvació és present entre els homes, que Jesús porta l'alliberament de la pitjor de totes les malalties, el pecat que fa niu en el cor humà.

En aquesta escena-resum, a l'alba, Jesús es retira sol a pregar. Cada matinada els deixebles del Senyor, imitant-lo i seguint el seu manament, encetem el dia amb la pregària. Perquè sabem que, per viure'l com cal, necessitem la força divina, la gràcia, l'amor i la misericòrdia del qui ens ha creat i redimit.

Jesús no resta pas estàtic, sinó que es disposa novament a anunciar la Bona Nova del Regne. I va predicant de sinagoga en sinagoga. Gest que ens recorda com també els creients, en el món actual, tenim el deure joiós de proclamar, amb les paraules i els gestos d'amor, que el Crist es compadeix de nosaltres, que ens guareix i ens fa lliures. Veient les nafres morals i els patiments dels homes i dones del nostre món, estimem-los i apropem-los al Crist que els alliberi i els ompli de goig amb la fe, l'esperança i l'amor.

Impromptu

Oriol Camps

Contrasentits

Vivim molt cofois perquè vivim en llibertat, en règim democràtic, en el qual tothom pot expressar la seva opinió sobre qualsevol fet o problema, sobre literatura, art, esport, etc.

Però em sembla que aquesta llibertat és algunes vegades mal interpretada. Sobretot quan es tracta de qüestions de moral i, no cal dir de moral cristiana, que tothom es creu en dret d'interpretar a la seva manera, i més si qui la interpreta n'està al marge. El que no s'entén de cap manera és que la crítica vingui de qui no està precisament al marge, i en lloc de buscar un diàleg clarificador es llanci a la desqualificació. Una desqualificació comprensible si vingués d'un sector radicalment oposat.

«Tothom coneixerà que som del Crist, si ens estimem com a germans»... El trist és que sembla que ens estimem com a germanastres o com a bastards, que ens impacten més els defectes que les qualitats, que estem més disposats a la protesta més o menys irada en constatar un desacord, que a la bonhomia pacificadora i amiga del diàleg.

Escriu això després de llegir un article de despietada crítica del nostre setmanari que m'ha entrat profundament, i que m'ha palesat que som lluny de la unitat dels cristians quan es fan evidents les diferències entre els membres d'una mateixa església.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Una nova fórmula d'atenció domiciliària al malalt

En el servei informatiu Acepresa, Carmen Montón dona a conèixer una nova fórmula per a l'atenció domiciliària del malalt que s'ha introduït a Holanda. Es tracta d'un subsidi assignat per l'estament públic que reben alguns malalts, amb el qual ells mateixos poden pagar a aquells familiars o veïns que els cuidin a casa seva.

D'antuï és un intent de retallar els generosos beneficis de la Seguretat Social d'aquell país. De moment el subsidi és assignat a minusvàlids i malalts crònics.

Fins ara, com a tot arreu, el pacient depenia absolutament de la institució mèdica i sanitària que tenia cura d'ell. Ara, l'experiment holandès permet que el malalt disposi d'un pressupost amb el qual ell mateix paga les persones que ha escollit lliurement perquè el cuidin. Això fa que pugui optar per gent de confiança, com poden ser els seus propis familiars o els veïns, donant, a més, la possibilitat de rebre l'atenció a casa seva.

De moment, només poden sol·licitar aquests subsidis

els pacients amb una minusvalia física o psíquica (en aquest darrer cas, una altra persona responsable presenta la petició), i això tant els que són afiliats a la Seguretat Social com en assegurances privades. La quantitat del subsidi oficial es determina després d'estudiar-se el pressupost presentat pel malalt o vetllador, i el reben del malalt aquells que ell mateix ha elegit. Fins i tot una part del mateix pressupost arriba per abonar petites despeses.

L'experiència intenta potenciar i humanitzar l'atenció sanitària a domicili. Cal dir que el Parlament holandès en ple va decidir, el mes de maig passat, reservar dels pressupostos generals de l'Estat uns diners per aquesta superflexible ajuda domiciliària.

Al nostre país s'ha magnificat el concepte del Benestar Social i ahora es volen retallar els pressupostos. L'experiència holandesa podria ser una bona solució, perquè a Catalunya sempre es busquen les solucions més pràctiques i eficaces.

**JUAN
MORERA
PERALTA**

Prevere

ETA: publicació gratuïta

Actualment vivim en un món d'imatge i so. Grans poders de la comunicació, ben organitzats d'acord amb els seus interessos, transmeten missatges auditiu i visuals reiteratius que formen éssers estereotipats privant-los de la seva fonamental característica de ser, com és la capacitat de raonar i tenir idees pròpies.

No em refereixo aquí tant a la imatge com a expressió visible d'un objecte, sinó a la idea que una persona es forja, o li forjen, sobre un fet, sobre un grup social o sobre una ideologia.

Sabem molt bé quant cost «crear i mantenir una imatge»; si més no «imatge repulsiva» als reconeguts i nobles valors de la persona i de la societat.

Aconseguir «una bona imatge a costos irrisoris» semblaria una contradicció impossible de materialitzar-se tractant-se de fets feridors, destructors de valors universalment reconeguts: convivència pacífica, respecte de les persones per damunt de creences religioses i polítiques, estima a la vida... assoliment absurd que ETA conquesta amb èxit.

És ben coneguda en la nostra societat democràtica l'organització terrorista ETA pels seus mètodes inhumans, criminals, extorsionistes, sorneguers, cruels i violents per obtenir un discutible fi nacionalista independentista.

De tota manera, ETA s'aproxima a aconseguir el seu guardó per l'aurèola de víctima amb què la mateixa societat, a la qual s'enfronta, li està imprimint. Paradigma estrany, però real i vigent.

No hi ha cap mitjà de comunicació d'àmbit nacional que directament o indirectament, no

propiciï el camí reeixit de semblant contradicció.

Des de la televisió, principal vehicle per arribar a les masses, fins al diàleg espontani entre persones aïllades, no hi ha recurs comunicacional que no s'ocupi d'alguna manera de les gestes, mètodes i ideologies, causes, objectius i ideals d'ETA (sens dubte grup minúscul).

Confirma aquest fet la quotidianitat, convertida en rutina, per la que tots els mitjans de comunicació obren els seus espais informatius amb atemptats, crims, segrestos realitzats per ETA; o motivats per ETA com a manifestacions en pro o en contra. No hi ha cap mitjà de comunicació que no dediqui a ETA llargs espais d'opinió i participació amb les seves trifulgues i inventives esborronadores, arribant a crear grans polèmiques i divisions entre els participants.

Semblaria que els mateixos responsables dels mitjans fossin còmplices, extorsionadors i/o remunerats per la mateixa banda terrorista. O que els creatius i transmissors no tinguessin capacitat professional o els faltés enginy per recórrer a altres fonts i a altres temes aclaparadors per la societat; d'actualitat i vigència perenne o transitoria. Serà que l'aparell estatal està seduït per l'existència d'ETA?

ETA es manifesta tan intel·ligent com per dur sempre la davantera mitjançant: comunicats, iniciatives, amenaces i extorsions que obliguen la societat a projectar-se com la intransigent; així passa quan ETA proposa: treves, diàleg, enteniment amb les regles que ella exclusivament imposa, sigui dit de passada.

Així, doncs, ETA es roba el xou quotidià llançant regles de joc que la societat ha d'acceptar per no quedar en ridícul. Al mateix temps no accepta mai que la societat aclareixi les regles del joc, ja que ETA és la raonable i la societat és la intransigent.

Tots aquests aspectes i d'altres estratagemes conformen una estratègia més que original i eficient, sense cap cost, que arracona els dirigents de la societat que dubten lentament i feixugament per reaccionar i avançar-se als indesitjats i desadaptats.

Irracionalitat manifestada també en moviments i accions de diferents col·lectius socials, tan aliens i alienes a les solucions efectives, que pràcticament cauen en el parany de la manipulació i així faciliten els objectius que es proposa la mateixa ETA.

Les xacres de la societat no sanen amb la informació manipulada ni amb el silenci còmplice, sinó fent complir estrictament la legalitat o reformant-la, si cal. Altrament els delinqüents són venerats com a màrtirs i els innocents passen a ser els botxins.

**JORDI BASSAS I
RIBALTA**

Escriptor i teòleg

El rostre

La llengua francesa distingeix entre *la figure*, que correspondria a la cara en el sentit purament anatòmic, i *le visage*, que seria el rostre, la faç, les faccions, l'expressió, etc. Per això, alguns antropòlegs francesos han pogut parlar de la *visagèité* com a tret específicament humà. Els animals tenen cara, és a dir, *figure*, però de cap manera se'ls pot atribuir la possessió de rostre, *visage*, si no és per un procés d'antropomorfització (com és el cas dels dibuixos animats).

Atesa aquesta distinció, podem parlar del rostre com allò que concentra cap endins, i projecta cap enfora, el nucli de la nostra personalitat. Els psicòlegs s'han fixat com, durant l'al·letament, el nadó tendeix a contemplar fixament el rostre de qui li dona el pit, mare o dida, i alguns dedueixen que aquesta contemplació unida a la gratificant absorció de flux lactic, constitueix el seu primer acte de relació comunitària. Això voldria dir que el paper del rostre és fonamental per a les relacions humanes. Però el rostre no es limita només a l'expressió facial, sinó que, com han dit alguns, totes les parts del cos humà, i fins i tot allò que hi ha fora del cos, es pot *rostrificar*. Per a un invident, per exemple, la força expressiva del rostre l'ha de trobar per altres mitjans: la veu, el contacte, també en la fidelitat del seu gos pigall... Però, en qualsevol dels casos, el rostre roman sempre com a fonament de tota relació, per més que no pugui ser percebut visualment.

L'Escriptura no és pas indiferent a aquest paper important del rostre. Expressions com «el rostre del Senyor», «la faç de Déu» i d'altres semblants, les hi trobem per tot arreu. El rostre diví és sinònim de la seva presència (*xeqinah*), però no pas de forma metafòrica, sinó ben real. Fem un breu excurs. El rostre del *Gran Germà* de la novel·la 1984 d'Orwell es feia present a tots els racons, fins i tot els més íntims, de la vida del ciutadà. Orwell ens va mostrar fins a quin punt pot ser infernal la suplantació d'aquell Déu en qui ni tan sols creia. El poble jueu va ser el primer a espiritualitzar (alguns n'han dit *desterritorialitzar*), la presència de Déu enmig del poble. Va ser el primer a convertir un déu en Déu. Déu ja no era, com en els gentils, aquell rostre que calia reproduir en imatges de pedra o de metall, sinó que Israel va interioritzar el rostre en el cor de l'home, i així va néixer la consciència moral. I van ser els profetes els encarregats de recordar la presència d'aquest rostre-consciència quan el cor de l'home s'enduria.

Amb Jesús, el rostre torna a fer-se visible, però no pas a l'estil de la gentilitat pagana. En comptes d'ídols de pedra, fang o metalls, serà cada persona humana qui reflectirà, als ulls de la fe, el rostre de Déu. I com més ultratjat i vexat, com més indigent i sofrent, més hi haurà la presència interpelladora del rostre. D'aquesta forma, en Jesús i amb Jesús, aquella *visagèité* de què parlàvem esdevé l'acte contemplatiu per excel·lència. Com a nadons en la vida eterna, els cristians també ens al·letem tot contemplant la font d'on raja la gràcia nodridora.

Respir

Miquel Estradé

Mística

Si Déu fa a algú la gràcia de la mística ja se n'adonarà. Voldria dir, però, amb tot respecte per a aquest algú, que no s'il·lusioni. Si li sembla que Déu el porta per uns camins així, que comenci donant-ne gràcies i dubtant, dues actituds d'humilitat, la virtut més necessària per recórrer aquests mars immensos sense sendes, dels quals no hi ha cartes de navegació, perquè és l'Esperit que hi regna en solitari, i l'Esperit bufa on vol, i no saps d'on ve ni per on va. És on es donen més fracassos, i sabem prou que les actituds pseudomístiques han fet estralls en l'Església pels camins de l'il·luminisme. La gràcia de la mística és gratuïtat total, i la gratuïtat només reposa en la humilitat. Aquest algú que s'hi creu cridat, que no s'hi enganyi, que sigui capaç de dubtar del propi misticisme; perquè el perill de buscar-se a si mateix és gran. Que no sigui tossut, que sigui humil, que no rebutgi escoltar què pensen els altres d'ell i de les seves obres. Si ho fa, tindrà sorpreses.

Humor

**Pel seu carisma específic en tenen cura les religioses
Serventes de la Passió**

Una institució al servei de mares solteres abandonades

El 15 de juny passat el papa Joan Pau II va firmar el decret de reconeixement de les virtuts heròiques de la mare Teresa Gallifa Palmarola, després d'haver-se obert a Roma el procés canònic de beatificació, el 30 de setembre de 1978. La mare Teresa va fundar la congregació de les Serventes de la Passió en benefici de les mares solteres i dels fills fruit de relacions extraconju-

gals, quan ningú es preocupava d'aquestes situacions angoixants i fins i tot els mitjans eclesial jutjaven la dedicació impròpia d'una institució religiosa femenina.

Presentem un perfil biogràfic d'aquesta serventa de Déu catalana, els objectius de la institució i els llocs on les Serventes de la Passió, fidels al seu carisma evangèlic i social, són avui presents.

Objectius de la institució de les Serventes de la Passió

Salvar i servir la vida humana

C.C.

Les Serventes de la Passió estan al servei de la vida humana. Lliurats a aquesta activitat humana i cristiana han aconseguit que més de 15.000 noves vides hagin pogut néixer i viure.

Tenen diverses activitats: atenen les mares rebutjades o amb dificultats durant el seu període de gestació i primers temps de maternitat i els nens abans i després de néixer; aconsegueixen una família per als nens abandonats; garanteixen la qualitat humana dels malalts i ancians; i també fan tot aquest tipus d'activitats al Tercer Món (Àfrica i Amèrica).

Pel que fa a l'atenció de la mare soltera o que es troba sola en el període de gestació, l'institut pretén bàsicament, durant la seva estada i convivència, procurar la reinserció i integració de la mare i del seu fill en la societat, i si és factible, en la pròpia família.

Cada jove embarassada, segons la seva situació i possibilitats, rep l'ajuda i orientació adequades i personalitzades. Això s'intenta a partir de diversos moments:

S'intenta crear entre les joves embarassades un ambient acollidor i familiar, que vegin que realment se les aprecia com a persones.

Es preocupen des del moment que la jove embarassada ingressa

al centre, de la seva alimentació, roba, atenció sanitària, etc.

Potencien tota classe d'activitats que puguin millorar la convivència i especialment la integració al grup, amb la finalitat d'educar més eficaçment la jove embarassada de cara a la seva posterior vivència enmig de la societat actual.

Creen un clima de família que la jove realment necessita, ja que en la majoria de casos mai l'ha tingut.

Tenint en compte la necessitat cada vegada més gran d'una formació cultural, intel·lectual i hu-

mana, intenten trobar fórmules i mètodes de formar les noies en tots els camps. En aquest sentit organitzen xerrades, activitats, classes, manualitats, etc. Respectant l'opció personal, també ofereixen una formació cristiana per a les noies que ho desitgen.

S'intenta educar les joves en l'estalvi i l'economia domèstica amb la intenció que es puguin desenvolupar normalment en la vida ordinària sense haver de dependre d'altres persones o institucions.

En resum, la institució pretén

què el pas de les joves embarassades i de les mares solteres per les cases d'acollida sigui un motiu de maduració personal, de bona formació i d'un més gran desenvolupament personal i integral.

Tipologia de les mares solteres

Les joves que arriben a les cases d'acollida desanimades, soles, i que veuen negre el seu futur, procedeixen de tres àmbits socials ben diferenciats.

Un primer grup procedeix de famílies destrossades, desfetes, desestructurades, sense amor, aco-llida, estabilitat emocional i afectiva. Les joves afirmen que no han estat mai estimades, mai se les ha escoltat ni se les ha tingut en compte. En aquest primer grup, hi poden haver joves de totes les edats, repetidores (embarassades més d'una vegada), sense saber on són, ni qui sentit té la seva vida.

Un segon grup procedeix de situacions desagradables, amb fracassos sentimentals, separades, divorciades, estafades per una convivència més o menys fictícia o ir-estable, maltractades moralment i físicament... i que un cop embarassades, l'altra part no en vol saber, o bé exigeix l'avortament com a únic recurs per fer desaparèixer el problema d'un fill no desitjat. Situacions traumàtiques i normalment en edats madures que fan que les noies es tornin més agressives, desconfiades i amb nombrosos problemes de convivència.

Un tercer grup de mares solteres és aquell que, en una situació familiar normal, han tingut una distracció, han estat forçades o fins i tot violades. Davant d'un embaràs d'aquestes característiques, la família o es desenten —no vol problemes a casa— o en poques cases accepta les conseqüències. Les joves d'aquest tipus són les que prenen les decisions més diverses: si mare soltera malgrat totes les dificultats de la seva situació; viure sol amb tot el que suposa; «viure amb família» si aquesta ho accepta an-tes les dificultats de la convivència o deixar el nen en adopció.

Llar-guarderia del carrer Llobet i Vall-Llosera de Barcelona

Perfil biogràfic de la mare fundadora, Teresa Gallifa

Teresa Gallifa Palmarola va fundar les Serventes de la Passió el 1850 al poble de Sant Hipòlit de Voltregà, província de Barcelona. Va néixer en un dels moments de crisi econòmica familiar més aguda. Durant la seva infantesa i joventut va viure en la pobresa i també durant els anys que un cop casada va formar la seva pròpia llar.

Els seus pares, Hipòlit i Magdalena, havien format una llar profundament cristiana. El pare va morir amb només quaranta anys, quan la petita Teresa en tenia cinc. La seva mare, abocada a una gran pobresa, va haver d'afrontar l'educació dels seus fills, que va educar en una vida cristiana.

A causa de la pobresa familiar, Teresa va haver de treballar des dels deu anys i això li va impedir anar a l'escola. La seva mare li va ensenyar tot el que sabia.

La nota predominant de la joventut de Teresa va ser la pietat sincera i un fort sentit de rectitud i modèstia. Teresa tenia divuit anys i el seu marit vint-i-un quan es van casar, el matrimoni va tenir set fills. La mateixa Teresa explica que la seva il·lusió més gran era ser mare de molts fills per donar glòria a Déu. Dels set només va sobreviure Jaume, que va arribar a disset anys. L'amor que sentia pels nens, i el desig que tots ells rebessin el baptisme abans de morir, té molt a veure amb la decisió que, passats els anys i ja viuda, va prendre de fundar una congregació dedicada preferentment a salvar la vida física i espiritual dels nens en perill, i al mateix temps protegir l'honor de les mares solteres joves.

El seu marit va morir víctima de tisi. Teresa va afirmar més tard que cap viuda que quedés amb fills, endeutada, desamparada de tot el món i a més a més menyspreada,

s'hà d'espantar; només cal que s'entregui en braços de Déu. «Jo ho sé per mi mateixa, ja que em vaig quedar viuda i malalta.»

Amb els dos fills que li queden es trasllada a la ciutat de Vic i rep l'ajut del sacerdot Valentí Morlà. Després de passar una llarga època de viure miserament, en la indigència, es va dedicar a nens d'altres mares, així com també a un grup de mainaderes i noies de servei desamparades. En aquestes circumstàncies, Teresa va conèixer el pare claretià Ramonet, missioner popular. El P. Ramonet descobreix en ella la dona ideal que buscava per encapçalar un moviment de llevadores cristianes que s'oposessin a les

que, per manca d'escrúpols, feien avortar sense preocupar-se que tantes víctimes innocents morissin sense haver rebut el baptisme. Un ginecòleg de renom, el Dr. Santoll, es va comprometre a preparar la Teresa per aquesta notable missió, sense imaginar-se que estava contribuint al naixement d'un nou institut religiós.

A Manlleu, Teresa completa la seva preparació com a llevadora del Dr. Serra i comença a exercir la professió amb un èxit notable. Aconsellada pel seu director espiritual, el pare Morlà, va cursar estudis oficials d'Obstetrícia a la Universitat de Barcelona. Amb el títol oficial de llevadora torna a Vic, on funda un nou institut: la congregació de les Serventes de la Passió.

Després marxa a Barcelona per aconseguir més possibilitats per posar a la pràctica la idea de la fundació. El setembre de 1981 s'incorpora la primera col·laboradora, Rosario Burgaya, i el 28 de juliol de 1893 l'obra queda oficialment legalitzada amb el nom de Casa Asilo de la Visitación. A aquesta primera vocació en van anar sorgint d'altres que van donar continuïtat a l'obra.

El cardenal Salvador Casañas, bisbe de Barcelona, aprova l'institut de la mare Teresa amb el títol definitiu de Serventes de la Passió, que reflecteix perfectament l'esperit i el contingut de la institució.

El 1901 Teresa empitjora dels seus mals habituals: l'asma, la insuficiència cardíaca i la bronquitis crònica. El 17 de març de 1907 mor a Barcelona als cinquanta-sis anys, vint-i-un dels quals els va dedicar exclusivament a la caritat i a la fundació de la seva obra. Una llosa sepulcral resumeix la seva vida i obra: «Visqué per a Déu. Morí en santedat.»

Llocs i activitats

Per dur a terme els seus objectius i activitats, les Serventes de la Passió disposen de diverses llars:

Barcelona:

Llar-Residència Santa Isabel, que acull, per terme mig unes 50 joves de la casa general. C. Llobet i Vall-Llosera, 12-16.

Guarderia-Llar Madre Teresa. Acull, anualment, unes 35 mares amb els seus fills.

Clínica Nuestra Señora de Lourdes. Servei medicoquirúrgic, maternoinfantil. Centre obert.

Sant Hipòlit de Voltregà:

Escola Bressol Mare Teresa Gallifa. Fundada el 1955, ocupa el terreny on hi va haver la casa de la mare fundadora Teresa Gallifa.

València:

Casa-cuina Santa Isabel. Acull, anualment, unes 27 mares amb els seus fills i unes 18 mares estants.

Vigo (Pontevedra):

Hogar Santa Isabel. Acull anualment, unes 30 joves entre gestants i mares amb els seus fills.

A Barcelona, a València i a Vigo, les llars tenen jardins d'in-

fància-parvulari per als nens del barri on estan ubicades les comunitats religioses. Això ajuda i facilita a les mares que puguin treballar i deixar els seus fills on els correspon per l'edat. D'aquesta forma el nen també es va integrant de manera normal en la societat.

Les mares són a les llars fins que el nen

té dos o tres anys. Durant aquest temps se les ajuda a trobar feina i a integrar-se de mica en mica a la societat.

Pel que fa al servei dels malalts i dels ancians a Artés (Barcelona) tenen una residència d'ancians i a Sant Joan de les Abadesses (Girona) en tenen una altra, totes dues compartides amb un patronat.

Grup de mares amb els seus fills al costat del sepulcre de la mare Teresa, en motiu de la proclamació de les seves virtuts heroiques i declaració de venerable

Al servei del Tercer Món

La institució és present des de fa 25 anys en el continent africà. Van començar la tasca col·laborant amb Medicus Mundi en l'hospital de Ngovayang al Camerún al 1973. Però semblava que els nadius podien fer-se càrrec de la feina de l'hospital. Llavors la comunitat es va traslladar a Yaoundé (1983), on a més de tenir la casa de formació, es va construir amb la valuosa ajuda de Mans Unides, el Centre Nutricional Mère Thérèse per a nens amb problemes de nutrició i una escola de formació per a les mares on també s'imparteix alfabetització. S'ha endagat una cooperativa on es poden adquirir aliments bàsics a preus més assequibles.

A Mèxic la congregació és present a la ciutat de Querétaro des d'octubre de 1991, treballant en favor de la vida. Des de 1955, es fa càrrec de la casa bressol de Celaya, on atenen persones amb baixos o sense recursos a l'hora de donar a llum o durant l'embaràs si el cas ho requereix. També s'acullen nens abandonats o que pateixen maltractaments.

Cartes

◆ Gràcies, Pare!

Sr. Director,

Gràcies Pare, perquè continues nodrint de màrtirs la teva Església i el seu sacrifici no serà en va.

Gràcies perquè en moments de prova ens fas adonar que la comunió dels sants s'activa i dona fruits.

Gràcies perquè poses a prova la nostra fe i així ens la purifiques i la fas créixer.

Gràcies perquè ens envies proves que lluny de dispersar-nos ens uneixen més a l'Església de Crist, i, si més no, ens fan l'efecte de vacuna: enfortint-nos enfront d'atacs exteriors.

Gràcies perquè ens recordes que hem de perdonar si volem ser perdonats.

Gràcies per tantes coses més, per tot, perquè, fins i tot, ens has concedit d'emocionar-nos amb qui s'emociona. D'entristir-nos amb qui està trist, i de plorar si el nostre bisbe plora.

Gràcies, Pare.

JAUME VALERO i FELIU
Barcelona

◆ Melodies inspirades

Sr. Director,

No sóc enginyer ni res que s'hi assembli. Tinc 85 anys i des de l'edat dels 10, m'he dedicat a la bona música, clàssica i religiosa (violí i viola), quartets, orquesta de cambra, sinfònica, actuacions a l'església etc. Actualment, porto la direcció dels cants a la parròquia de l'Estartit.

Partint, sobretot d'un bon organista, hem adoptat un estil propi de cantar, basat primordialment amb melodies inspirades fàcils, respectuoses i sobretot agradables a l'orella (sense complicacions), cuidant les tesitures (més aviat baixes, que no passin del *do*, com a màxim el *re*).

De tal manera, el *Senyor tingueu pietat*, la resposta al salm, l'al·leluia, té per a cada celebració de l'any la música adient i composta expresament: fàcil, molt fàcil, amb una sola vegada de sentir-la, els assistents la repeteixen a la perfecció. La majoria canta, salvant algunes excepcions que pel que sigui es fan repatanis a baixar del burro.

Amb respecte a la defensa del que fa vostè de «veu exultant» hem permeto suggerir: les he probades, musicalment molt ben construïdes, aptes per interpretar a veus, o sigui adequades per a competents masses corals, però complicades per executar-les el con-

junt heterogeni del temple. Per tant no comparteixo la seva classificació de mandra musical. Crec que la resistència a adaptar-se a la «veu exultant» prové, més que res, de les dificultats que presenten a l'hora d'executar-les i, a més, perquè els falta, melòdicament, una inspiració germana, podríem dir del que els castellans en diuen «música pegadiza».

Comprenc que és molt difícil voler establir o imposar un model de cant religiós que pugui satisfer les inclinacions dels grans, menys grans i joves (suposo que haurà llegit en el mateix número de C.C. què opina d'això l'estrella de rock Sal Solo que va actuar al festival David de les Avellanets). Hem d'adaptar-nos a les circumstàncies i no vull pas dir que a mi em sedueixin les cançons basades en instruments de percussió, però si ens inclinem a la via melòdica ens trobem que a «veu exultant» no n'està sobrada.

Si a vostè l'interessen exemples pràctics del que s'ha exposat, puc enviar-li fotocòpies de les composicions amb què treballem, i no és per dir-ho, amb molt d'èxit. Res més, admeti la bona voluntat expressada ja que crec que no són menyspreables les vivències d'una feina feta sempre de cara a Déu. A les seves ordres.

GENÍS DE TERA i TEIXIDOR
Barcelona

◆ Entristit i preocupat

Sr. Director,

Vagi per endavant el meu respecte i consideració als bisbes d'aquest meu país, però tal com han anat i van les coses últimament, haig de dir què penso. Primer, els nostres bisbes potser s'han passat, no sé si de prudents o de tous, els veïns no ens han fet bé (per dir-ho d'alguna manera), i el Vaticà ha actuat injustament en separar els pobles de la franja de la diòcesi de Lleida, donant més importància a un fet purament administratiu i civil que no pas al fet natural lingüístic. Ara seran sotmesos a un genocidi lingüístic del qual el Vaticà no els defensarà mai, com mai no ho ha fet entre nosaltres, que més aviat se'n ha fet descaradament còmplice. Lamentable.

Segonament, un cop fet el disbarat, em dol ara l'espectacle llastimós que s'està fent amb la manca de caritat davant del problema de reequilibrar la diòcesis espoliada. Solucions fraterne calen, i no rebutjos. O esperen que ho solucionin els veïns?

Entristit i preocupat.

MIQUEL GIL
Barcelona

Retalls

Compartir. Revista de la Fundació Espriu (abril-juny 1996)

Una altra llei de la gravetat

Benvolguda Sra. Zhuhra Kurt, O, si ho prefereixes, començaré la carta dient:

«Estimada Zhura», tutejant-te i deixant de banda la distància del vós. Les vegades que ens hem trobat has fet que vacil·lés, no sabia com adreçar-me a tu. Perquè la teva edat, la teva història i el teu posat aparentment greu em conviden a un tracte de respecte que els de la meua generació només hem conegut envers la gent gran, venerable. Però, tan aviat com ens posem a enraonar —enraonar! Només Déu sap d'on traiem les paraules i els gestos amb què aconseguim comunicar-nos!—, llavors te'm reveles amb la innocència, la il·lusió i les emocions a flor de pell d'un infant. No sabia com tractarte de vós. Al teu país, ben segur que el vós em sortiria espontàniament... Intento imaginar com eres al teu país, per fer-ho no tinc més remei que recórrer a fotografies vistes, coses que m'han contat, lectures i algun record escadusser i, fins i tot, aquella obra de teatre que es deia *Opus Nigrum*... Llavors veig un poble de quatre cases, pallers, un pont damunt d'un rierol, pollancres que enbufar el vent fan mirallejar la multitud de fulles, i tu que travesses el pont eixu-

gant-te les mans al davantal i carregant a l'esquena una cistella plena a vessar d'alguna hortalissa, de tan lluny no sé dir quina. Què són? Naps? Remolatxes? Quan hi passes pel davant, a cada portal et saluden, i tu t'atures a parlar. Qui et saluda, en canvi, aquí? Havies estat mai en cap gran ciutat, abans de venir a parar a Barcelona? Les noves voreres del teu barri d'ara, la Barceloneta, amb els seus cantells tan polits, i l'asfalt netíssim, pulcre, havies tingut mai sota els teus peus res de semblant? No ho crec (...)

Durant quatre anys de guerra, us hem mantingut desarmats. Des d'aquell començament, quan els exèrcits de Milosevic van entrar a sac al teu poble de quatre cases i van posar una frontera entre tu, una vídua sola, i la teva filla, que vivia tan sols unes desenes de quilòmetres enllà, ens vam declarar neutrals en la guerra de Bòsnia. Va ser en nom de la neutralitat que us vam abandonar i vam imposar-vos un boicot d'armes, nosaltres que en fabriquem i en venem a tort i a dret sense cap mena de control, per tal de deixar-vos a la mercè del programa de neteja ètnica d'un dels exèrcits més poderosos d'Europa. I ni la vostra sang ni el vostre exili no han fet trontollar els nostres governs. Ni les fosses de Srebrenica, ni la imatge del suïcidi d'una de les teves, aquella noia que es va penjar a Tuzla. Fins al final, fins als Acords de Dayton, els governants de tot Europa s'han negat a anomenar pel seu nom els soldats que et van fer fora de casa

teva, els que dugueren a terme la violació sistemàtica de les dones i posaren en marxa el genocidi. S'han negat a reconèixer que ells eren els agressors, i tu la víctima. Això sí, durant quatre anys ens han atabalat amb mapes, amb protestes de pau, amb escenificacions fantàstiques de tot els que estaven a punt d'aconseguir, quan tot plegat no era res més que baixesa, renúncia, hipocrecia i covardia. (...)

Per què us vam abandonar? Per què ja ningú no parla seriosament de Bòsnia? No paro de preguntar-m'ho. N'hi ha que diuen que el gran canvi, després de la caiguda del Mur de Berlín, és que els qui prenen decisions a Occident han dividit el món en dues àrees governades per lleis de la gravetat diverses. D'aquesta banda tot és greu, tot pesa, la mundialització està en marxa, les agendes van totes plenes a vessar, el temps és or o no n'hi ha per a batalles perdudes. De l'altra banda, de la vostra, Zhuhra, ni la mort no pesa, i fins i tot l'irreparable és tractat com una anècdota: ho són les vides del bosc, del txetxè, el cap d'un lliberista damunt la taula. La teva vida entre nosaltres, Zhuhra, també té un punt d'ingravedesa. Potser per això et veig com un infant. L'Europa de la Unió t'ha acollit, però es mira els camps de cadàvers que aquests dies veuen la llum a Bòsnia com si allò fos una altra mena de mort.

Tu, Zhuhra, si tot va bé i els permisos que encara romancegen entre Madrid i Brusel·les fan via, no trigaràs gaire a marxar per tor-

nar al costat de la teva filla, prop de Bihac. El poblet de quatre cases on vivies, però, seguirà a la mercè d'un règim genocida i racista. Tu t'enduràs de nosaltres la millor imatge, la dels voluntaris d'*Ajudem el poble de Bòsnia* i la de la comunitat de la Barceloneta que t'ha acollit, la de la Marga i la Glòria, que t'han fet costat durant tots aquests anys, o la del Francesc, sempre a punt per explicar-te l'últim joc que s'ha empescat. Sens dubte, hi ha molta gent que us ha fet costat, que us ha donat tot allò que us podia donar. A partir d'ara, d'aquest costat d'Europa, sabent

que la generació de polítics que ens governa ens ha cobert amb la ignomínia d'haver deixat que el crim massiu de Milosevic i Karadzic els fos tan rendible, haurem de conservar la teva mirada agraïda en el record durant molt de temps, la teva mirada d'infant, per trobar un rumb en el desert que ens obre les portes.

Gràcies per haver estat entre nosaltres, per haver-nos acollit amb la teva senzillesa d'infant. Tant de bo puguis marxar ben aviat cap a Bòsnia. Que tinguis un bon viatge.

■ Carles Torner

EDITORIAL REGINA, S.A.
EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIA

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig
ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES - LES OBRES DE MISERICÒRDIA
TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89. Tel. 322 17 11. Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

La pastoral sacramental (4)

Pere Tena

Bisbe auxiliar de Barcelona

En la vida cristiana, la celebració dels sacraments és quelcom habitual, gens extraordinari. Joan Pau II ha parlat de l'estil indefugiblement sacramental de la vida cristiana, referint-se a aquest fet tan important per la nostra fe: la salvació ens ve donada, no surt pas de nosaltres mateixos. Els sacraments són els signes eficaços de l'apropament d'aquesta salvació a les nostres vides.

Gens estrany, doncs, que la iniciació a la celebració dels sacraments formi part del procés catecumenal quan el que demana ser batejat és un adult. Per a la majoria dels cristians aquesta iniciació ha d'ésser feta també, en el curs del procés catequètic. El Concili ha assenyalat aquest element entre els que compten per una pastoral sacramental (seguim el comentari de la Resolució 66; vegeu els darrers articles).

«La pastoral sacramental ha de tenir en compte... — Els processos de preparació per a la recepció fructuosa del sacrament: dimensions humana, espiritual, catequètica i celebrativa. — La iniciació pedagògica al llenguatge de la litúrgia, que permeti d'entrar en la participació activa i conscient.»

Dimensions de la preparació

En la preparació dels sacraments hom

veu amb facilitat la importància de la dimensió catequètica. Ha estat l'esforç més tradicional, i és també el que més ha penetrat quan, després del Concili Vaticà II, s'ha intensificat la preparació d'alguns sacraments, per exemple el baptisme, el matrimoni o la confirmació. Però la dimensió catequètica, entesa com a transmissió de la doctrina de l'Església, no ho és tot per a un sacrament.

Un sacrament és, d'entrada, un gest simbòlic, i demana una capacitat simbòlica per entrar en la celebració fructuosa. Sense anar més lluny, ¿què manca a alguns cristians en la participació a la missa, sovint, sinó el valorar el fet d'ésser membres d'un «nosaltres», que és l'Església reunida? Això no es podrà tenir mai en persones que fugen de l'estar amb altres en una mateixa acció. Heus aquí un exemple de dimensió humana que cal tenir en compte. Aspectes semblants es podrien subratllar en relació amb la missa (el Directori per a les misses amb infants destaca una colla d'elements de caràcter humà que cal desenvolupar en els infants perquè puguin passar fructuosament a la participació eucarística).

Evidentment, això comporta, en reciprocitat, l'expressivitat simbòlica de la celebració mateixa. A això es refereix també el Concili quan parla de la iniciació pedagògica al llenguatge de la litúrgia. És cert que es tracta d'un llenguatge *codifi-*

cat; és a dir, que necessita una clau d'interpretació. Això no és una cosa excepcional; en els nostres dies, gairebé cada activitat té el seu llenguatge no pas menys *codificat* que el de la litúrgia. Però, sobretot, en la litúrgia el *codi* és la mateixa fe cristiana, la sagrada escriptura, la tradició de l'Església. Qui sigui capaç d'escoltar amb fruit la Paraula de Déu serà també capaç d'entrar en el llenguatge de la litúrgia.

Segons això, ja veiem com pot resultar antieducatiu la utilització d'un llenguatge *de fabricació particular* en la pastoral sacramental. És exactament el contrari del que cal fer si volem que els cristians celebrin els sacraments de l'Església.

Un esdeveniment espiritual

Juntament amb la dimensió humana, lligada al caràcter simbòlic dels sacraments, és igualment important la dimensió espiritual. La dimensió humana podria quedar absorbida per una valoració estètica en la realització dels símbols; per això és necessari que hi hagi *ahora* la dimensió espiritual.

Una celebració no és una lliçó magistral, ni una meditació personal, ni un moment estètic. Una celebració és un esdeveniment de caràcter espiritual. El Papa Joan Pau II ho ha dit expressament en la seva Carta apostòlica dels 25 anys de la Constitució *Sacrosanctum Concilium*, i el III

Congrés litúrgic de Montserrat de l'any 1990 ho va subratllar gairebé com un *leitmotiv*.

El Concili ho diu també expressament: la pastoral sacramental ha de tenir en compte «la celebració mateixa del sacrament, com a realització de l'encontre eclesial i personal amb Jesucrist i, en conseqüència, com a moment fort d'entrada en el misteri del do de Déu, de lloança i d'acció de gràcies, i alhora de gran força evangelitzadora» (tornarem la propera setmana sobre aquest text).

Està clar que mentre la pastoral sacramental no pensi en la celebració com un esdeveniment que pertany a la vida espiritual dels fidels que participen no aconseguirà pas els seus objectius. I precisament la celebració mateixa: és en l'acció sacramental on s'esdevé l'encontre amb Jesucrist. Seria ben lamentable que en l'etapa preparatòria es parlés de la celebració com «la cerimònia que cal fer», i per cert de la manera més lleugera possible...

En aquesta dimensió espiritual hi ha un fort compromís dels ministres ordenats. És a través d'ells que s'expressa i es fa visible el rostre de Crist, protagonista real de l'encontre. L'acció del sacerdot «en la persona de Crist» implica una identificació espiritual amb el Senyor que surt a l'encontre del fidel, en l'Església, segons la gràcia de cada sacrament.

Lectures bíbliques

Diumenge XXI de durant l'any

Lectura primera

Is 22:19-23

Enalteixo el vostre nom,
perquè estimeu i sou fidels.
Sempre que us invocava, m'heu escoltat,
heu enfortit la meua ànima. **R.**

Sobre aquesta pedra jo edificaré la meua Església
i les portes del Reialme de la Mort
no li podran resistir.

*Li posaré a l'espatlla
la clau del palau de David*

Lectura del llibre d'Isaïes

El Senyor diu a Sobnà, cap del palau del rei: «Et faré caure del pedestal, et derrocaré del lloc que ocupes. Aquell dia cridaré el meu servent, Eljaquim, fill d'Helquies, el vestiré amb la roba que portes, li posaré les teves insígnies, li donaré l'autoritat que tens, i serà un pare per als habitants de Jerusalem i per als homes de Judà. Li posaré a l'espatlla la clau del palau de David: quan ell haurà obert ningú no tancarà, i quan haurà tancat ningú no podrà obrir: El fixaré com un clau en un indret segur, i serà un tron gloriós per a la família del seu pare».

El Senyor és excels, però es mira els humils,
mentre que els altius, els esguarda de lluny.
El vostre amor perdura sempre.
Acabeu la vostra obra, Senyor. **R.**

Lectura segona.

Rm 11:33-36

Tot ve d'ell, passa per ell i s'encamina cap a ell

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Quina profunditat i riquesa en la saviesa i en el coneixement de Déu! Que en són d'incomprensibles els seus judicis i d'impenetrables els seus camins! Qui pot conèixer el pensament del Senyor? Qui l'ha assessorat com a conseller? Qui s'ha avançat mai a donar-li res perquè li ho pugui recompensar? Tot ve d'ell, passa per ell i s'encamina cap a ell. Glòria a Ell per sempre, amén.

Al·leluia

Mt 16:18

Tu ets Pere.

Evangelí

Mt 16:13-20

Tu ets Pere. Et donaré les claus del Regne del cel

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús anà a la regió de Cesarea de Felip, i un cop allà preguntava als seus deixebles: «Què diu la gent del Fill de l'home? Qui diuen que és?» Ells li respongueren: «Uns diuen que és Joan Baptista, altres, que és Elies, altres que és Jeremies o algun altre dels profetes». Ell els diu: «I vosaltres, ¿qui dieu que sóc?». Simó Pere li contestà: «Vós sou el Messies, el Fill de Déu viu». Jesús li va respondre: «Sortós de tu, Simó, fill de Jonàs: això no t'ho ha revelat cap home de carn i sang, sinó el meu Pare del cel. I ara, també jo et dic que tu ets Pere. Sobre aquesta pedra jo edificaré la meua Església, i les portes del Reialme de la Mort no li podran resistir. Et donaré les claus del regne del cel, i tot allò que lliguis a la terra, quedarà lligat al cel, i tot allò que deslliguis a la terra, quedarà deslligat al cel». Després prohibí severament als deixebles de dir a ningú que ell era el Messies.

Salm responsorial

137:1-2a,2bc-3,6 i 8bc (R.: 8bc)

Us enalteixo amb tot el cor, Senyor,
us vull cantar a la presència dels àngels.
Em prosterno davant del santuari.

R. El vostre amor perdura sempre.
Acabeu la vostra obra, Senyor.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial II)

Temps de durant l'any (Salteri: setmana I)

AGOST

25. Diumenge XXI de durant l'any. Verd. Lectures: Isaïes 22:19-23 / Salm 137 / Romans 11:33-36 / Mateu 16:13-20

ALTRES CELEBRACIONS: *La Mare de Déu de la Font de la Salut*. Sants, Josep de Calasañç, fdr.; Lluís, rei de França; Geronci, b.; Genís, mr.; Santes Patrícia, vg.; Lucil·la, vg. mr.

Festa Major: a l'Ametlla del Vallès, Cervià de Ter, Montellà, Orís, Taradell, Torrelles de Foix, Torroella de Montgrí i Vilassar de Dalt. També a Fonollosa Caserres, Monells, Navàs, Batea, l'Espluga Calva, Bassella, Campins, Castellterçol, la Febró, Llorac, Manresa, Matadepera, Mediona, Mora d'Ebre, Prèixens, Ripollet, Rubí, Sant Julià del Llor, la Seu d'Urgell, Tavertet i el Vilar.

26. Dilluns. Santa Teresa de Jesús Jornet (MO) Blanc. Lectures: 2 Tessalonicencs 1:1-5.11b-12 / Salm 95 / Mateu 23:13-22

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ceferí, p. mr.; Víctor, Ireneu i Abundi, mrs.; Beat Balduí, mjo.

Festa Major: a Puigverd de Lleida i Saldes.

27. Dimarts. Santa Mònica (MO) Blanc. Lectures: 2 Tessalonicencs 2:1-3a.14-17 - Salm 95 / Mateu 23:23-26

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Cesari d'Arlés, b.; Siagri, b.; Santa Margarida, princ. vda.

Festa Major: a Maldà.

28. Dimecres. Sant Agustí (MO) Blanc. Lectures: 2 Tessalonicencs 3:6-10.16-18 / Salm 127 / Mateu 23:27-32

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Hermetes, Pelagi, Caius, i Antés, mrs.; Moisès, anac.; Viví, b.

Festa Major: a Alfaradels Ports, Tregurà i Vilanova d'Escornalbou.

29. Dijous. El Martiri de St. Joan Baptista (MO) Vermell. Lectures: 1 Corintis 1:1-9 / Salm 144 / Marc 6:17-29

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Hipaci, b. mr.; Adelf, b.; Mederic, prev.; Sebus, rei; Santes, Sabina, mr.; Verònica, vg.

Festa Major: a l'Albages, Arres, Benavent de Segrià, Canejan, el Catllar, Juneda, Lladeria, Palau d'Anglesola, Palau de Noguera, Palau-saverdera, Penelles, Sant Hilari Sacalm, Sant Joan Despí, Vilademuls, Vinaixa, Vinebre, Granollers i Santà Oliva.

30. Divendres. Fèria. Verd. Lectures: 1 Corintis 1:17-25 / Salm 32 / Mateu 25:1-13

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Fèlix, prev. i Adaut, mrs.; Pamaqui, prev.; Fantí i Fiacre, mjos.; Santes, Tecla, mare; Gaudència, vg. mr.; Beata Joana Jugan, fdra.

Festa Major: a Alcaràs, Blancafort, Miralcampi Vilafrancadel Penedès.

31. Dissabte. Fèria. Verd. Lectures: 1 Corintis 1:26-31 / Salm 32 / Mateu 25:14-30. Si es vol: *Blanc. Sant Ramon Nonat (MLI / Solsona, MO)*. TORTOSA: *Blanc. La Mare de Déu de la Cinta (Ciutat, S / diòces. MO)*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Aristides, cfr.; Optat, b.; Santes, Rufina i Ammia, mrs.

Festa Major: a l'Aldea, Artesa de Lleida i Sant Ramon de Portell, Montornés de Segarra, Palau-solità i Sant Fost de Capcentelles.

La immensitat insondable de Déu

(Rm 11:33-36)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Un himne triomfal

Amb un himne bellíssim sant Pau clou la primera part de la carta als Romans. És una veritable professió de fe en el Déu Tot-altre, en la irreplicable originalitat de Déu, en la seva absoluta independència i en la seva providència amorosa. L'Apòstol queda com astorat en la contemplació de Déu tal com es revela a través de la seva actuació en la història de la humanitat, que esdevé així història de la salvació. Realment el nostre Déu és Jahveh, el que es manifesta tot caminant amb el poble que així va descobrir qui és Ell en relació amb la humanitat. Ell és la font d'on brolla tot i la fi vers on tot fa cap. L'alfa i l'omega, el principi i la fi. I al mateix temps, Déu és també el company del nostre pelegrinatge i el qui ens transforma i ens realitza. «Tot ve d'ell, passa per ell i s'encamina cap a ell» (v. 36a). La nostra actitud davant Déu no pot ser altra que la de l'adoració, donant-li gràcies i cantant la seva lloança. «Glòria a ell per sempre. Amén» (v. 36b). Fóra bo que ens acostuméssim a repetir aquest himne en la nostra pregària fins a gravar-lo en la memòria, per tenir-lo constantment a l'abast, tant en les hores fosques —quan l'entusiasme per la fe falqueja—, com en els moments de joia i puixança, llavors que correm el risc d'oblidar-nos de Déu i creure que tot es deu al nostre poder.

Una nova manera de contemplar la història

Certament que la història de la humanitat i dels pobles pot ser contemplada des de punts de vista molt diversos. Hi ha qui parteix dels grans personatges que sembla que l'hagin protagonitzada. Hi ha qui ho fa des de la perspectiva de l'evolució del pensament humà, del desenvolupament de la tècnica, de les exigències de l'economia, de les lluites socials, dels cobejaments expansionistes i dels moviments independentistes que aquells generen com a manifestació de la voluntat de ser d'una nació. Fins es pot contemplar la història humana des de l'òptica del fet religiós i la seva incidència en l'ànima i la cultura dels pobles. Sant Pau contempla la història de la humanitat des de la perspectiva de la realització del projecte de Déu. És

La Bíblia a l'abast

des d'aquesta visió que es troba immers en la immensitat del ser del Creador-Salvador, que ultrapassa tota mesura i tota realitat humanes. «Oh profunditat de la riquesa —els tresors de l'amor i la infinita bondat de Déu—, de la saviesa —el poder de regir totes les coses cap a la fi assenyalada des de tota la eternitat— i el coneixement —perfecte que té de les persones, les coses i els esdeveniments— de Déu! Que en són, d'insondables, els seus judicis i d'impenetrables els seus camins!» (v. 33). En la primera part de la carta als Romans, l'Apòstol s'ha esforçat fer-nos veure què érem nosaltres sense Jesucrist i què hem arribat a ser amb ell. Aquesta és l'obra de Déu. La realització del seu pla etern en la nostra història. Aquí s'ha trenat l'acció de Déu, fidelíssim sempre, amb la resposta humana, que ha tingut i té els seus alts i baixos. Història meravellosa i mal corresposta del poble jueu, o història sorprenent i inaudita del món pagà, cridat també i menat per Déu cap a la justificació. Déu és originalíssim en tot i sempre. I tal com plau dir al poble senzill, escriu dret amb ratlles tortes.

Crida a la humilitat pastoral

Tots els qui es dediquen a l'acció pastoral en l'Església haurien de llegir i rellegir, estudiar i no cansar-se de meditar els escrits de sant Pau, fins i tot haurien de fer-ne el seu estudi abans de la lectura dels evangelis, o fer una lectura de l'evangeli a la llum del pensament de l'Apòstol. No és cap disbarat, això, ni ganes d'originalitat menysvalorant els evangelis. És que el *corpus paulí* constitueix el cinquè evangeli, escrit i viscut segons l'aire peculiar del cristià Pau. La nostra acció pastoral en sortiria molt millorada. Fixem-nos, si més no, en aquests dos versicles 34-35: «Qui pot conèixer el pensament del Senyor?» I nosaltres que moltes vegades estem tan segurs de determinar quina és la voluntat de Déu i d'imposar-la als altres. «Qui l'ha assessorat com a conseller?» El pecat més antic del món —i encara ara el nostre— no és potser l'intent de manipular Déu i d'esmenar-li la pàgina? Tota la nostra acció pastoral cal que giri entorn de la recerca humil i constant per conèixer de debò el que Déu vol i també entorn de l'amor vertader del poble, que ha de ser salvat tal com Déu vol i el poble necessita. Perquè en definitiva, el principi suprem que regula la nostra acció pastoral és el de l'absoluta gratuïtat del do de Déu: «Qui s'ha avançat mai a donar-li res perquè li ho pugui recompensar?» És el camí de la conversió constant per descobrir i deixar-se amarrar de la claror de la mirada de Déu.

Sobre els casaments

P-J Ynaraja

Capellà de la Llobeta

He sentit atribuir al meu antic amic Dr. J. Riera Rius (antic perquè els inicis de l'amistat són ancorats al final de la dècada dels quaranta, i antic perquè fa molt temps que no ens trobem), diu ell, segons m'expliquen, que el 80 per cent dels matrimonis canònics no són vàlids. És a dir, no són matrimonis tot i que ho semblin. En aquestes mateixes pàgines de *Catalunya Cristiana*, en el número corresponent al 25 de juliol, el Dr. Santiago Bueno parla de diversos motius per reconèixer la invalidesa del matrimoni. M'estranya molt que no hagi fet referència a un que per mi és força preocupant: la manca d'uns pressupostos de fe cristiana. En més d'una ocasió, en la meua pràctica pastoral i en les meves relacions socials, he escoltat frases com les següents: ens casem per l'Església per no enemistar-nos amb la família... jo no sóc creient, però respecto la fe d'ella i la il·lusió que té pel casament... si fos per mi no em casaria, però ell és molt catòlic i no acceptaria que anéssim a viure junts sense estar casats... vindran a veure'l la meua filla i el seu promès, si us plau no els posi dificultats, que fins fa quinze dies volien casar-se pel civil i els hem dit que no ens

donessin aquest disgust... Frases com aquestes podria multiplicar-les, però crec que són suficients i significatives. M'esgarrijo quan penso en el munt de cerimònies buides de contingut i veritat, per no referir-me a un concepte religiós, terrible.

I d'aquesta manera va l'Església! Cal prendre una decisió radical i honrada, o aconseguir que els teòlegs i el magisteri ens modifiquin la doctrina cristiana sobre la sacramentalitat del matrimoni (sic).

Pot semblar que he oblidat el sentit que em vaig proposar que tinguessin aquests escrits i que m'he passat al terreny pastoralista, teològic o canònic. Però com sempre, aterro en el terreny bíblic immediatament.

La fe encara avui a l'Orient mitjà tradicional conforma de tal manera la persona, que s'identifica amb ella. Un dia, a Natzeret, jo li preguntava a un germà de La Salle si es donaven casos d'ateisme entre la joventut i em va dir que no, que a la població un àrab era cristià o musulmà, i que si es tornés ateu perdria la seva identitat humana, és a dir, no seria res. Allí sabien que hom era una cosa o una altra, tot i que eren conscients que els de més lluny eren jueus, però que no deixaven de ser «quelcom».

Retrats bíblics intencionats

Aquesta adhesió íntima a una fe religiosa perilla quan hi ha una relació humana íntima, com ho és la relació matrimonial, d'aquí que el poble d'Israel prohibeixi les unions amb qui no sigui jueu i que atribueixi les causes del fracàs personal i, fins i tot, social a no ser fidel a aquesta norma. Posaré alguns exemples, que de ben segur no seran totes les situacions descrites a l'AT.

En el capítol 6 del Gènesis s'atribueix la degeneració de l'ésser humà, i al capdavant, la purificació del Diluvi a què els «fills de Déu» es van casar amb les «filles dels homes». En el capítol 34 la proposició de matrimonis mixtos no és acceptada. En el versicle 16 del capítol 34 de l'Èxode es prohibeix explícitament el mateix, perquè no es perdi la fe en Yahveh. En el versicle 5 del capítol 3 del llibre dels Jutges s'atribueix la desgràcia del poble al mateix fenomen. El capítol 9 en el versicle 12 de llibre d'Esdras s'insisteix en la mateixa qüestió. I finalment, l'espai se m'acaba, el versicle 31 del capítol 10 del llibre de Nehemies diu el mateix.

En el moment de formar una família es posa «no la carn, sinó la fe al rostitor». Se n'ha de ser conscient i viure d'acord amb aquest plantejament i conservar la fe i el matrimoni. Fóra bo que avui dia es tingués aquesta actitud. Potser continuaré una altra setmana.

Vilafranca del Penedès

E S P E C I A L

150 ANIVERSARI DEL NAIXEMENT DEL DR. TORRAS I BAGES

El 12 de setembre de 1846 naixia a les Cabanyes, Alt Penedès, un cristià i un català la personalitat del qual és excepcional: Josep Torras i Bages. El qui més tard esdevindria bisbe de Vic i patriarca espiritual de Catalunya, residí de petit a Vilafranca del Penedès. Enguany celebrem, doncs, el 150 aniversari del

seu naixement. Hem volgut que aquesta efemèride centrés el contingut del nostre «especial Vilafranca». Són diversos els articles que comenten aspectes concrets de la figura i de l'obra d'aquest gran bisbe de Catalunya, a més dels temes habituals que se centren en la vida i les activitats de la vila.

Vilafranca i la Festa Major

A bans de començar a escriure la meua cordial felicitació a tots els vilafranquins i penedesencs, he obert un dels llibres més estimats de la història de la vila: el llibre del Dr. Manuel Trens, *Vilafranca, senyora vila*. Que ressoni una vegada més la ploma brillant d'aquell gran escriptor conegut de tots nosaltres:

«La Festa Major de Vilafranca és diferent de les altres perquè encara és una «Festa Major», una festa de tots, festa d'església i de carrer, a la claror de ciris i de coets, aiguabarreig de litúrgia i de folklore, l'única que se la pot qualificar de la «mes típica de Catalunya». Com autèntica Festa Major, té una justificació perquè es concentra a l'entorn d'un personatge històric i sagrat, que per estranys camins de la Providència es converteix en intermediari entre l'alegria d'aquest món i la de l'altre. El nostre personatge és sant Fèlix, l'home que convertí la seva mort en una festa major eterna. D'ell només sabem el nom (just com un anell al dit de la nostra senyora vila, que vol assaborir uns moments de felicitat) i la seva mort heroica en defensa d'un ideal, que expia i compensa els afanys de la vida real.»

Des de l'any 1776, sant Fèlix és nomenat patró de Vilafranca, com també venerat per tota la comarca.

Els ulls contemplatius ens porten a mirar-nos el passat. Història, llibres, museu, escrits, arxiu i literatura. Personatges que queden en el record i en les històries viscudes a les esco-

les i a moltes llars.

Voldria bastir el nostre passat en tres petits records, per a molts de nosaltres són tres esdeveniments importants: els cinquanta anys de colònies d'estiu, els setanta-cinc anys de romiatge a Montserrat i els cent cinquanta anys del Dr. Torras i Bages.

La història, feta de pàgines viscudes segella les arrels d'un poble i enguany, amb aquestes tres pedres vives, són un senzill present en l'ofrena a sant Fèlix. La història ens educa; fem-la nostra i aprenguem d'ella. Amb el passat podem construir una més ferma Festa Major.

Mirem l'avui i el present: l'avui vilafranquí i penedesenc. Hi descobrirem la nova Vilafranca i comarca: els pobles diferents, han crescut, els

mercats proliferen, i la vila segueix sent el focus que irradia allò que som i volem ser.

Cal esguardar el futur; el nostre i el del món, sovint teixit de núvols que no deixen contemplar la blavor del nostre cel o els estels de les nostres nits. Quin futur ens espera?

La Festa Major de Vilafranca, amb els aniversaris que hi volem recordar, obre els nostres ulls a tres grans valors de tota vida humana:

—Estar atents als signes dels temps. No tancar-nos en històries boniques que no tornaran mai més; i obrir els ulls i el cor a la vida que passa, creix i s'arrela i es fa cada dia més gran. Descobrir en les noves generacions d'infants i de joves el pas d'Aquell que és la saba que rega les venes de la humanitat. Només l'home i la dona d'esperança ho endevinen.

—Oberts a l'esperança. L'assassi mai espera, sempre destrossa. No tancar els ulls a la nit, ni restar enlluernat per falsos clarors. Cal deixar-se il·luminar per llums d'esperança, presents en la persona humana i en els col·lectius humans. Només així obrirem camins de futur.

—Construir la ciutat de Déu. Aquest va esdevenir el títol i programa de treball d'aquell personatge il·lustre vilafranquí, nascut a les Cabanyes, i entranyable penedesenc: el Dr. Torras i Bages. Ell, en iniciar la seva tasca de bisbe a Vic, escriu la primera de les seves cartes pastorals: *De la ciutat de Déu i l'Evangeli de la pau*. Ell ho

recorda i avui també en fem memòria:

«Qui no es mou de la ciutat dels homes, qui no allarga la vista més enllà dels seus termes, qui s'encongeix d'esperit i no sap viure en la immensitat divina, està perdut, se li omple de tenebres i es desespera perquè no sap per on eixir a port. Els qui cerquem el perfecte, els qui l'estimem i sospirem per ell, els qui encaïminem la nostra vida envers la Sió celestial, suportem els defectes i vicis de l'estat present de la Humanitat i considerem la imperfecció d'ara com el punt on comença l'escala per la qual havem de pujar a la Glòria; per als qui es pensen que ja estan en el perfecte, ¿com volem que sapiguem suportar els defectes, les dificultats, les amargors de la vida present? Si volem ser ciutadans de la ciutat de Déu, heu d'edificar la vostra vida sobre la Fe en Jesucrist, com l'han edificada tots els sants, en la immensitat dels seus espais, la vostra ànima respirarà, els ulls del vostre enteniment que desitgen veure l'Invisible tindran un argument que els certificarà de l'Infinit que desitgen, però que ara sols poden posseir en esperança, iniciada per la llavor de la Fe i la Caritat que Jesucrist porta al nostre món.»

Bona i feliç Festa Major

Ignasi Mora i Terrats

Rector de Sta. Maria de Vilafranca i degà del Penedès

Les diades més esperades

Les tenim a tocar. Vénen jorns de gresca, xeril·lola, gatzara i emoció. Són dies de no estar mai quiet, de no parar mai a casa. Com els cants de les sirenes van fer amb Ulisses, la nostra Festa Major ens sedueix en forma de tonades de gralla, d'esclats de pólvora o de repics de campanes i ens crida a envair carrers i places com si fossin l'escenari principal de la vida quotidiana. El carer és l'escenari i els ciutadans i ciutadanes, ja siguin de Vilafranca o de fora, som els actors i alhora públic espectador que interpretem cadascú el nostre paper més o menys protagonista en aquesta magna obra escènica que és la Festa Major.

Cada any des d'aquest Ban faig una crida a la vostra participació positiva i col·laboradora a la Festa Major. Enguany tampoc us n'escapareu. La participació popular és un dels trets definitoris de la nostra festa. Tots els actes comporten una intervenció més o menys significativa d'un gran nombre de ciutadans disposats a passar-s'ho bé o fer-ho passar bé als altres. Aquesta participació s'ha de materialitzar en un comportament responsable, cívic i respectuós amb la tradició. A més cal que tots plegats esmercem tots els esforços possibles a l'hora de complir les mesures de seguretat que s'apliquin en determinats actes.

Un any més cinc vilatanes i vilatans, els Administradors de la Festa Major, han organitzat en nom i representació el col·lectiu de totes les ciutadanes i els ciutadans de Vilafranca a la Festa Major de 1996. Ells han dedicat hores i esforços durant vuit mesos a confeir un programa d'actes ben variat, combinant

els actes més tradicionals, que esdevenien el pal de pallar de la festa, amb aquelles actuacions que ens faran fruir sobre tot en les hores nocturnes. Esperem que la meteorologia acompanyi, que amb l'ajut de sant Fèlix els diversos actes de la Festa Major d'enguany es desenvolupin amb tota normalitat i el dia 3 de setembre puguem afirmar que la del 1996 ha estat una gran Festa Major.

Vilatans i vilatanes, Vilafranca ja bull, ja frisa per una nova Festa Major. Una festa per a tothom, sense distincions ni restriccions de cap mena. Una festa per als infants i per als avis, per al jovent i per als de mitjana edat. Per als vilafranquins i per als forasters. Tots i totes hi teniu cabuda. No la desaprofiteu. Només és un cop a l'any.

Us envio els millors desitjos a tots i

cadascun de vosaltres per als dies festius que s'atansen. Que la Tronada peti més fort que mai, que les nostres colles de castellers arribin a les fites més enlairades, que els balls i entremesos populars dan-

sin sense aturador, que les gralles sonin més potents i afinades que mai, que els carrers i places de la Vila s'omplin de públic entusiasta i, sobre tot, que després de la cloenda de la Festa Major les cames ens facin dir allò de «estic que no puc dir fava». Serà un bon senyal, no ho creieu?

Que pugueu viure intensament la Festa Major, vilafranquins i vilafranquines. Us ho desitjo de tot cor. Per a tots i cadascun de vosaltres, per a les vostres famílies i per a tots els ciutadans que aquests dies ens visitin, una BONA FESTA MAJOR 1996!

Joan Aguado i Masdeu

Alcalde de Vilafranca del Penedès

Actes cívics i religiosos en commemoració de Torras i Bages

El 12 de setembre de 1846 venia al món a la població penedesenca de les Cabanyes qui hauria de ser bisbe eminent i figura senyera del catalanisme polític. 150 anys després el Penedès i concretament Vilafranca, la població que va veure la seva infantesa i va viure la seva primera joventut, fins i tot durant uns anys com a prevere, està commemorant aquest aniversari amb un conjunt d'actes que van començar el mes de febrer passat en el recés de Quaresma, que es va centrar en l'escrit pastoral del bisbe Torras i Bages sobre l'atletisme cristià i que es va repartir en una edició especial: va tenir cura del recés el Dr. Jòsep Maria Martí i Bonet, canonge de la catedral de Barcelona i responsable de l'arxiu diocesà.

La missa solemne amb motiu de la festivitat de la Mare de Déu de Montserrat va constituir també un record commemoratiu del 65 aniversari de l'inici del procés de beatificació de Josep Torras i Bages. La celebració eucarística va ser presidida per Mn. Josep Maria Aragonès. L'antic vicari episcopal del Penedès i canonge de la catedral de Barcelona en la seva homilia va recordar al-

A la taula rodona van participar Joan Solé, com a moderador, Albert Manent, Mn. Andreu Solé i Mn. Josep M. Totosaus

gunes pastorals de Torras i Bages. Especialment devot de la Mare de Déu de Montserrat, Torras va ser recordat com a fundador de la Lliga de la Mare de Déu de Montserrat, nucli del que després n'arribarien a derivar, fins i tot posicions de caire polític. També la biblioteca Torras i Bages, situada a la casa pairal de

l'il·lustre prelat, va acollir el mes de maig una taula rodona sobre la personalitat i l'obra del cèlebre bisbe de Vic, un acte que va aplegar l'escriptor Albert Manent, l'estudiós de l'obra torrasiana Andreu Solé i Solei, i el vilafranquí i bon coneixedor de l'església Josep Maria Totosaus.

En l'entorn de les celebraci-

ons de la Festa Major vilafranquina, el 20 d'agost, Joan Enric Vives bisbe auxiliar de Barcelona va presidir la inauguració i benedicció d'un fris de bronze situat a la pedra de Montserrat que a la vilafranquina plaça de l'Oli recorda en monument de la figura de Torras i Bages. Tot seguit, el bisbe auxiliar de Barcelona va pronunciar una conferència a l'auditori del Museu de Vilafranca sobre la primera carta pastoral del bisbe vigatà: «Déu i l'Evangeli de la pastoral» i que en una edició especial es va lliurar a tots els assistents. Entre els actes previstos hi ha la presència el proper 30 d'agost del bisbe de Vic, Josep M. Guix, a Vilafranca. El Dr. Guix presidirà amb el bisbe Joan Enric Vives, l'ofici solemne concelebrat de sant Fèlix i han estat també convidats per l'Ajuntament de Vilafranca a presenciar la tradi-

cional diada castellera des del balcó de l'ajuntament. El tradicional acte institucional de l'Onze de setembre serà dedicat també al bisbe Torras amb una conferència a la casa de la vila a càrrec de l'historiador Isidre Molas. El 12 de setembre, dia exacte del naixement de l'il·lustre prelat, la commemoració serà a la seva vila nadiua de les Cabanyes. Com a complement, en el tradicional romiatge vilafranquí a Montserrat hi haurà una conferència sobre Torras i Bages a càrrec del P. Hilari Raguer. També és prevista l'estrena d'un documental sobre la perspectiva penedesenca de l'il·lustre fill d'aquesta terra i, justament el 30 de desembre, la vilafranquina capella de les Dolors veurà l'eucaristia commemorativa de la primera missa de l'aleshores prevere Torras i Bages.

Joan Solé

La ciència del patir

A anys enrere, la carta pastoral del bisbe Josep Torras i Bages, *La ciència del patir*, va ser molt popular i llegida; s'ho mereixia i devia fer molt de bé a la gent. Ara es pot sospitar que les cartes pastorals dels bisbes no deuen amoïnar gaire els lectors: segurament que hi ha més interès per a la ciència del fruit i del passar-s'ho bé. Sembla que, de patir, n'hi ha pocs que en tinguin ciència, de saber-se complaure, en tenen molts, com si fos una ciència infosa. I no és pas que no hi hagi gent que pateixi, però no se sol saber. La ciència mèdica només recepta analgèsics, i gràcies que ho faci; però de saber patir, com cal, no n'ensenya gaire o gens. Quan la cosa va més de males, hi ha curanderos, pseudocientífics i el diable per receptar el suïcidi, si es va de pobre, o una eutanàsia, si es va de savi, i així resulta que l'ungüent és pitjor que el mal.

Només n'hi ha un de savi de debò que coneix tota la ciència del patir, i l'únic que la va ensenyar, com se sol dir: tot fent-ho. Per guarir la humanitat malalta de pecat, no va escollir pas un laboratori famós, una càtedra prestigiosa, ni un hotel de cinc estrelles. Va triar el camí de la creu, que no va ser pas turisme de milionaris.

Al Mestre Bo, no li han faltat pas bons deixebles, els sants coneguts que són tants

en la història i tants de desconeguts, que en etapes de la vida, han pujat al calvari amb creus molt feixugues.

El bisbe Torras i Bages va ser bon deixeble de Jesucrist, en la ciència del patir. Va saber ser-ho i ensenyar-ho, com Jesús. Si us plau, llegiu la pastoral que té aquest títol i, a més, no us deixeu perdre la bella biografia, escrita pel P. Joan Gabernet, que la va escriure precisament, fent i ensenyant, tot portant la creu de la seva última malaltia. Heus ací les darreres ratlles de la pastoral: «*Aquest matí, han celebrat per a mi, a l'església de Sant Felip Neri, la missa dels agonitzants, missa que està en pràctica en gran nombre de parròquies d'aquest bisbat, i aprofitem l'oportuna ocasió per recomanar a tots els fidels cristians aquesta piadosa pràctica que hauria de ser universal, i que és pròpiament la realització pràctica de la «ciència del patir», i aprofitem també l'ocasió per despedir-nos de tots vosaltres, demanant-vos les vostres oracions per a aquestes hores crítiques, i enviant-vos l'última i més afectuosa benedicció, en nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant. Amén. En el nostre llit d'agonia, el 7 de febrer de 1916.*»

Ramon Masnou
Bisbe emèrit de Vic

**-Instal·lacions
-Reparacions
-Revisions d'aigua, gas, calefacció,
electricitat i aire condicionat**

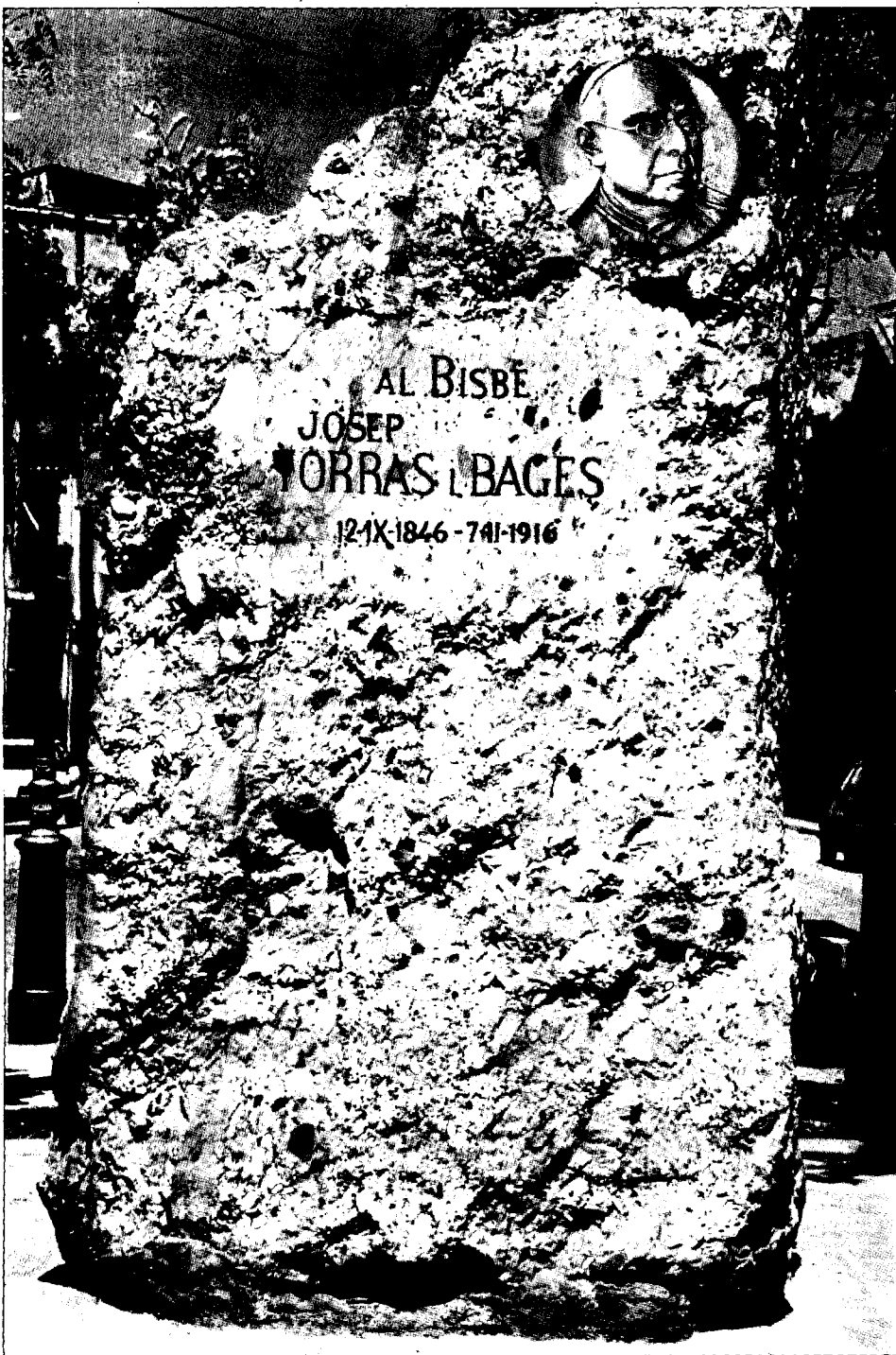
Electricitat Ingles, S.L.

c/ Ferrers, 17 - ☎ 892 06 29 - VILAFRANCA

Per iniciativa i amb el patrocini de Caixa Penedès es col·locarà un relleu de l'escultor Seguranyes al Monument al Bisbe Torras i Bages de Vilafranca.

El Dr. Joan-Enric Vives, bisbe auxiliar de Barcelona, beneirà aquesta reforma el proper 26 d'agost en el decurs dels actes commemoratius.

celebrà la primera Missa a la Capella dels Dolors de Vilafranca, a pocs metres de la seva casa pairal. A partir de llavors, la seva tasca pastoral esdevé inesgotable i rica, desenvolupant una intensa activitat que es fa palesa en multituds de pastorals, visites, viatges, conferències, articles, llibres, etc., i que tingueren com a resultat el nomenament de Torras i Bages com a bisbe de la diòcesi de Vic, en substitució precisament d'un altre vilafranquí -el bisbe Morgades- que passà a ocupar la diòcesi de Barcelona. Com a bisbe -i ciutadà alhora-, Torras i Bages es comprometé amb la seva gent i en la defensa dels valors religiosos del seu país, la seva cultura, la seva llengua i la societat que l'envoltava.

Autor de múltiples obres, el seu pensament i testimoniatge van influir extraordinàriament a casa nostra, especialment "La Tradició Catalana", i les pastorals, tant admirades per Prat de la Riba, Maragall i per tants d'altres. Torras i Bages va morir, bisbe de Vic, el 7 de febrer del 1916.

El monument a Torras i Bages

La inauguració del monument a Torras i Bages a la plaça de l'Oli de Vilafranca, el 9 d'agost de 1969, va constituir tot un esdeveniment. Molts vilafranquins encara recorden les complicades maniobres que suposa-

santa i amb Vilafranca. Un fragment de les paraules de la primera autoritat local durant l'acte d'inauguració són prou explícites: "...Amb la mateixa senzillesa que el Bisbe Torras i Bages estaria avui aquí, prenent la fresca a la seva casa pairal, nosaltres inaugurarem a la memòria d'ell aquesta pedra que ens recordarà per sempre la seva presència a Vilafranca..."

A la festa Major d'enguany, la felicitat de la millora del monument portada a terme per Caixa Penedès ha estat posada a mans de les Parròquies de Vilafranca, sumant-se així als actes que aquestes organitzen amb motiu de l'aniversari al·ludit. El baix relleu de 40 cm. de diàmetre amb l'efigie del bisbe insígnia, és obra de l'escultor vigatà Joan Seguranyes i la fosa en bronze es duu a terme a la foneria de l'artesà Manuel Parellada de Lliçà d'Amunt amb la tècnica de la "cera perduda".

L'autor

L'escultor Joan Seguranyes i Redorta va néixer a Vic el 1932. De ben jove mostrà la seva inclinació per a les arts plàstiques i als 14 anys ja figurava com a alumne a l'Escola Municipal de Dibuix de la seva ciutat natal, lloc on apuntava la seva predilecció per al dibuix i el modelatge d'escultures, tendències, per altra banda, que va poder desenvolupar al taller familiar. Amplià els seus coneixements a la Llotja de Barcelona i,

ren la instal·lació de la immensa pedra de 8 tones que, portada des de Montserrat, es va erigir en ple barri gòtic. Una pedra montserratina que no tan sols perpetuava la memòria del bisbe, sinó que sintetitza a la perfecció la vinculació del bisbe amb la muntanya

amb el pas del temps, es decantà per l'escultura de caire realista centrada fonamentalment en la figura humana. Admirador de Clarà, a qui mostrava alguns dels seus originals, la seva obra escultòrica es pot admirar, entre molts altres llocs, a la catedral de Vic.

El 9 d'agost de 1969 la ciutat de Vilafranca inaugurava el Monument al Bisbe Dr. Torras i Bages emplaçat a la Plaça de l'Oli, just al davant del que va ser durant anys la seva casa pairal. Amb aquest acte la capital del Penedès retia legítim homenatge a un dels pensadors catalans més importants que ha donat la comarca penedesenca. Ara, en commemoració del 150è aniversari del seu naixement, un relleu de bronze amb l'efigie del bisbe enaltirà l'impressionant monòlit de 8 tones de pedra montserratina que configura el monument. La iniciativa d'aquesta millora correspon a Caixa Penedès, que tot fent-se càrrec de la totalitat de la despesa, ha volgut sumar-se al reconeixement i memòria del bisbe i jurista Torras i Bages.

Torras i Bages, penedesenc, bisbe de Vic i patriarca espiritual de Catalunya.

Torras i Bages va néixer el 1846 a Les Cabanyes, ben a prop de la capital penedesenca, a la qual s'hi traslladà a viure amb la família al cap de pocs anys. Des de ben jove mostrà una extraordinària inquietud i capacitat pels estudis, que el dugueren a titular-se de batxiller, primer en Arts, després en Filosofia i Lletres, i a doctorar-se en Dret civil i canònic a l'edat de 23 anys. Recent doctorat va ingressar al Seminari de Barcelona i un any més tard al de Vic, on fou ordenat diaca i, poc després prevere a la ciutat de Girona. L'últim dia de l'any 1871,

Cinquanta anys de colònies parroquials

Un aplec a Valldosera i Penyafort (Alt Penedès) el mes de maig, una exposició els mesos de juliol i agost a Vilafranca i un volum de recull històric i gràfic han estat els principals actes commemoratius dels cinquanta anys de les primeres colònies parroquials d'estiu vilafranquines. La tanda de l'Aspirantat d'Acció Catòlica que el 1946 es va aplegar a la rectoria vella de Pontons va ser la primera activitat de colònies feta a Catalunya després de la guerra. Cal tenir en compte que aquesta feina va rebre una empenta significativa amb l'arribada a Vilafranca de Mn. Joan Batlles la tardor del 1946. Bon coneixedor dels mètodes actius de l'escoltisme —el mateix 1947 havia participat en un campament-escola per a consiliaris organitzat per Mn. Antoni Batlle— va esdevenir el mossèn de les colònies vilafranquines a les quals va aportar, en adaptació cristiana si calia, els procediments i tècniques de l'escoltisme, sens dubte de valor universal.

El 1949 es va haver de buscar un altre indret, que final-

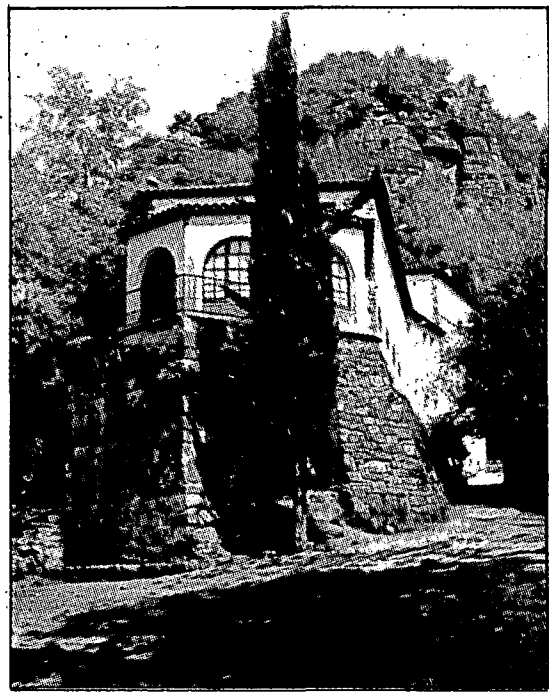
S'han organitzat diversos actes per commemorar el cinquantè aniversari de les primeres colònies parroquials de Vilafranca

ment va ser la casa situada al costat del santuari o ermita de la Santíssima Trinitat, a Vallcarca, a uns sis quilòmetres de Sitges. Aquell va ser també un estiu molt especial per a unes quinze o vint noies que van participar per primer cop en una tanda de colònies, tota una novetat a l'època. Entre Pontons i Santes Creus, al terme de Querol, l'ermita dedicada a la Mare de Déu de Valldosera

tenia al costat una rectoria pràcticament abandonada. Tot i que calia fer-hi algunes obres de millora, no hi havia carretera per arribar-hi, Valldosera oferia tots els trets de l'esperit muntanyenc i va ser així que la dècada dels cinquanta va començar amb una nova casa de colònies. No hi havia electricitat ni aigua corrent, calia anar a rentar-se a la riera i els serveis eren molt precaris, però res no aturava l'em-

penta de l'obra de colònies.

El 31 d'octubre de 1957 es va firmar l'escriptura de cessió del terreny que havia d'ocupar la nova casa de colònies, que s'ubicaria en uns terrenys propers al nucli de població de Pontons, a la dreta de la carretera. El 17 de novembre es va celebrar l'acte de col·locació de la primera pedra i el 20 de juliol del 1958 es va celebrar la inauguració oficial de la casa de colònies per part de Narcís Jubany, llavors bisbe auxiliar. De mica en mica, però, Penyafort va anar definint la seva estructura definitiva de tres plantes i soterrani, amb una gran capella i capacitat per a 110 persones. També la piscina va ser tema prioritari, es va fer el segon o tercer any i després es va haver d'ampliar. I des de llavors fa cinquanta anys, una tasca que no s'atura

El 20 de juliol de 1958 l'aleshores bisbe auxiliar, Narcís Jubany, va inaugurar la casa de colònies de Penyafort (Alt Penedès)

i unes instal·lacions que acullen constants activitats d'un cap de l'any a l'altre. Al vespre, a colònies hi ha algú que en el silenci de la nit observa els estels. Potser hi reconeix la grandesa immensa i incomprendible de l'obra divina i la petitesa humana, una labor petita i humil, com aquesta tasca de mig segle de colònies, però fetà d'amor i sacrifici, una tasca senzilla i voluntariosa que va deixant petjada i s'estén de generació en generació.

Joan Solé

I LA GRAN FAMÍLIA DEL COL·LEGI SANT RAMON DE PENYAFORT

S'uneix a tots els vilafranquins en la joiosa celebració de la seva FESTA MAJOR en honor del seu patró SANT FÈLIX

NIVELLS: E. D. INFANTIL E. D. PRIMÀRIA E. D. SECUNDÀRIA

Torras i Bages i el Nacionalisme

Dibuix d'Opisso, ajudant de l'arquitecte Gaudí, conservat al Museu de Vilafranca, on apareixen Eusebi Güell, Antoni Gaudí i Josep Torras i Bages contemplant la construcció de la Sagrada Família de Barcelona

El doctor Torras i Bages dedica aquest falaguer elogi a Enric Prat de la Riba: «Sense en Prat, quin poble tan petit seria el nostre.» Confià aquest elogi al doctor Lluís Carreras. Com veiem, el doctor Torras donava una gran importància als constructors del pensament català. Podríem revertir l'elogi i dir: «Sense el doctor Torras i Bages, quin poble tan petit seria Catalunya.»

Puix que Torras i Bages, en el període que arrenca de la Renaixença fins als nostres dies (creiem que més enllà dels nostres dies) representa la vertebració del pensament català, en el sentir col·lectiu espiritual de Catalunya, dels ideals d'amor a la pàtria vexada i esmicolada. Pratesdevingué el "seny"

polític i Torras, el "seny" espiritual, lliures de "rauxes". Ell, el doctor Torras, que escrivia imbuït pel seu zel apostòlic, no pas per dilettantisme, ens ha llegat una obra escrita densíssimament admirable. Fins i tot, en les pre-

gàries, d'emprèmta paulina, sabé bastir sobre un fons teològic impecable, un aire de popularitat digne d'encomi. És cert que per damunt dels seus escrits pastorals, l'obra de més relleu és *La tradició catalana*. Per l'immens bé que aquesta obra ha fet als creients d'aquest país, val la pena de referir-nos al seu engalzament en la presa de consciència de la nostra personalitat col·lectiva.

A més de l'obra esmentada, el doctor Torras en publicà posteriorment una altra: *Consideracions sociològiques sobre el regionalisme* i altres treballs amb orientacions similars. Els motius que van portar el Patricarca de Catalunya a escriure aquestes obres no foren pas d'ordre polític. Els enumera, aquests motius, exhaustivament el doctor Bonet i Balta. Els resumirem dient que *algú* havia de sortir a combatre l'onada de sectarisme imperant a Catalunya. I el doctor Torras volgué aclarir l'interrogant: «Té el nostre poble un ser personal veritable capaç de vida pròpia? Si al poble català pot aplicar-se-li el concepte de persona, això és, si és, com deien els antics escolàstics "indivís quant a si mateix i diferent dels altres", si és un individu racional amb voluntat i intel·ligència pròpies, ningú no pot negar-li el dret a viure.» No són, doncs, les motivacions allò que pretenem remarcar sinó l'aparença degradant, als ulls de la nostra generació, del substantiu regionalisme. Es tracta d'una reducció del concepte nació o, simplement, de l'expressió en un moment històric d'una realitat indefugible?

Notem com la Lliga Regionalista, fundada el 1901, mantingué aquesta denominació suspecta fins a l'any 1933. *La tradició catalana* fou publicada l'any 1892. El doctor Torras afirma el valor ètic del regionalisme català amb arguments de la tradició cristia-

na. D'acord amb l'obertura de les encíclics de Lleó XIII, proposà unes tesis sociopolítiques equidistants del tradicionalisme immobilitista de Sardà i Salvany i del racionalisme laic de Valentí Almirall. Aquest darrer publicà *Lo Catalanisme* l'any 1886. Tanmateix, Almirall era l'autor de *Regionalisme i particularisme* (1901) i de *Poesia del Regionalisme* (1886). No cal trobar estrany que el catalanisme polític fos presentat com a regionalista, car la Renaixença, primerament literària i després política, arrenca del moviment romàntic que havia fet germinar a tot Europa els moviments nacionalistes. La Renaixença de l'idioma vernacle ve en la dècada 1830-1840. Obviant el provincialisme, primer pas històric en vista a l'afirmació de la pròpia autonomia, el catalanisme polític esdevé regionalista d'antuvi, i després nacionalista. Puix que les tres funcions essencials del regionalisme consistien a restaurar la llengua, mantenir el Dret i conservar la riquesa. Tot això, pogué dir Prat de la Riba l'any 1906, era ja nacionalisme, encara que espontani, boirós, indefinit. Per tant, no cal apregonar sobre el valor de les paraules, sinó ponderar el valor dels conceptes. Així el bisbe emèrit de Vic, doctor Ramon Masnou diu («El problema català») que a la Renaixença, Almirall, Torras i Bages, Prat de la Riba, Cambó, Bofill i Mates, Cardó, etc., «fan servir noms diferents per a la realitat que ara anomenem, concretament i a consciència, nacionalisme català». I afegeix encara: «Els clàssics parlen de regió i regionalisme, de particularisme, de nació i nacionalisme: sempre, però, volen dir el mateix.»

Quan, doncs, el doctor Torras i Bages parla en els seus escrits de regionalisme, expressa més que un mot, un contingut: aquell que la Renaixença desvetllà i que romanien somnats en el subconscient dels catalans. L'hivern dels pobles, del nostre poble, en la metàfora pratiana, s'havia acabat i apuntava l'albada lluminosa d'una primavera. S'iniciava una era en la qual els nostres pensadors podrien matisar llur contingut reivindicatiu amb nomenclatura i expressions de l'època, és clar, però sobretot en l'aprofundiment de realitats patriòtiques, espirituals i humanes.

A. Dalmau i Jover

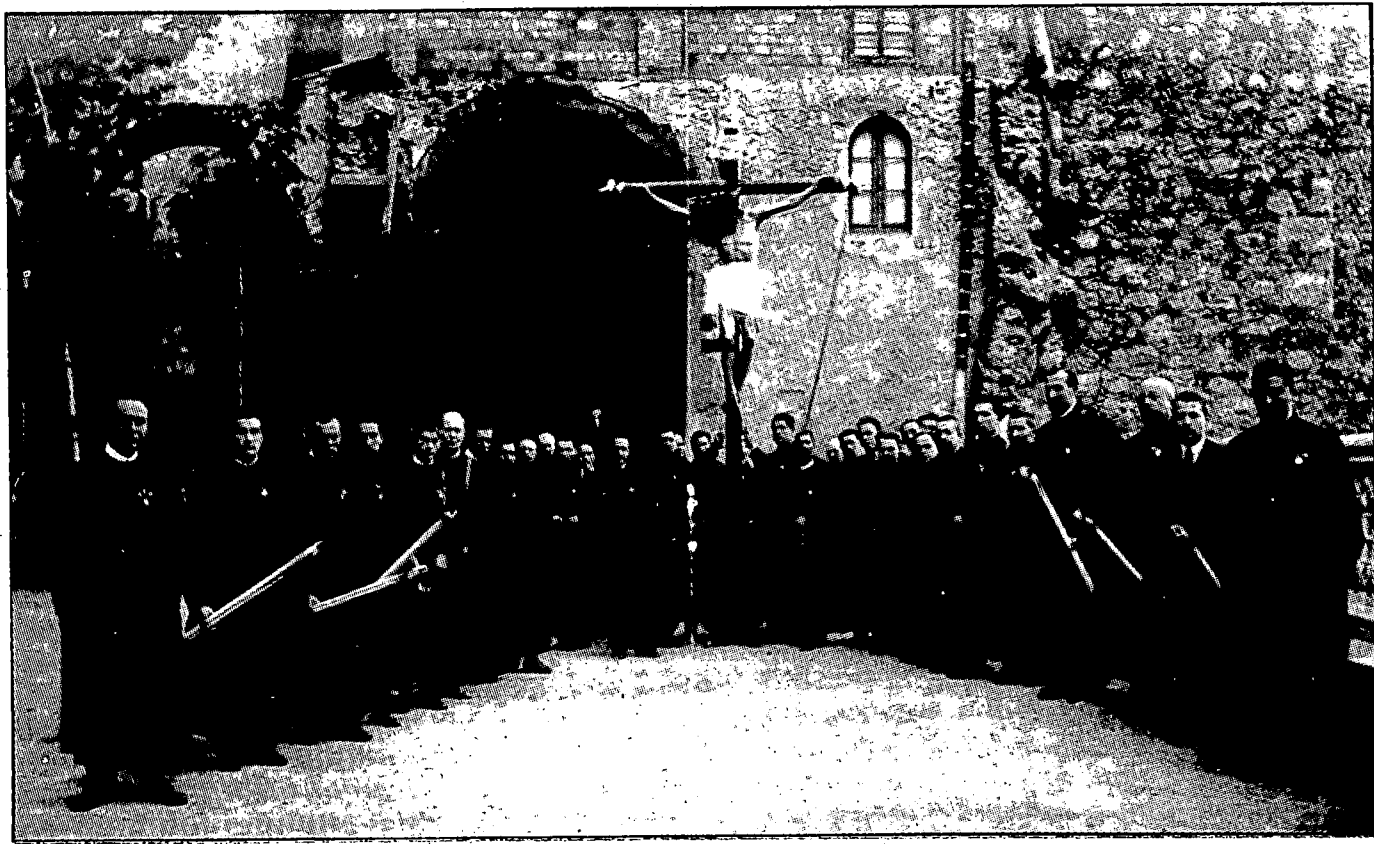

DESTIL·LERIES GALLEMÍ, S.A.

FUNDADA EL 1915

Baldomer Lostau, 8-10 - Apartat 125
08720 VILAFRANCA DEL PENEDES (Barcelona)

(93) 892 20 91

El Cos de Portants del primer romiatge vilafranquí a Montserrat el 1921

1921-1996: setanta-cinc anys de romiatge a Montserrat

El 1921 va començar el romiatge a Montserrat que, amb breus excepcions anuals, ha arribat fins als nostres dies. La iniciativa de creació del Cos de Portants, materialitzada en una reunió convocada pel doctor Joan Badia, degà del Penedès, l'abril del 1921 a la capella dels Dolors, que des de llavors ha estat estatge d'aquesta institució religiosa tan lligada a la vida vilafranquina, va donar pas al primer dels romiatges d'aquell any, a l'inici de la dècada dels vint, en què el camí montserratí va recordar especialment els fills del Penedès que estaven combatent a la guerra d'Àfrica.

D'aquests primers anys és la composició del popular himne del romiatge vilafranquí, amb lletra del pare Aguilar i música de mossèn Mideu. Des d'aquella data inicial, les úniques excepcions anuals a l'ascensió a Montserrat han estat el 1925, que es va suspendre per la celebració dels exercicis espirituals del pare Vallet, el 1931, que els esdeveniments polítics del país van semblar aconsellar que el romiatge tingués un caràcter privat i el 1934, després dels dramàtics fets del 6 d'octubre. No cal dir que durant els tres anys de la guerra civil tampoc es va pujar a Montserrat.

Amb la mateixa idèntica voluntat d'aquella primera anada, el 1921, el romiatge a Montserrat i el Cos de Portants arriba aquest 1996 als

seus tres quarts de segle d'existència. Més enllà de les condicions externes i el pas dels anys, ha canviat ben poc des d'aquell primer romiatge fins ara. Montserrat ha estat, un any rere l'altre, camí i fita de renovació espiritual, ara amb un sentit també commemoratiu. Presidits pel signe de la creu, aquest proper mes d'octubre els vilafranquins tornarem a reprendre el camí de Montserrat, i ho fem ambaquella mateixa idèntica voluntat que el 1921 ens hi va adreçar per primera vegada. Més enllà de les condicions externes i el pas dels anys, ben poc ha canviat des d'aquell primer romiatge fins ara. Montserrat ha estat, un any rere l'altre, camí i fita de personal renovació espiritual, un camí remarcant en el sentit específic de comunitat i d'identitat, de vilafranquisme.

En el fons tants anys de camí tenen només una única referència, un any més en la història d'una constància que, gràcies a Déu i a la Verge Bruna, no té aturador i l'any vinent complirà els setanta-cinc anys d'aquell primer romiatge, una commemoració que ja cal començar a preparar, amb el caràcter de gran celebració de tot Vilafranca que sens dubte ha de tenir. Però tot això no ens ha de fer oblidar que el sentit més profund del retorn montserratí no és pas en els símbols materials de la vila que posem als peus de la Mare de Déu, sinó en el que rebem en el romiatge, dons infinitament més preuats perquè ens renoven en la fe i fan autènticament viva la nostra identitat com a cristians i com a vilafranquins.

Joan Solé

75 aniversari de la fundació del Cos de Portants del Sant Crist

L'any 1921 es va constituir a Vilafranca el Cos de Portants del Sant Crist per iniciativa del Sr. degà Mn. Joan Badia. Es tractava de formar un grup de persones disposades amb el seu esforç i col·laboració a fer present la imatge del Sant Crist i de la Verge dels Dolors en tots els actes litúrgics més rellevants. El mateix any de la seva fundació es va organitzar, el mes d'octubre, el primer romiatge de Vilafranca a Montserrat, portant el Sant Crist fins als peus de la Moreneta i fent el Via Crucis per la muntanya.

Cal esmentar també les processons de la Soledat del Divendres Sant a la vila, amb la presència de la imatge de la Mare de Déu dels Dolors i del Sant Crist, portades pels membres del Cos de Portants. Era una processó que, en fer-se al vespre —crec recordar que sortia al voltant de les 10 del vespre— donava una sensació d'extraordinària solemnitat. Anava acompanyada de les *cucurullles*, és a dir, persones que volien complir alguna prometença.

Des de l'any 1921 fins al 1994 el Cos de Portants va ser cada any l'organitzador del romiatge de Vilafranca, llevat lògicament d'alguns anys que no es va poder celebrar a causa de diferents fets, com la guerra civil.

Actualment la gent participa a les festes de l'Església durant la Setmana Santa i al romiatge que cada any es continua fent a Montserrat —ara organitzat per la parròquia, amb la col·laboració del Cos de Portants—, fent el Via Crucis per la muntanya, com es tradició.

Enguany es compleix el 75è aniversari de la fundació del Cos de Portants. Tot i que, malauradament, la majoria de les persones que el van fundar ja no hi són, els fills, amb l'ajuda de moltes persones, volem tirar endavant amb força i perseverança aquesta institució perquè no mori mai el que els nostres pares van fer possible amb tot el seu esforç i orgull.

Des d'aquestes línies voldria aprofitar per dir al poble de Vilafranca que no som cap institució tancada a ningú i que tothom que s'hi senti identificat serà ben rebut.

Joan M. Català Güell
President del Cos de Portants

Casa fundada el 1875 121 anys

SOM ELS MÉS ANTICS

Però disposem de les últimes novetats en

RELLOTGES, JOIES.

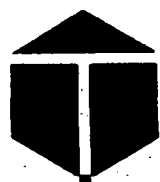
Els nostres tallers disposen dels últims avenços de la tècnica; per això som professionals.

JOSEP ANTON NOGUÉS

Cort, 30 - VILAFRANCA

SASTRERIA

CONFECCIONS

terrades

Santa Maria, 8

892 23 05

Cort, 7

VILAFRANCA DEL Penedès

Una visió cristiana de la política

1

LA LLIBERTAT

La primera idea política del Dr. Torras es la vindicació cristiana de la llibertat. La idea de llibertat —diu— ha estat suscitada pel cristianisme. Així s'explica ell que en els pobles d'Occident, formats per l'esperit de l'Església, la llibertat hagi estat mantinguda com un dret diví i un ideal de vida popular, fins i tot en els temps en què les aristocràcies militars engendraren el feudalisme.

En el món pagà dominava totalment la idea de l'absolutisme de l'Estat, o sigui dels que hi exercien el poder. L'Estat, *la Civitas*, era el tot, fi de l'individu, intenció última de la natura. Els mateixos déus transferien el seu culte a l'Estat i elevaven el patriotisme i, fins i tot, la política a la categoria de religió. Els déus eren fets diferencials dels pobles, com les lleis o les llengües. Així nasqué la *Sacra Cesaria Majest*.

Ve Jesucrist i ho trenca tot. La limitació del poder —diu el nostre Doctor— és la gran glòria de l'Església en la història humana. El Salvador de la humanitat —i cada dia ho va apareixent

més, fins i tot, en terrenys on no semblava— posa un veto a l'omnipotència abassegadora del Cèsar. A Déu el que és de Déu. La potestat espiritual resta separada de la temporal. La coacció de les armes, *l'instrumentum regni* de la força bruta ja no tindrà entrada en el sagrat de les consciències. La consciència humana és autònoma. Només

depèn de Déu, que l'ha creada, però dependre de Déu es autonomia, perquè la llei de Déu es la traducció autèntica de les exigències de la nostra natura. Sols Déu pot transitar lliurement per l'entreteixit del nostre cor sense consentir-ne una fibra.

Dues altres idees sembrà l'Evangeli en el cor del llinatge que han tingut com

a corollari forçós la implantació de la llibertat política: la de la dignitat de la persona humana i la de l'autoritat servidora del poble.

La dignitat de la persona humana s'amida per la seva destinació: la vida eterna. La ciutat terrena li resta supeditada, perquè el seu fi és temporal i això dona a l'home una veritable sobirania intangible per l'Estat. L'Estat és un mitjà per a l'assoliment dels fins de la persona humana. No és l'individu per a l'Estat, sinó l'Estat per al individu. Heus aquí l'antitesi del cesarisme antic, del qual és reviviscència i imitació el modern en totes les seves formes d'absolutisme, feixisme, socialisme d'Estat i supremacia del poder públic. Per això, sens dubte, deia el Senyor als seus deixebles que, entre els gentils, els que exerceixen autoritat dominen els altres, però entre ells havia de ser al revés, el que aspirés a ser el major havia de ser el seu criat i el que volgués ser el primer havia de ser el seu servent.

Glossa d'aquestes paraules del Senyor és aquesta àuria sentència del nostre gran bisbe: «El despotisme és essencialment humà, la llibertat és essencialment divina.»

Fragment de la «Paraula cristiana» (1932)

Carles Cardó

COL·LEGI DEL CARMINE

"Sant Elies" GC. Carmelites de la Caritat-Vedruna

Nivell:

- Educació Infantil (3, 4 i 5 anys)
- Educació Primària
- Educació Secundària Obligatòria

BONA FESTA MAJOR!

Plaça del Carme, 12-14

892 02 42 - Fax 818 11 76

VILAFRANCA DEL PENEDES

LA DEMOCRÀCIA

L'heretgia moderna, que comença en la restauració de les antigues formes de govern en l'Europa del Renaixement i ha evolucionat més rectilíniament del que sembla en cesarisme, estatisme, liberalisme, laïcisme, socialisme d'Estat, feixisme, no és altra que la idolatria de l'Estat, la supremacia del poder públic, a qui Déu fa nosa i a qui molesta la separació de poders que féu Jesucrist entre Déu i el Cèsar, digui's com es vulgui. L'Estat vol de totes passades el domini de les consciències. No podent ser creador del món de la matèria, vol ser creador del món de l'esperit, vol ser, això és, única font del dret, únic motllo educa-

tiu, únic dogma legal, únic altar, hòsties del qual siguin totes les vides humanes.

És un crim social predicar l'antagonisme entre l'Església i la democràcia. La llibertat, la igualtat i la fraternitat són filles de la Revelació i avui les hem de veure servint de vestíbul a l'ateisme. La llibertat és una nobilíssima prerrogativa dels esperits i per això és incompatible amb tot el sistema materialista. Així, a la civilització cristiana, que és espiritual, va inherent un esperit de llibertat. Alguna cosa deu voler dir que l'àrea geogràfica de la democràcia, malgrat les seves greus desviacions, coincideixi sensiblement amb la del cristianisme. Encara avui, paganisme és absolutisme i esclavitud, i cristianisme és llibertat.

El nostre doctor davalla també a defensar la llibertat política. «La lliber-

tat és una condició precisa de la vida social. Una democràcia sense llibertat no es comprèn. En ella els ciutadans han de poder desplegar totes les seves facultats, aptituds i inclinacions, mentre estiguin d'acord amb la justícia i l'honestetat. Es comprèn que en un país on el poder sigui exercit per una classe privilegiada, el govern o la potestat civil vulgui imposar el seu criteri i dictar les idees que han de professar els ciutadans, però en un país regit democràticament, on una classe no ha de ser superior a l'altra en el règim polític, imposar el criteri que han de seguir els ciutadans, repugna intrínsecament amb la natura del règim democràtic que *ipso facto* es converteix en absolut, amb l'aggravant de la hipocresia.»

Potser semblarà que en aquest passatge, el Dr. Torras s'expressa

només hipotèticament, però és que dues pàgines abans havia dit: «Una de les prerrogatives més precioses de la democràcia és l'espontaneïtat de la vida pública i social. El poble no significa una classe, sinó totes les classes. En l'antic règim hi havia separació de classes, valls intravessables, prerrogatives i exclusivismes. Aquests obstacles de la vida comuna semblava que havien de desaparèixer per sempre... I és indubtable que hem de tenir aquesta esperança i treballar tots per obtenir la seva noble realització.» I la continuació d'aquestes paraules diu, per encoratjar aquesta esperança, que tot fa semblar que en els temps venidors es desenvoluparan «els grans principis socials del cristianisme».

**Fragment de la «Paraula cristiana»
(1932)**

El bisbe de Vic Torras i Bages, a l'esquerra, amb el cardenal Salvador Casañas i l'auxiliar de Barcelona Dr. Cortès. Fotografia del començament del segle XX, feta en una finca particular prop de Sant Julià de Vilatorrada (les Guàrdies)

Subscriuiu-vos a Catalunya Cristiana

CATALUNYA CRISTIANA

Puiggarí 5-7
08014 Barcelona

Nom Adreça

Població D.P. Província Tel.

[illegible]

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐ domiciliació bancària☐ xec nominatiu que adjunto

(en aquest cas emplenau l'ordre de domiciliació)

Data.....

 Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa.....Agência.....

Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "**CATALUNYA CRISTIANA**" amb càrrec al meu *compte corrent/llibreta*.

Diagram illustrating the structure of a 32-bit word, divided into four main sections:

- Entita**: 4 bits
- Oficina**: 4 bits
- DC**: 2 bits
- Comple**: 12 bits

Data.....

Signatura del titular del compte/llibreta

Omnipresència del doctor Torras i Bages en l'Església catalana del seu temps

En un opuscle titulat *Apologia del venerable doctor Josep Torras i Bages*, que acaba d'aparèixer amb motiu del 150è aniversari del naixement del doctor Torras i Bages com a colofó d'una selecció de textos encomiàstics: de papes, cardenals, bisbes, sacerdots religiosos, polítics, literats, poetes... hi ha una relació de fins a seixanta títols honorífics amb què se'l designa: «bisbe del Rosari», «bisbe de l'Eucaristia», «bisbe de les Pastorals».

Ara bé, com ja feia notar el 1916, arran del traspàs del gran bisbe, mossèn Eudald Serra i Buixó, fundador del Foment de Pietat Catalana, cap altre títol ja en vida del mateix doctor Torras, després, sobretot, de la seva exemplaríssima mort, ha tingut tanta acceptació com el de «patriarca espiritual de Catalunya». Ni cap altre tampoc engloba millor tots els aspectes de la seva riquíssima personalitat.

En efecte, el doctor Torras és omnipresent en l'Església catalana del seu temps per imprimir-li en cada moment la direcció deguda i per donar-li el corresponent impuls. I això des del bell començ del seu ministeri sacerdotal.

Tot just ordenat sacerdot (1871), s'adona ja de la pobresa dels llibres de pietat de l'època, titllats correntment de sentimentalisme, sense substància teològica i, a més, escrits en castellà i, per tant, inaccessibles o, almenys, inadequats per als fidels catalans. I, seguint l'exemple de sant Antoni M. Claret, ja el 1880, escriu el seu magnífic *Mes del Sagrat Cor de Jesús*, que encara avui fan servir tantes persones pietoses, al qual ben aviat seguiran altres llibrets semblants: *Mes en honor del gloriós Patriarca sant Josep*, *Miniatura psicològica de sant Lluís Gonçaga*, *Novena a santa Maria de Ripoll*.

A les darreries del segle XIX, l'integrisme fa estralls en la clerecia i la submergeix en una mesquina política de partit, de picabaralles estèrils i interminables, d'odis enemistats. Aleshores, el 1888, el doctor Torras publica el seu primer gran llibre, *El Clero en la vida social moderna*, per recordar als seus germans sacerdots que la seva missió és la de «sobrenaturalitzar el món» i de ser principi d'unió i no pas de divisió de la comunitat cristiana.

Per altra banda, davant d'un catalanisme laic i laicitzant, que pretén desviar el florent moviment de la Renaixença, no dubta a intervenir però sempre des d'esferes de la Revelació, del dret natural i de la història, per defensar la identitat del poble català, que és cristiana. «Catalunya, diu,

l'ha feta el Cristianisme.» Cristians han estat, des dels seus orígens, les seves institucions, el seu dret, la seva filosofia, la seva literatura, el seu art, els seus costums... el cristianisme ha fet gran Catalunya i no hi ha cap motiu perquè hagi de deixar de ser cristiana en endavant. *La tradició catalana*, escrita en 1892, esdevingué el breuari dels nacionalistes catòlics catalans i influí en pensadors i polítics tan diferents com Prat de la Riba, Cambó, per una banda, o Rovira i Virgili, Nicolau d'Oliver i Francesc Macià, per altra.

El mateix any 1892 intervé de fora estant en la redacció de les famoses *Bases de Manresa*, si bé no prengué part en l'assemblea per no comprometre el seu ministeri.

És també present en el món dels

artistes: consiliari del Cercle Artístic de Sant Lluc, i en el dels literats i poetes, presideix els Jocs Florals de Barcelona.

Junt amb Sardà i Salvany, Collell i Verdaguer promou el culte i la proclamació de la Mare de Déu de Montserrat com a patrona de Catalunya, amb tot el contingut religiós i patriòtic que ara li donem, i escriu, per aquest motiu, la seva bellíssima *Visita Espiritual a la Mare de Déu de Montserrat* i funda la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat.

Un cop bisbe de Vic, la seva omnipresència es potencia. Ara és el gran defensor dels drets de l'Església enfront de les intromissions de l'Estat que pretén imposar l'ensenyament del catecisme en castellà a les esco-

les, reduir el nombre de diòcesis o el de congregacions religioses.

És present en tots els grans moviments pastorals des dels seus inicis: en el bíblic, promovent la primera versió catalana, feta a Catalunya en els temps moderns, dels Sants Evangelis; en el litúrgic, prenent part activa en el I Congrés Litúrgic de Montserrat de 1915; en el catequístic, publicant nombroses pastorals i altres documents.

És justament amb les cartes pastorals que el doctor Torras arriba principalment a tot arreu. N'escriu cinquanta-quatre, gairebé totes en català (49), totes elles denses de pensament i amarades d'unció sobrenatural. «Res més lluminós, diu Rubió i Lluch, que aquesta constel·lació de pastoral; succeint-se gairebé vertiginosament l'una a l'altra i que marquen totes les petjades del seu freturós i fecund apostolat. Cada dogma, cada misteri, cada sentiment noble i enlairant, cada problema social il·luminava tot seguit aquella intel·ligència privilegiada...»

Escriu a tothom: als sacerdots, als religiosos, als intel·lectuals, als mestres, a les mares de famílies, als músics, als pagesos, als obrers industrials. Escriu, a més, nombroses exhortacions pastorals o pastorals de to menor. Per a tothom té una paraula càlida, justa, envoltada d'aquella elevació sobrenatural que feia exclamar al cardenal Pla i Deniel: «Això, només ho pot haver escrit un sant!»

Perquè és cabdalment la santedat el secret i el motor de l'activitat prodigiosa i de la fecunditat apostòlica del doctor Torras i Bages: «Sempre han estat la fe i la patria les que han posat la ploma a la meua mà», deia. Com a sant fou ja tingut en vida (l'anomenaven el «bisbe sant i savi»), i com a sant fou tingut, sobretot, després d'aquella seva tan exemplaríssima mort, «la més sublim de les seves pastorals» (Jaume Raventós). Sant pel seu esperit d'oració (sis hores cada dia de pregària), per la seva prudència admirable, per la seva gran austeritat i inesgotable caritat i generositat, per la seva entrañable devoció a la Mare de Déu i, molt especialment, a l'eucaristia. Una santedat que ja ha estat oficialment reconeguda per Joan Pau II, si bé encara no de manera definitiva tot declarant-lo venerable. Una santedat que potencia el seu magisteri i fa que la seva presència en la nostra Església de Catalunya transcendeixi el seu temps, car, com ell deixà escrit: «Els sants són els homes de l'eternitat.»

Reunió de l'episcopat català a Montserrat, el primer terç del segle XX. Hi veiem, entre d'altres, els bisbes Torras i Bages, Belloch, Costa i Fornagera, Laguarda, Mas i l'abat Deàs

Àngel Miralda

Paral·lelisme entre Torras i Bages i l'abat Oliba, pares espirituals de Catalunya

enguany celebrem els 150 anys del naixement del Dr. Josep Torras i Bages (12-9-1846). Nascut a les Cabanyes, la seva família s'instal·là a Vilafranca del Penedès quan el noi tenia prop de nou anys. El 1899 fou nomenat bisbe de Vic, on succeí el seu compatriota vilafranquí Dr. Morgades, el gran reconstructor del Monestir de Ripoll (1886-1893) i l'artífex principal del Museu Episcopal de Vic (1891).

Tota la vida de Torras i Bages es desenvolupa en uns anys agitats; políticament sotraguejats per esdeveniments històrics dintre i fora del nostre país; eclesialment marcats per l'esforç de Lleó XIII per construir un pont de diàleg amb el món modern i el de sant Pius X per instaurar totes les coses en Crist; filosòficament remoguts per una allau de corrents de pensament; socialment enverinats per la qüestió social, que s'encruueix sobre la classe obrera amb un seguit d'injustícies, odis i lluites violentes i és atida pel marxisme.

Què podem dir d'ell, en unes poques ratlles, que ja no hagi estat dit? Jo crec que podríem sintetitzar la seva acció episcopal i la seva influència sobre Catalunya dient que ha estat l'Oliba dels nostres temps. Permeteu-me d'esbossar aquest paral·lelisme en un esborrany ràpid; provisional i poc aprofundit, esmentant uns quants trets.

Oliba, abat de Ripoll i de Cuixà, fou bisbe de Vic els anys 1017-1046. Torras i Bages el succeí en la seva vigatana uns nou-cents anys després (1899-1916). Ambdós han tingut una projecció que transcendeix d'una manera admirable i beneficiosa els límits de la diòcesi vigatana.

Oliba és considerat el pare de la nostra pàtria, el qui donà escalf a la vida espiritual de la Catalunya naixent, el seny ordenador de la vida comunitària del nostre poble. Això mateix pot dir-se del bisbe Torras i Bages en relació amb la Catalunya moderna. La nota necrològica del l'obituari del Capítol Catedral de Vic (7-2-1916) diu: «Veritable doctor del Poble i Pare de Pàtria fou el bisbe Torras i Bages, la memòria del qual, sobretot a Catalunya, serà sempre beneïda i lloada.» Aquests mateixos títols, pràcticament, són els que estan esculpits en la primera línia de la inscripció del seu mausoleu a la catedral de Vic: PONTIFICI-DOCTOR-PATRI-PATRI-AE. Pel seu mestratge a través de les seves pastorals i conferències ha estat anomenat baptista, apòstol, patriarca, pare i monarca espiritual de la terra catalana, sant pare de l'Església dels nostres temps, doctor màxim de la nostra gent, definidor del pensament cristià de Catalunya i guia de les

consciències dels catalans. És el bisbe de l'Eucaristia i del Rosari i és el doctor del sacerdoti, de la catequesi, de l'estètica, de la litúrgia i de la mística; és l'educador de la vida monàstica i el mestre de la pietat popular... Els escrits del Dr. Torras alimentaren i enrobustiren una generació de grans figures a casa nostra: Clascar, Cardó, Carreras, d'Esplugues, Casanovas, Manyà, etc.

DEFENSOR DE LA LLIBERTAT DE VIDA RELIGIOSA

Tant Oliba com Torras i Bages, foren homes eminentment d'Església a qui no agradava que les autori-

per exemple, *Alegato en defensa de la llibertat de la vida religiosa* (1901); la carta al ministre de Gràcia i Justícia (1902) sobre els perills de la reforma eclesiàstica vinguda d'on no ha de venir; la carta col·lectiva de l'episcopat espanyol (redactada pel Dr. Torras) en defensa del dret d'ensenyament i de les congregacions religioses contra la tirania de l'Estat (1902); l'*Exposición* enviada al ministre Romanones, quatre dies després d'haver promulgat un reial decret prohibint l'ús de catecismes redactats en *lenguas regionales* a les escoles de l'Estat (22-10-1902), etc. La resposta del Dr. Torras a Romanones posa la pell de gallina per la contundència

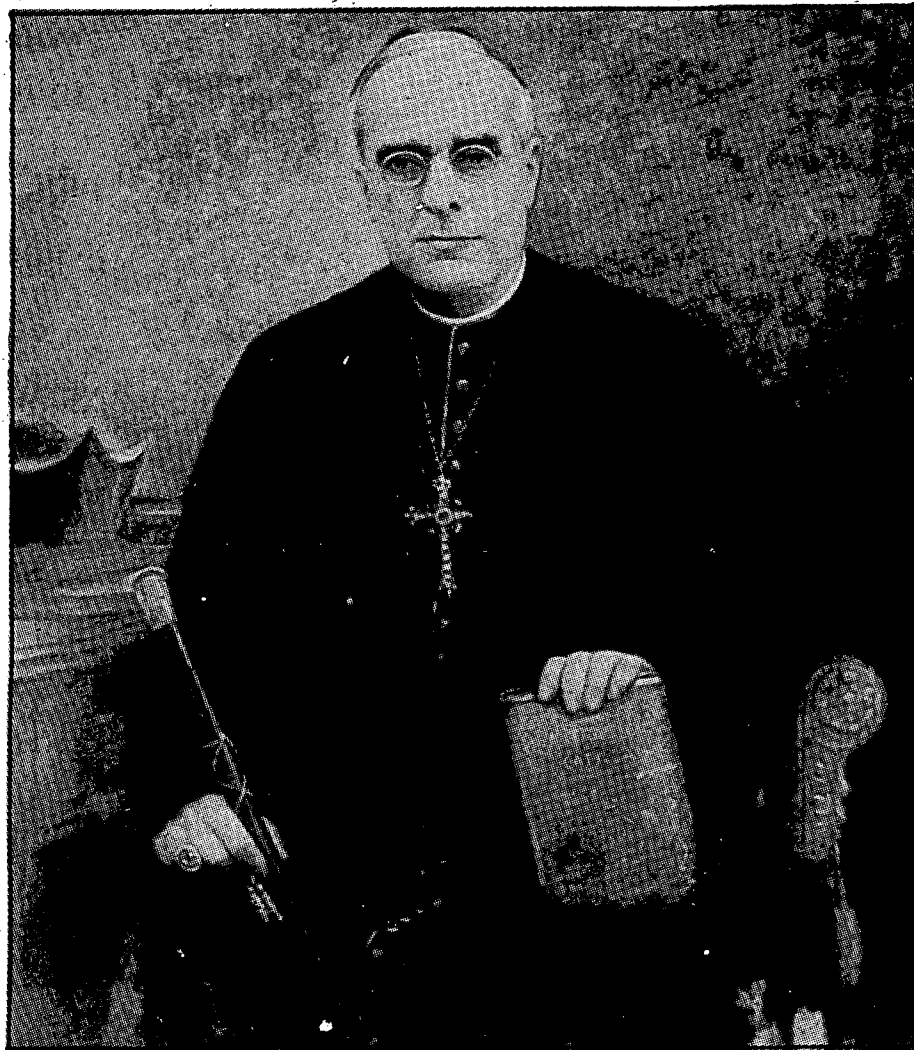
cristià i eclesial més abnegat i eficaç del regionalisme català, del qual pot ser considerat l'il·luminador espiritual. La seva producció i acció regionalista és abundant abans de ser bisbe i durant els anys del seu pontificat. *La tradició catalana* (1892), la seva obra més coneguda i citada, passà a ser una espècie de breviari o vademecum dels catòlics catalans. En la reedició que en féu, essent bisbe de Vic (1905), va posar-hi aquestes paraules: «Allò que començarem per instint íntim, ho reproduïm per convicció reflexiva.»

DEVOT EXEMPLAR DE MONTSERRAT

Si Oliba fou el fundador de Montserrat (1023), Torras i Bages en fou el devot exemplar. Assidu pelegrí de la santa muntanya, enamorat de la imatge que s'hi venera i del culte litúrgic que s'hi celebra, fou el lloc preferit dels seus recessos, va redactar la *Visita Espiritual a la Moreneta*, fou el creador i primer consiliari de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, el primer bisbe que s'ordenà en el monestir i un dels prelatats que va donar suport amb més entusiasme el I Congrés Litúrgic que s'hi celebrà.

Oliba, ja en vida, havia tingut fama d'home virtuós i sant i havia rebut epítets ben significatius (*sacer, inclite, sancte, beate, Deo dilectus et populo...*). Després de mort, la fama de les seves virtuts (fervor, caritat, austeritat, humilitat, etc.) i fins i tot de la seva santedat encara creix i és lloada per l'*Encíclica mortuòria* tramesa pels monjos de Ripoll i Cuixà als monestirs i a les esglésies. Ramon d'Abadal acaba el seu llibre dedicat a l'abat Oliba amb aquestes paraules: «La serenor i l'equilibri d'Oliba s'alça com un far lluminós de seny i de santedat.» Sobre aquest punt, ¿què podem dir del bisbe Torras que no se sapiga? Ja en vida, era qualificat de *bisbe savi i sant*. Molt més encara després de la seva mort exemplaríssima. Aquesta santedat fou reconeguda oficialment, si bé encara no d'una manera definitiva, pel papa Joan Pau II el dia 13 de juny de 1992, en proclamar l'heroïtat de les seves virtuts. Allò que exalta, sobretot, la figura de Torras i Bages és la seva santedat. Pocs mesos després de la mort del Dr. Torras, el P. Ignasi Casanovas, repetint una afirmació de Prat de la Riba, deia: «Del bisbe de Vic, no en direm res digne de les seves extraordinàries qualitats, mentre no li diquem *sant*.»

Josep M. Guix
Bisbe de Vic

El Dr. Torras i Bages amb un exemplar del seu llibre *La tradició catalana*

tats civils es fiquessin en els afers estrictament eclesiàstics. Si la creu pastoral d'Oliba fou vigilant i enèrgica i reclamà amb veu forta i valenta els béns que la noblesa havia usurpat a l'Església, Torras i Bages —que sempre es mantingué allunyat de la política de partits i fou un pacificador de les passions polítiques—, quan ho cregué necessari, polemitzà contra algunes ideologies i alguns moviments que volien imposar-se en la vida social i també intervingué amb molta energia alçant la seva veu contra decisions governamentals que retallaven o trepitjaven drets de persones o d'institucions. Recordem,

amb què és escrita; com a ciutadà espanyol, i més encara com a bisbe, protesta contra «las tentativas de desnaturalizar los hijos naturales de este país, pretendiendo que Cataluña deje de ser catalana». Romanones va caure tot seguit i el reial decret va quedar sense efecte.

Oliba tingué el pressentiment i la visió profètica de la nostra realitat nacional, de la nostra personalitat col·lectiva, de la qual sentí l'estremiment precursor i fou probablement el primer que gosà escriure el nom de pàtria referint-se a la nostra terra (Epicedió). Torras i Bages fou l'apòstol

Vacances: Misses als principals llocs d'estiueig

ALTAFULLA

Parròquia de Sant Martí
Vigílies: 19'30 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
11'00 h. CAT.
Feiners: 8'30 h. CAT.

Barri Marítim
Vigílies: 20'30 h. CAT.
Diumenges: 12'30 h. CAT.
20'00 h. CAT.
Feiners: 20'00 h. CAT.

ARENYS DE MAR

Convent dels Frares Caputxins

Vigílies: 19'30 h. CAT.
Diumenges: 9'30 h. CAT.
11'30 h. CAT.
19'30 h. CAT.
Feiners: 20'15 h. CAT.

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 19'00 h. CAT.
20'00 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
10'00 h. CAT.
(Ràdio Arenys)
11'00 h. CAST.
12'00 h. CAT.
19'00 h. CAT.
20'00 h. CAT.
Feiners: 8'30 h. CAT.
20'00 h. CAT.

BLANES

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 19'00 h. CAT.
20'30 h. CAT.
Diumenges: 8'00 h. CAT.
10'30 h. CAT.
12'00 h. CAT.
19'00 h. CAST.
20'30 h. CAT.
Feiners: 8'00 h. CAT.
20'30 h. CAT.

CADAQUÈS

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 9'45 h. CAT.
(Capella Sant Baldiri)
11'00 h. CAT.
18'00 h. CAST.
20'00 h. CAT.
Feiners: 19'00 h. CAT.

CALAFELL

Parròquia de la Santa Creu

Vigílies: 20'30 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
11'00 h. CAT.

Parròquia de Sant Pere (Platja)

Vigílies: 19'00 h. CAT.
20'00 h. CAST.
Diumenges: 10'00 h. CAT.
19'00 h. CAST.
20'00 h. CAT.
21'00 h. CAST.

CALDES DE MALAVELLA

Parròquia de Sant Esteve

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 8'00 h. CAT.
11'00 h. CAT.

Capella Gnes. Hospitalàries

Diumenges: 21'45 h. CAST.

Capella Gnes. Carmelites (Balneari)

Feiners: 20'00 h. CAT.

CALELLA

Parr. de Sta. Maria i St. Nicolau

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 8'30 h. CAT.
10'00 h. INTERN.
12'00 h. CAT.
18'00 h. CAST.
20'00 h. CAT.

CAMBRILS

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'30 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
Feiners: 8'00 h. CAT.

Santuari Mare de Déu del Camí

Diumenges: 11'30 h. CAT.
19'00 h. CAT.

CANET DE MAR

Parròquia de Sant Pere i Sant Pau

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 8'30 h. CAT.
10'30 h. CAT.
12'00 h. CAT.
20'00 h. CAT.
Feiners: 20'00 h. CAT.

Santuari de la Misericòrdia

Diumenges: 12'00 h. CAT.
19'00 h. CAT.

CASTELL D'ARO

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 21'00 h. CAT.
Diumenges: 11'00 h. CAT.
21'00 h. CAT.
Feiners: 20'00 h. CAT.

Santuari de Sant Pol

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 10'00 h. CAT.
20'00 h. CAT.
Feiners: 10'00 h. CAT.
(Urcatusa)

CASTELLDEFELS

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
11'00 h. CAT.
13'00 h. CAT.
20'00 h. CAT.

Capella Bella Mar

Vigílies: 19'00 h. CAT.
Diumenges: 11'00 h. CAT.
12'00 h. CAT.
19'00 h. CAT.

Vista Alegre

Vigílies: 19'00 h. CAT.
Diumenges: 10'00 h. CAT.

La Pineda (a l'aire lliure)

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 11'00 h. CAT.

CUBELLES

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
11'00 h. CAT.
20'00 h. CAT.
Feiners: 9'30 h. CAT.

L'ESCALÀ

Parròquia de Sant Pere

Vigílies: 18'00 h. CAT.
19'00 h. CAT.
(Al convent)
19'00 h. DEUTSCH

20'30 h. CAT.

Diumenges: 9'00 h. CAT.

(Al convent)

10'00 h. CAT.

(Riells de Dalt)

11'00 h. CAT.

12'00 h. FRANÇAIS

19'00 h. INTERN.

20'30 h. CAT.

Feiners: 19'00 h. CAT.

(Al convent)

20'00 h. CAT.

L'ESTARTIT

Parròquia de Santa Anna

Vigílies: 18'00 h. CAST.
20'00 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.

10'00 h. INTERN.

11'00 h. CAT.

18'30 h. CAT.

20'00 h. CAT.

Feiners: 19'00 h. CAT.

LLANÇÀ

Parròquia de Sant Vicenç

Vigílies: 19'00 h. CAT.(Grifeu)
19'30 h. CAT.(Port)
21'00 h. CAT.(Vila)
Diumenges: 8'30 h. CAT. (Port)
11'00 h. CAT. (Vila)
19'00 h. CAT./CAST.
(Vila)
20'30 h. CAT. (Port)

MALGRAT DE MAR

Parròquia de Sant Nicolau

Vigílies: 19'30 h. CAST.
(C. Médico)
20'00 h. CAT.
Diumenges: 8'30 h. CAT.
10'00 h. INTERN.
11'00 h. CAST.
(C. Médico)
11'30 h. CAT.
20'00 h. CAT.
Feiners: 8'00 h. CAT.
20'00 h. CAT.

PALAMÓS

Parròquia de Santa Eugènia

Vigílies: 19'30 h. CAT.
20'30 h. CAT.(La Fosca)
Diumenges: 11'30 h. CAT.
19'30 h. CAT.
20'30 h. CAT.(La Fosca)
Feiners: 19'30 h. CAT.

Parròquia de Sta. Maria del Mar

Vigílies: 19'00 h. INTERN.
20'00 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
11'00 h. INTERN.
19'00 h. CAT.
20'00 h. CAT.

PALS

Parròquia de Sant Pere

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 10'00 h. CAT. (Massos de Pals)
12'00 h. CAT. (Parr. de Pals)
20'00 h. CAT.(Parr. de Pals)
Feiners: 19'00 h. CAT.

PINEDA DE MAR

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'00 h. CAT.

Diumenges: 9'00 h. CAT.

10'00 h. CAT.(C. del

Barri de Creus)

11'00 h. CAT.

20'00 h. CAT. (Sta. M.

de Pineda)

Feiners: 13'00 h. CAT.(dijous)

19'00 h. CAT.

(altres dies)

PORTBOU

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 11'00 h. CAT.
19'00 h. CAT.
Feiners: 19'30 h. CAT.
(Dimarts i Divendres)

PUIGCERDÀ

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 8'00 h. CAT.
10'00 h. CAT.
11'00 h. CAT.
12'00 h. CAT.
13'00 h. CAT.
20'00 h. CAT.
Feiners: 9'30 h. CAT.
20'00 h. CAT.

ROSES

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 19'00 h. CAST.
20'00 h. CAT.
21'00 h. CAT.(Església Ciutadella)
Diumenges: 9'00 h. CAT.
10'00 h. FRANÇAIS.
11'00 h. CAT.
18'00 h. DEUTSCH
19'00 h. CAST.
20'00 h. CAT.
Feiners: 20'00 h. CAT.

SANT CARLES DE LA RÀPITA

Parr. de la Santíssima Trinitat

Vigílies: 20'00 h. CAST.
Diumenges: 8'00 h. CAST.
11'00 h. CAT.
19'00 h. CAST.
20'00 h. CAT.

Parròquia de Sant Josep Obrer

Vigílies: 19'30 h. CAST.
Diumenges: 9'00 h. CAST.
10.30 h. CAST.

SITGES

Parr. de St. Bartomeu i Sta. Tecla

Vigílies: 19'00 h. CAST.
20'00 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
10'00 h. CAT.
12'00 h. CAT.
19'00 h. CAT.
20'00 h. CAST.
Feiners: 9'00 h. CAT.
19'30 h. CAT.

El Vinyet

Vigílies: 19'30 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.

Església de Sant Joan

Vigílies: 20'30 h. CAT.
Diumenges: 11'30 h. CAT.
20'00 h. CAT.

TARRAGONA

Parròquia de Sant Joan Baptista

Vigílies: 20'00 h. CAT
Diumenges: 9'00 h. CAT.
10'30 h. CAST.
12'00 h. CAT.
13'00 h. CAST.
20'00 h. CAT.
Feiners: 9'30 h. CAT.
20'00 h. CAST.

TORREDEMBARRA

Parròquia de St. Joan Baptista

Vigílies: 20'00 h. CAT.
21'00 h. CAST.
Diumenges: 11'00 h. CAT.
Feiners: 9'00 h. BILINGÜE.

Parròquia de Sant Pere

Vigílies: 19'30 h. CAST.
20'30 h. CAT.

Diumenges: 8'30 h. CAT.
11'00 h. CAT.
19'00 h. CAT.

20'00 h. CAST.
Feiners: 19'30 h. BILINGÜE

Capella Clara

Diumenges: 9'30 h. CAT.

Capella Barri Marítim

Diumenges: 20'00 h. CAST.
21'00 h. CAT.

TORROELLA DE MONTGRI

Parr. de Torroella de Montgrí

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
11'00 h. CAT.
20'00 h. CAT.

Providència

Diumenges: 7'30 h. CAT.

Camping Delfin Verde

Diumenges: 10'00 h. CAT.

Església de l'Hospital

Diumenges: 12'00 h. CAT.

VILANOVA I LA GELTRU

Parr. de Sta. Maria de la Geltrú

Vigílies: 19'30 h. CAT.
Diumenges: 8'30 h. CAST.
10'30 h. CAT.
12'00 h. CAT.
19'30 h. CAT.
Feiners: 19'30 h. CAT.

Parròquia de la Immaculada

Vigílies: 19'30 h. CAT.
Diumenges: 10'00 h. CAT.
11'30 h. CAST.
12'30 h. CAT.
19'30 h. CAST.
Feiners: 9'00 h. CAT.
19'30 h. CAT.

Parròquia de Sant Antoni Abat

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
11'00 h. CAT.
12'00 h. CAT.
20'00 h. CAT.
Feiners: 9'00 h. CAT.
20'00 h. CAT.

Parròquia de Sant Joan Baptista

Vigílies: 19'00 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
11'00 h. CAT.
Feiners: 9'00 h. CAT.